

MEMÒRIA

Parc del Foix

Diputació
de Barcelona

Secretaria d'Entorn i Territori

Table of Contents

Introducció	5
Presentació	5
Notes prèvies	6
1. Dades generals	7
1.1. Figura jurídica, data de creació i normativa d'aplicació	7
1.2. Administració promotora i raó social	8
1.3. Àmbit geogràfic i administratiu	9
1.3.1. Comarques i municipis	11
1.3.2. Dades de població	12
1.3.3. Titularitat del sòl	14
2. Òrgans de gestió i participació	15
2.1. Presentació	15
2.2. Assemblea General del Consorci	16
2.3. Òrgans de participació	17
3. Mitjans i recursos	18
3.1. Personal	18
3.2. Equipaments	20
3.2.1. Oficina del parc, centres i punts d'informació	21
3.2.2. Centre de documentació	23
3.2.3. Equipaments d'educació ambiental	24
3.2.4. Àrees d'aparcament	26
3.2.5. Itineraris a peu senyalitzats	28
3.3. Material de divulgació i comunicació	31
3.4. Parc mòbil	35
3.5. Pressupost	36
4. Principals activitats realitzades	41
El programa d'activitats	41
4.1. Conservació del patrimoni natural i cultural	43
4.1.1. Activitats de conservació i restauració	43
Actuacions enfocades a la conservació i la millora d'hàbitats i recursos naturals	43
Actuacions en el patrimoni cultural	44
Pla de seguiment i recerca	45
4.1.2. Activitats de prevenció i gestió del territori	46

Pla de vigilància i prevenció d'incendis (campanya d'estiu)	46
---	----

Actuacions de gestió forestal i de manteniment	47
--	----

4.2. Desenvolupament sostenible i benestar de la població local ... 48

4.2.1. Polítiques de foment agrícola, forestal, de serveis i cultural	48
---	----

Subvencions	48
-------------------	----

Viu el parc	50
-------------------	----

Poesia als parcs. Lletres i paisatges	53
---	----

Òpera als parcs	55
-----------------------	----

Parc a taula	56
--------------------	----

Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS)	59
--	----

4.2.2. Infraestructures i serveis generals	61
--	----

Senyalització	61
---------------------	----

Gestió de residus i recollida d'escombraries	62
--	----

4.3. Ús públic i educació ambiental 63

4.3.1. Creació i manteniment d'equipaments	63
--	----

Actuacions en itineraris senyalitzats	63
---	----

Ecocomptadors	64
---------------------	----

4.3.2. Activitats d'ús públic, educació ambiental i comunicació	67
---	----

Dades de freqüentació	67
-----------------------------	----

Pla d'ús públic dels parcs del Garraf, d'Olèrdola i del Foix	68
--	----

Activitats d'ús social i educació ambiental	69
---	----

Activitats dels centres d'informació	70
--	----

Activitats del centre de documentació del parc	71
--	----

Passejades guiades	72
--------------------------	----

Viu el parc a l'escola	74
------------------------------	----

Activitats amb voluntariat al parc	77
--	----

Foment de l'accessibilitat al parc	78
--	----

Dades web, xarxes socials i aplicacions mòbils del parc	79
---	----

4.4. Activitats de coordinació i governança 80

4.4.1. Activitats de planificació i participació	80
--	----

Programació d'objectius i actuacions. Indicadors d'execució	80
---	----

Reunions dels òrgans de gestió i participació	82
---	----

Mapa de camins per a activitats organitzades	84
--	----

Convenis	85
----------------	----

Relacions externes	86
--------------------------	----

Coordinació general	87
---------------------------	----

4.4.2. Activitats generals i de suport	88
--	----

Projecte SIGEP	88
----------------------	----

Seguiment i control de la normativa	94
---	----

Revisió del sistema de qualitat (SICTED -> BIOSPHERE)	98
Accions formatives, jornades, seminaris i actes organitzats	99

Annex I. Pla de seguiment i recerca 101

Fitxes resum de les activitats i estudis realitzats	101
Programa de seguiment de les poblacions de senglar a Catalunya. Garraf-Olèrdola-Foix.....	102
Temporada 2019-2020	102
Els ocells al Parc del Foix. Resultats del conveni específic de col·laboració entre la Diputació de	106
Barcelona i l'Institut Català d'Ornitologia. Any 2020	106
Seguiment dels punts d'aigua d'importància per a les poblacions d'amfibis al Parc del Foix. Any.	113
2020	113
Seguiment estandarditzat de la flora amenaçada (SEFA) al Parc del Foix. Any 2020	115
Reforç de la Xarxa Fenològica de Catalunya (FENOCAT). Any 2020	118
Seguiment de la processonària del pi al Parc del Foix. Any 2020	121

Annex II. Anàlisi de dades sobre els usuaris del parc 123

Ocupació, freqüentació i perfil del visitant	123
--	-----

Annex III. Memòria de les activitats realitzades al Molí del Foix... 125

Memòria de les activitats realitzades al Molí del Foix	125
--	-----

Annex IV. Activitats d'educació ambiental per a les escoles..... 126

Activitats d'educació ambiental per a les escoles	126
---	-----

Legal Notice 129

Introducció

Presentació

El 2020 ha estat un any atípic al Parc del Foix, en què, per motius ja coneguts, moltes actuacions i activitats programades, s'han hagut de posposar o descartar. Tot i així sí que s'ha pogut avançar en alguns aspectes de planificació i gestió de determinats aspectes, com el seguiment d'espècies o el Pla de gestió de la zona de Sant Llorenç de la Senabra. Durant el primer trimestre, abans del confinament, es va treballar en la preparació sobre el terreny del projecte Clinomics i en algunes tasques de voluntariat.

Malgrat les circumstàncies, no ha estat un any perdut, però sí que amb unes feines i uns resultats diferents del que ens havíem proposat. En general, ha estat un any positiu per al Parc del Foix, doncs davant de circumstàncies inesperades, hem pogut veure la gestió del parc des d'una perspectiva diferent, i ens ha ajudat a preveure que esdeveniments inesperats, que es poden tornar a donar de moltes maneres diferents en el futur, requereixen estratègies inèdites i cal estar preparats.

Actuació dels Amics dels Parcs en la restauració de marges de pedra seca Foto: Arxiu XPN

Notes prèvies

Abreviatures

Les abreviatures següents faciliten la presentació de taules i gràfics i són comunes per a tots els espais de la Xarxa de Parcs Naturals. Pot ser que alguna no es localitzi en aquesta memòria.

Abreviatura	Significat
DIBA	Diputació de Barcelona
DDGI	Diputació de Girona
DTE	Direcció Territorial Oriental
DTN	Direcció Territorial Nord
DTW	Direcció Territorial Occidental
FOX	Parc del Foix
GRF	Parc del Garraf
GUI	Espai Natural de les Guilleries-Savassona
MCO	Parc del Montnegre i el Corredor
MSY	Parc Natural del Montseny
MTQ	Parc del Castell de Montesquiu
OASJ	Oficina Administrativa i de Suport Jurídic
OLE	Parc d'Olèrdola

Abreviatura	Significat
OTPN	Oficina Tècnica de Parcs Naturals
OTAT	Oficina Tècnica d'Acció Territorial
OTPAT	Oficina Tècnica de Planificació i Anàlisi Territorial
OTPMIFDA	Oficina Tècnica de Prevenció Municipal d'Incendis Forestals i Desenvolupament Agrari
SDC	Secció de Divulgació i Comunicació
SLI	Parc de la Serralada Litoral
SLL	Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac
SMA	Parc de la Serralada de Marina
SSG	Secció de Suport a la Gestió
UPEA	Unitat d'Ús Públic i Educació Ambiental
XPN	Xarxa de Parcs Naturals

Enllaços

Els enllaços que es troben en diversos punts d'aquest document porten a informació actualitzada en el moment en què es fa la consulta, que no ha de ser, necessàriament, la informació vigent referida a l'any de confecció d'aquesta memòria.

1. Dades generals

1.1. Figura jurídica, data de creació i normativa d'aplicació

Figura jurídica i data de creació

El primer Pla especial del Parc del Foix, aprovat el 1993, va estar vigent fins al 27 d'abril de 2012, data en què va entrar en vigor el nou pla especial, vigent actualment. Abasta una superfície de 3.150 hectàrees. És la figura cabdal de protecció del Parc del Foix i la que determina bàsicament el règim de protecció i gestió actuals, en aplicació de la legislació urbanística vigent.

La Llei sobre règim del sòl i ordenació urbana (Text refós de 9 d'abril de 1976), protegeix l'embassament del Foix. El primer Pla especial del Parc del Foix va ser promogut per l'Ajuntament de Castellet i la Gornal i aprovat pel conseller de Política Territorial i Obres Públiques (Comissió d'Urbanisme de Barcelona) el 28 de juliol de 1993. El pla especial vigent des de 2012, ja va ser promogut pel Consorci de l'Espai Protegit de l'Embassament del Foix, que es va passar a denominar Consorci del Parc del Foix.

La disposició transitòria quarta del text normatiu del pla especial vigent estableix que "Les funcions i competències atribuïdes a l'Òrgan gestor del parc en el present text normatiu seran exercides pel Consorci del Parc del Foix. A l'àmbit que correspon al municipi d'Olèrdola, d'acord amb l'article 2.3, les funcions i competències cal entendre-les referides a la Diputació de Barcelona, que promourà convenis amb l'Ajuntament d'Olèrdola per a la seva gestió, en tant que l'Ajuntament esmentat no formi part de l'Òrgan gestor".

Per aquest motiu, en aquesta memòria es farà referència a l'àmbit del **pla especial del 2012**, publicat al DOGC 6117 de 27 d'abril de 2012, corresponent als termes municipals de Castellet i la Gornal i Santa Margarida i els Monjos, que ocupa una superfície de **3.098,00 ha**, sense incloure les 52,00 ha del pla especial situades en el terme municipal d'Olèrdola.

Decret d'aprovació del Pla d'espais d'interès natural

El **Decret 328/1992** de la Generalitat de Catalunya, de 14 de desembre (DOGC núm. 1714, d'1 de març de 1993), en el seu annex 1, que relaciona la llista d'espais d'interès natural, inclou **el Foix**.

Amb data 07.01.2005 (DOGC núm. 4296) es va publicar la resolució per la qual es feia públic l'**Acord de govern de 14 de desembre de 2004**, d'aprovació definitiva del Pla especial de delimitació definitiva de l'espai del PEIN el Foix.

Directives comunitàries en matèria de conservació de la biodiversitat (LICs i ZEPAs)

Directiva 92/43/CEE del Consejo, de 21 de mayo de 1992, relativa a la conservació de los hábitats naturales y de la fauna y flora silvestres.

Directiva 2009/147/CE del Parlamento Europeo y del Consejo, de 30 de noviembre de 2009, relativa a la conservació de las aves silvestres.

Altres disposicions legals d'utilitat per a la gestió d'espais naturals protegits

A banda de les esmentades, també són d'aplicació un conjunt de **disposicions legals**, tant de caràcter general com sectorial, que s'apliquen tot sovint en la gestió d'espais naturals protegits.

1.2. Administració promotora i raó social

Administració promotora

Consorci del Parc del Foix

Raó social

Oficina del Parc del Foix

Castell, 31

08729 Castellet i la Gornal

Tel.: 977 670 169

A/e: p.foix@diba.cat

<https://parcs.diba.cat/web/foix>

Diputació de Barcelona

Oficina Tècnica de Parcs Naturals

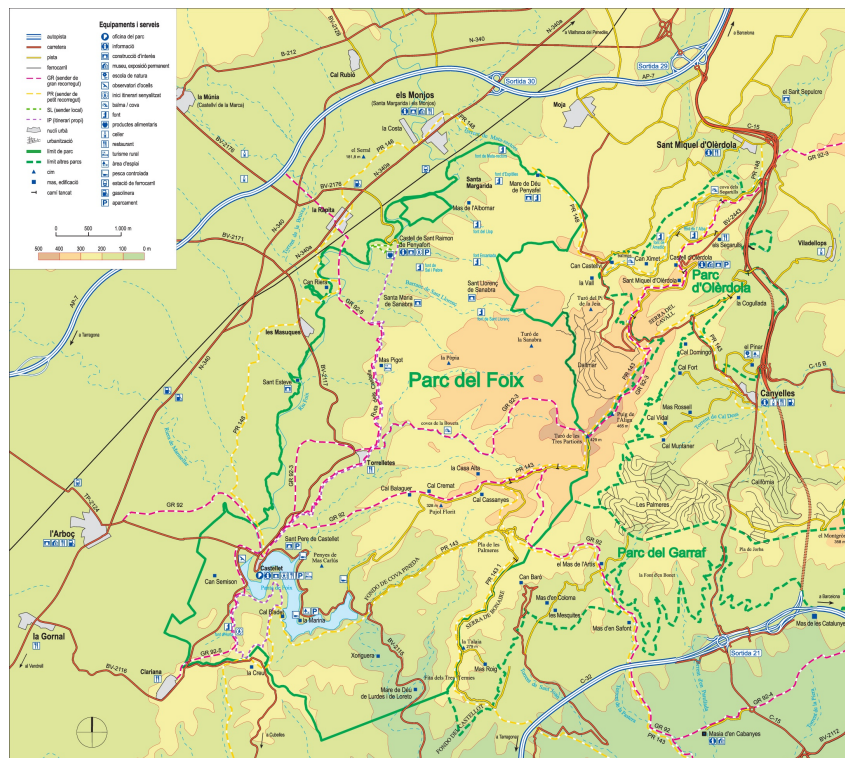
Comte d'Urgell, 187. Edifici del Rellotge, 3a planta

Tel.: 934 022 428

A/e: ot.parcs@diba.cat

<http://parcs.diba.cat>

Mapa del parc

Des d'aquests enllaços es pot accedir al [Mapa del parc](#) i al [desplegable del parc](#).

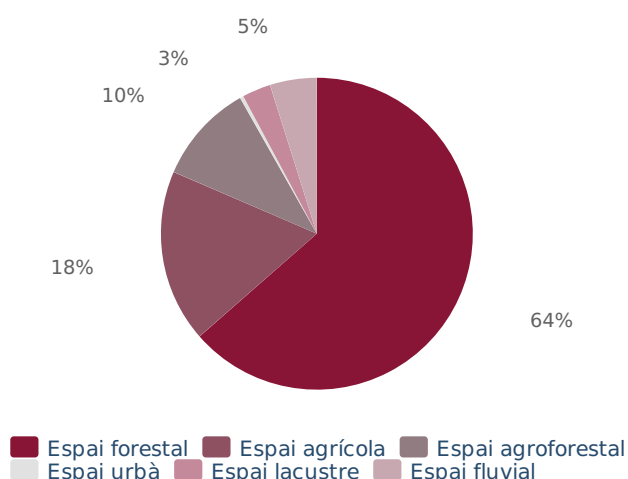
Superfície i àmbits normatius

La superfície total del parc dins l'àmbit de protecció del pla especial és de 3.150,00 ha, incloses dins del Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN) i dins de la Xarxa Natura 2000 (XN2000).

A efectes de gestió, es prenen com a referència les **3.098,00** ha, que són les que corresponen a descomptar les 52,00 ha del terme municipal d'Olèrdola, tal com s'ha explicat en l'apartat 1.1. (Figura jurídica i data de creació).

Per tal de definir tractaments i usos específics més ajustats a les característiques concretes del territori, la memòria del pla especial de protecció (del 2012) estableix i delimita les zones següents:

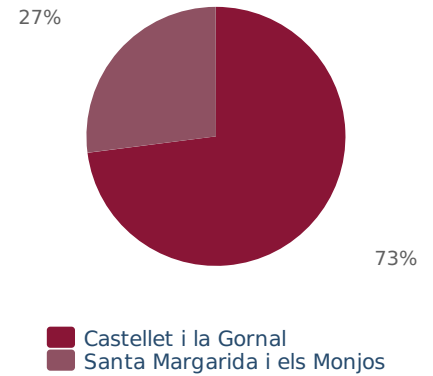
Àmbits normatius del pla especial	ha (aprox.)	%
Espai forestal	1.969,0	63,56
Espai agrícola	555,5	17,93
Espai agroforestal	319,9	10,33
Espai urbà	11,5	0,37
Espai lacustre	91,9	2,97
Espai fluvial	150,2	4,85
Superfície total	3.098,0	100,00

1.3.1. Comarques i municipis

El territori delimitat del pla especial de protecció inclou les poblacions de Castellet i la Gornal i Santa Margarida i els Monjos, totes dues a la comarca de l'Alt Penedès.

Comarca	Municipi	Total (ha)	Dins del parc (ha)	% municipi	% del total del parc
Alt Penedès					
	Castellet i la Gornal	4.748,00	2.261,00	47,62	72,98
	Santa Margarida i els Monjos	1.748,00	837,00	47,88	27,02
Total		6.496,00	3.098,00	--	100,00

1.3.2. Dades de població

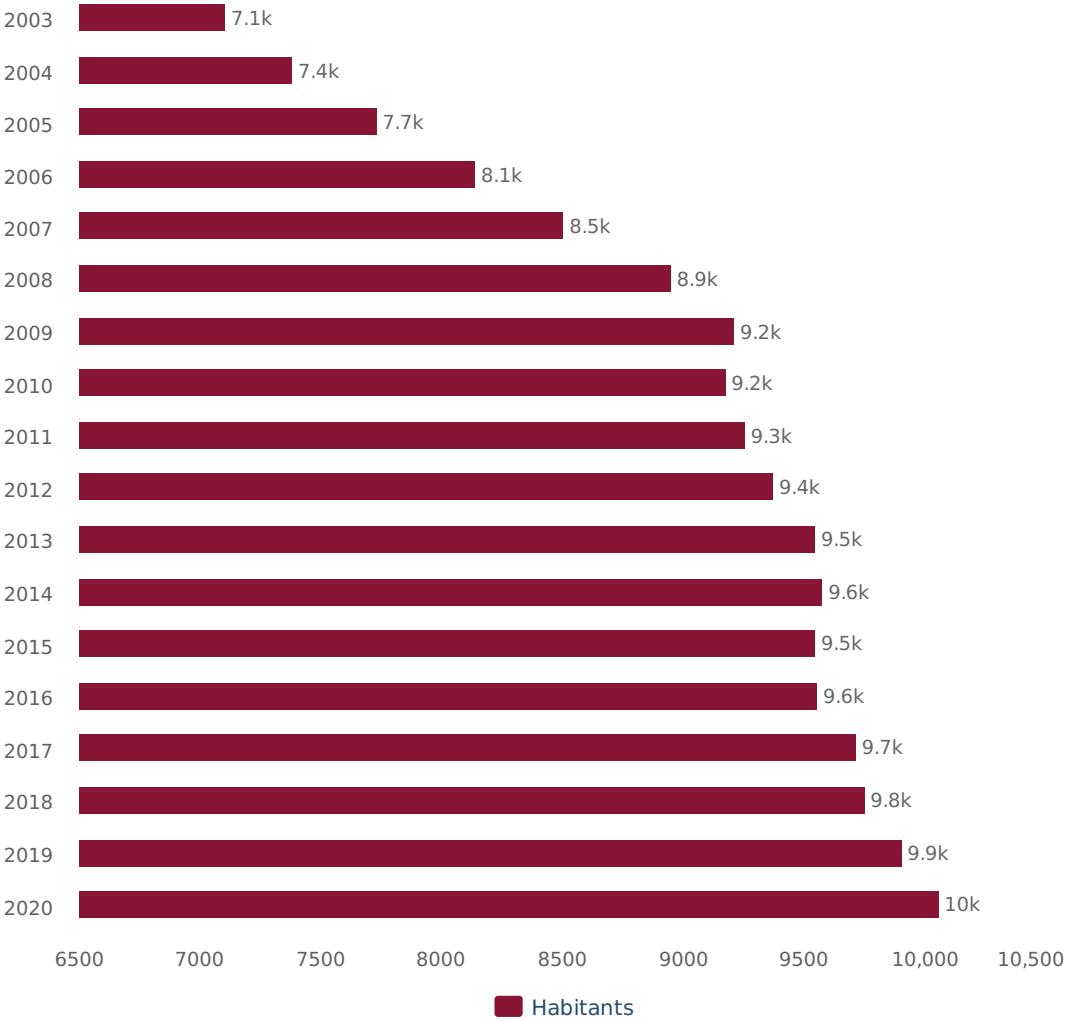
Població dels municipis de l'àmbit del parc

Municipi	Habitants (2020)	Habitants dins del parc (2020)
Castellet i la Gornal	2.464	267
Santa Margarida i els Monjos	7.676	20
Total	10.140	287

Evolució anual de la població total dels municipis de l'àmbit del parc

Font: Institut Cartogràfic de Catalunya; Idescat, Padró municipal d'habitants

Any	Habitants
2003	7.107
2004	7.385
2005	7.731
2006	8.140
2007	8.503
2008	8.949
2009	9.211
2010	9.173
2011	9.253
2012	9.373
2013	9.549
2014	9.574
2015	9.544
2016	9.553
2017	9.713
2018	9.750
2019	9.903
2020	10.058

1.3.3. Titularitat del sòl

El 99,95 % del sòl del parc és de titularitat privada, composta principalment per algunes grans finques forestals i per desenes de petits propietaris de parcel·les de petita superfície (inferiors a una hectàrea), sobretot a l'entorn de l'embassament del Foix.

Només un 2 % del sòl del parc és de propietat municipal, a Castellet i la Gornal (La Marina, 1 ha i Cal Balaguer, 80 ha)

2. Òrgans de gestió i participació

2.1. Presentació

Les determinacions que estableix el pla especial es duen a terme mitjançant les decisions del Consorci del Parc del Foix, amb el seu òrgan decisor, l'Assemblea del Consorci del Parc del Foix, que es compon del president del consorci, dels representants de les tres administracions que en formen part i de la Fundació Abertis.

2.2. Assemblea General del Consorci

El Consell Coordinador del Parc del Foix passa a dir-se Assemblea General del Consorci i és l'òrgan superior de deliberació o decisió del consorci.

Funcions

- Aprovar el pressupost anual del consorci i les seves modificacions.
- Aprovar la proposta anual del pla de gestió.
- Aprovar el reglament de règim interior que desenvolupi els estatuts.
- Censurar els comptes.
- Aprovar la incorporació de nous membres al consorci.
- Contractar serveis i determinar el seu règim de gestió.
- Aprovar ordenances fiscals per a la prestació de serveis.
- Dissoldre i liquidar el consorci.
- Aprovar projectes d'obres i inversions.
- Aprovar, tramitar i executar projectes d'expropiació forçosa en qualitat de beneficiari.
- Acceptar subvencions, donatius i cessions de tota mena.
- Exercitar accions i interposar recursos judicials i administratius, així com també exercir la defensa en els procediments incoats contra el consorci.

Composició

D'acord amb els [estatuts vigents](#), està integrat pels membres següents:

President

- El president del consorci és l'alcalde de Castellet i la Gornal, Il·lm. Sr. Miguel Delgado Almansa

Gerent

- La gerent del consorci és la cap de l'Oficina Tècnica de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona, Sra. Joana Barber Rosado

Vocals

- Dos representants de l'Ajuntament de Castellet i la Gornal, designats lliurement per aquests, Sra. Assumpció Bertran Rafecas, (i un altre no designat)
- Dos representants de l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos, designats lliurement per aquest ajuntament, Sra. Imma Ferret Raventós i Sr. Manuel Alpuente Toledano
- Un representant de la Fundació Abertis, Sra. Georgina Flamme Piera
- Dos representants de la Diputació de Barcelona, designats lliurement per aquesta corporació, Sr. Jordi Padrós Selma (i un altre no designat)

Nota: en el cas que durant l'any s'hagi produït un relleu en alguns dels representants, ja sigui per motius derivats de processos electorals o altres circumstàncies, s'indiquen els noms dels representants que ho hagin estat per un període o altre de temps, separats pel símbol " / ".

2.3. Òrgans de participació

Els estatuts estableixen la possibilitat de crear un comitè científic assessor i una comissió consultiva, però fins al moment no s'ha creat cap d'aquests òrgans.

3. Mitjans i recursos

3.1. Personal

Personal del parc

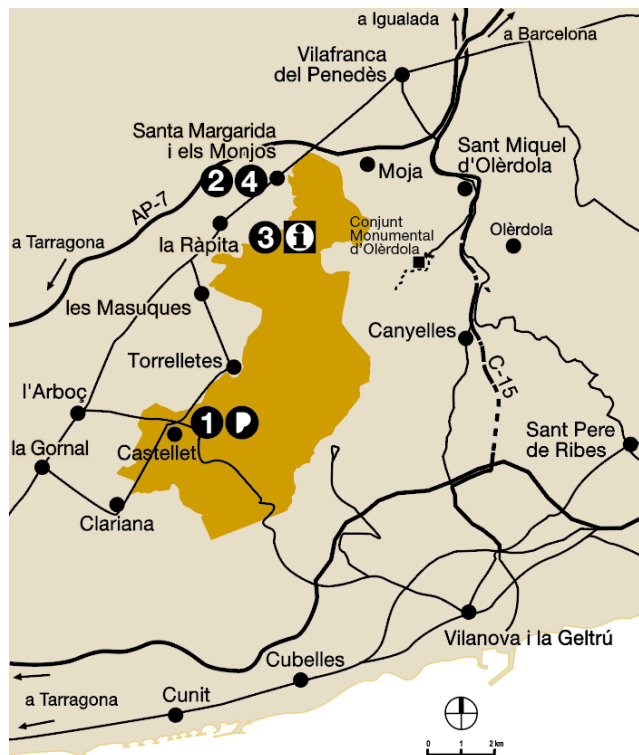
Càrrec	Persones	Adscripció
Director del parc		
	Pau Mundó Elías	DIBA
Administrativa Informadora (caps de setmana) Personal de Guarderia Personal d'obres i manteniment	Montse Mercadé	Consorti
	Fina Pellicer	Consorti
	Frederic Casas	Consorti
	Vanessa Gómez	Consorti
	Pedro Torres	Consorti
	Daniel Nin	DIBA
	Enric Vernet	DIBA
Personal de la SSG		
Tècnica de territori	Maria Montserrat Cabré	DIBA
Personal de la DTW		
Cap de la UPEA (tp)	Sofia Paricio	DIBA
Tècnic d'Ús Públic (tp)	Leire Miñambres	DIBA
Biòleg (tp)	Emilio Valbuena	DIBA
Nota 1: tp = dedicació a temps parcial (també donen suport a altres parcs) Nota 2: en el cas que durant l'any s'hagi produït un relleu de persones en algun dels llocs de treball, s'indiquen els noms de les persones que han ocupat el mateix lloc de treball per un període o altre de temps, separats pel símbol " / ".		

Personal tècnic de suport

Tècnica de suport a l'ús públic i a la qualitat	"Agnès Machon Pastor/ Beatriz Fernández Jané"
---	---

3.2. Equipaments

Situació geogràfica aproximada dels equipaments del parc

Equipaments (cliqueu damunt de cada nom per accedir a la informació web)	
1	Oficina del Parc del Foix
2	Molí del Foix. Centre d'Interpretació Històric i Cultural. Punt d'Informació
3	Centre d'Informació del Castell de Penyaforç
4	Centre de Documentació del Parc del Foix

3.2.1. Oficina del parc, centres i punts d'informació

Oficina del Parc del Foix i Punt d'Informació de Castellet

L'oficina del parc, a tocar del Castell de Castellet, va ser reformada al 2007 i és la seu i oficina del parc. També és el Punt d'Informació de Castellet des d'on es poden adquirir publicacions i trobar informació de les diferents activitats que s'organitzen al parc.

Horari d'oficina: de dilluns a divendres de 8 a 15 h

Horari del punt d'informació: de dilluns a divendres de 8 a 14 h

Adreça postal

C/ Castell, 31
08729 Castellet i la Gornal

Tel.: 977 670 169
A/e: p.foix@diba.cat

Règim de gestió: cessió de l'ajuntament
Material accessible: mapa en Braille

Més informació:

<https://parcs.diba.cat/web/foix/oficina-del-parc>

Oficina del parc. Foto: Arxiu XPN

Centre d'Informació del Castell de Penyafort

Aquest Centre d'Informació del Parc del Foix, que ocupa una part del castell de Penyafort, és obert dissabtes i diumenges al matí i fa les funcions de centre d'interpretació, a l'entrada del Parc del Foix i punt d'informació turística del castell i del municipi. L'espai disposa d'una recepció, des d'on s'ofereixen explicacions i documentació sobre el conjunt monumental, informació general sobre el municipi i la comarca i la referent al Parc del Foix, especialment la zona de l'embassament, així com d'una sala d'audiovisuals.

Horari: dissabtes, diumenges, festius i ponts de 10 a 14 h. De Nadal a Reis, tancat

Adreça postal

Castell de Penyafort
Santa Margarida i els Monjos
Tel.: 938 186 128
A/e: p.foix.penyafort@diba.cat

Règim de gestió: conveni
Material accessible: mapes tàctils

Més informació:

<https://parcs.diba.cat/web/foix/detall/-/contingut/178697/centre-d-39-informacio-del-castell-de-peny...>

Centre d'Informació del Castell de Penyafort. Foto: Arxiu XPN

Punt d'Informació Molí del Foix. Centre d'Interpretació Històric i Cultural

Aquest punt d'informació es troba ubicat al Molí del Foix. Centre d'Interpretació Històric i Cultural. A més d'informació del parc, s'hi realitzen activitats educatives, cursos i tallers adreçats als escolars i al públic en general.

Horari: dimarts, dijous i divendres de 9 a 14 h i dimarts de 16 a 19 h

Adreça postal

C/ Farigola, 2-6
08730 Santa Margarida i els Monjos
Tel.: 938 186 928 / 938 174 889
A/e: molidelfoix@smmonjos.cat
Web: <http://www.elfoix.net>

Règim de gestió: conveni

Més informació:

<https://parcs.diba.cat/web/foix/detall/-/contingut/178697/punt-d-informacio-moli-del-foix-centre-d-i...>

Molí del Foix. Foto: Molí del Foix

3.2.2. Centre de documentació

Centre de Documentació del Parc del Foix

El Consorci de Parc del Foix i l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos van signar, l'any 2005, un conveni de col·laboració per a la creació del centre de documentació del parc, que s'ha ubicat a la Biblioteca Municipal de Santa Margarida i els Monjos. Durant aquest any s'ha continuat el procés de recollida i informatització de la documentació; tota la informació ha estat processada documentalment i els registres ja formen part del catàleg col·lectiu. Actualment, ja es pot consultar aquest fons des d'Internet: [\[catàleg col·lectiu\]](#).

Horari: el centre de documentació i la Biblioteca Municipal tenen el mateix horari. Per a més informació consulteu l'enllaç a la web de la biblioteca.

Adreça postal

Biblioteca de Santa Margarida i els Monjos
C/ Cadí, 2
08730 Santa Margarida i els Monjos

Tel.: 938 186 705

A/e: p.foix.cd@diba.cat

Web: <http://bibliotecavirtual.diba.cat/santa-margarida-i-els-monjos-biblioteca>

Règim de gestió: conveni

Més informació:

<https://parcs.diba.cat/web/foix/detall/-/contingut/178697/centre-de-documentacio-del-parc-del-foix>

*Biblioteca Municipal de Santa Margarida i els Monjos.
Foto: Arxiu XPN*

3.2.3. Equipaments d'educació ambiental

Molí del Foix. Centre d'Interpretació Històric i Natural

La construcció coneguda com a Molí del Foix (antigament molí del Macià) és el que resta en peu de les antigues instal·lacions d'un molí fariner medieval, que aprofitava l'aigua que portava el riu Foix per a moldre gra. D'aquest molí se'n conserva tota l'estructura exterior i part de la bassa on s'acumulava l'aigua. Des de 1995 l'edifici és propietat de l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos, moment en què es va iniciar el procés de recuperació d'aquest edifici per a ús ciutadà.

És la seu del Centre d'Interpretació Històrica i Natural del Molí del Foix, Aula de Natura i Jardí Botànic, amb espècies autòctones. S'hi realitzen activitats educatives, cursos i tallers adreçats als escolars i al públic en general.

Instal·lacions

- Aula taller, espai polivalent per a la realització de xerrades, cursos, projeccions, tallers, reunions, etc., amb capacitat per a 30 persones
- Sala d'actes i exposicions ubicada a l'antiga sala de moles, amb capacitat per a 80 persones
- Jardí botànic d'espècies autòctones
- Exposició permanent del molí fariner
- Audiovisual sobre el riu Foix, 'Riu avall'
- Àrea de lleure pròxima l'equipament

Activitats educatives

- Activitats escolars de descoberta de les plantes del jardí botànic
- Activitat educativa al riu Foix
- Tallers de temàtica mediambiental
- Cursos formatius per a adults

Altres serveis

- Centre d'informació del parc
- Punt d'informació ciutadà mediambiental

Equip gestor

Quatre Passes Serveis Ambientals, SCP
 Av. Tarragona, 19, entresol 1a
 08720 Vilafranca del Penedès
 Tel.: 636 697 520 / 627 000 129 / 687 523 118
 A/e: info@quatrepasses.com
 Web: www.quatrepasses.com

Horari: dimarts, dijous i divendres de 9 a 14 h i dimarts de 16 a 19 h (activitats concertades fora d'aquest horari)

Adreça postal

Molí del Foix
 C/ Farigola, 2-8
 08730 Santa Margarida i els Monjos
 Tel.: 938 186 928
 A/e: molidelfoix@smmonjos.cat

Foto: Molí del Foix

Foto: Molí del Foix

Web: <http://www.elfoix.net>

Règim de gestió: concessió

Més informació:

<https://parcs.diba.cat/web/foix/detall/-/contingut/178697/moli-del-foix-centre-d-interpretacio-histo...>

3.2.4. Àrees d'aparcament

Aparcament de Castellet (municipal)

Ubicació

Al costat de la carretera de l'Arboç a Vilanova, a prop del pont sobre el riu Foix, a la cruïlla amb la carretera de Castellet i la Gornal a Santa MÀrgarida i els Monjos. Té una capacitat per a una vintena de vehicles. En aquest aparcament, que havia estat una antiga pedrera, es pot veure un dels cinc grups escultòrics relacionats amb oficis antics, de l'artista de Clariana Luis Zafrilla, que amb les imatges representa un ofici perdut i per tant "recupera" l'ofici, el treu de l'oblit i el mostra al públic.

BV-2115, PK 9

08729 Castellet i la Gornal

Més informació:

<https://parcs.diba.cat/web/foix/detall/-/contingut/178697/aparcament-de-castellet-municipal->

Aparcament de Castellet. Foto: Arxiu XPN

Àrea d'aparcament de Sant Pere de Castellet

Ubicació

Durant el 2020 s'ha ampliat la zona de pàrquing. Es tracta d'una esplanada de terra, situada darrere l'ermita de Sant Pere, amb capacitat per a vint vehicles. Accessible des de la carretera pel camí del cementiri.

BV-2117, PK 6,5

08729 Castellet i la Gornal

Més informació:

<https://parcs.diba.cat/web/foix/detall/-/contingut/178697/aparcament-de-sant-pere-de-castellet-municipal->

Aparcament de l'església de Castellet. Foto: Arxiu XPN

Àrea d'aparcament del castell de Penyafort

Ubicació

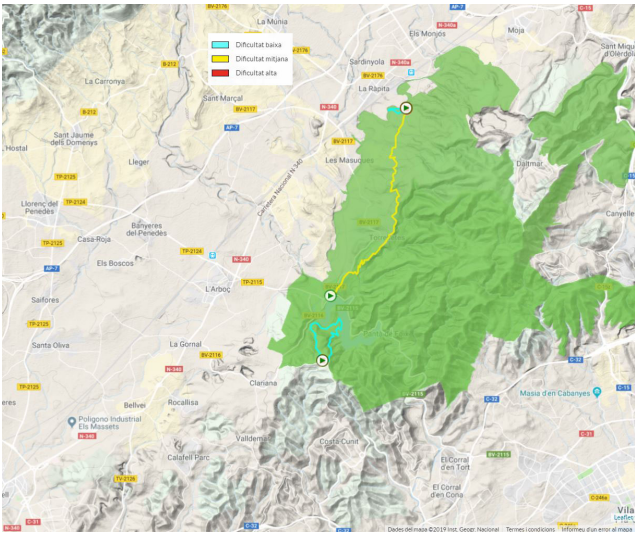
Al costat mateix de l'entrada al castell. Capacitat per a uns quinze vehicles.

Castell de Penyafort s/n
08730 Santa Margarida i els Monjos

Aparcament del Castell de Penyafort. Foto: Arxiu XPN

3.2.5. Itineraris a peu senyalitzats

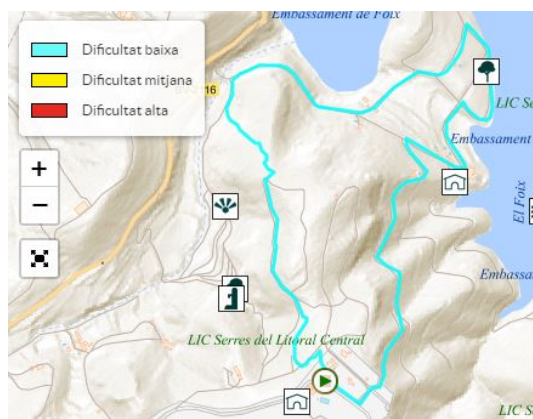
Nom de l'itinerari	Dificultat
De castell a castell: de Penyafort a Castellet	Mitjana
Per la ribera del Foix a Penyafort	Baixa
SL-C 91 La font d'Horta	Baixa

Des d'aquest enllaç podeu accedir a la web interactiva d'itineraris del parc:
<https://itineraris-senyalitzats.diba.cat/dibaparcspages/filter/itineraris-1>

SL-C 91 La font d'Horta

Punt d'inici: masia de la Creu

Excursió fàcil i agradable per camins i corriols de pendent suaus, tret de l'últim tram, que presenta una pujada més forta. El recorregut està senyalitzat amb fites verticals amb marques de pintura blanca i verda (sender local). Es recomana portar calçat adequat i aigua en els mesos d'estiu i prismàtics per observar la fauna de l'entorn.

La font d'Horta. Foto: Arxiu XPN

Per la ribera del Foix a Penyafort

Punt d'inici: castell de Penyafort

Itinerari circular que permet conèixer un dels indrets més bonics i emblemàtics del municipi de Santa Margarida i els Monjos, on destaca el conjunt monumental del castell de Penyafort i el bosc de ribera que ressegueix el curs del riu Foix. Cal portar calçat adequat i aigua. En cas de revinguda del riu, no és recomanable fer l'itinerari.

Castell de Penyafort. Foto: Arxiu XPN

De castell a castell: de Penyafort a Castellet

Punt d'inici: castell de Penyafort

Excursió fàcil i agradable, amb desnivells poc pronunciats, que transcorre per camins i corriols. L'itinerari aprofita l'espectacularitat de dos castells medievals, el castell de Penyafort i el castell de Castellet, per travessar un territori de boscos i vinyes. L'itinerari s'inicia a la casa natal de Sant Raimon, al castell de Penyafort, situat a un quilòmetre i escaig de l'estació de tren dels Monjos.

És recomanable portar calçat adequat, aigua i prismàtics per observar amb més detall la fauna de l'entorn.

Castell de Castellet. Foto: Arxiu XPN

3.3. Material de divulgació i comunicació

La Secció de Divulgació i Comunicació de la Gerència de Serveis d'Espais Naturals va promoure les publicacions que es relacionen a continuació i que estan vinculades directament amb el parc o indirectament amb la Xarxa de Parcs Naturals. La mateixa secció també gestiona la web, les xarxes socials i les aplicacions mòbils.

Tot seguit es mostra una relació de les publicacions vigents, editades per la Diputació de Barcelona o el Consorci del Parc del Foix.

Llibres

- **He mirat aquesta terra: Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona**
- **Parcs naturals de Barcelona: un passeig**
- **Parcs naturals pas a pas: Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona**
- **Trobades d'Estudiosos del Foix**
- **La Xara i el Pau i la maledicció de la maruga**

Memòries

- **Memòries anuals de gestió del parc**
- **Memòries anuals del programa Poesia als parcs**
- **Memòries anuals del programa Parc a taula**
- **Memòries anuals del Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals**
- Memòries anuals del programa Viu el parc

Guies temàtiques i altres documents

- **Guia dels parcs del Garraf, Olèrdola i Foix** (Guies dels parcs; 3). Diputació de Barcelona
- **Guia de rutes literàries per la Xarxa de Parcs Naturals**
- **Rutes de flora i fauna**
- **Rutes fotogràfiques**
- **Rutes de Llegendes i Rondalles**
- **Descobreix el patrimoni arquitectònic dels nostres parcs**
- **Rutes amb transport públic per la Xarxa de Parcs Naturals**
- Guia d'ús de la Joëlette
- Guia d'equipaments

Mapes

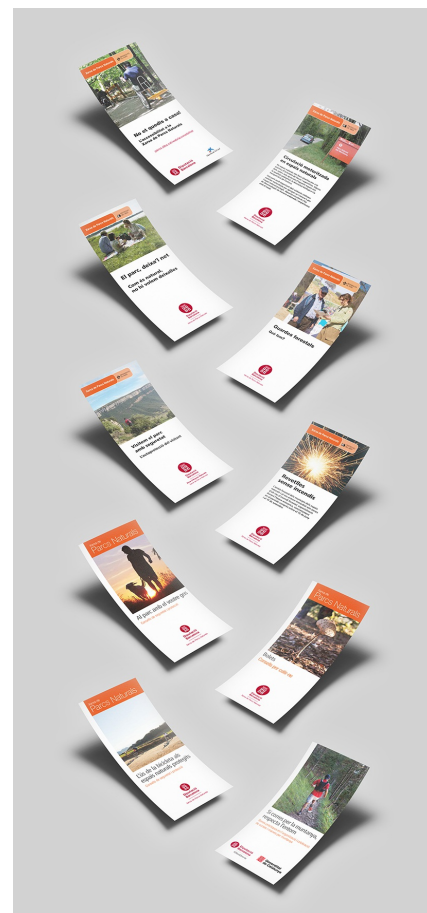
- **Mapa de l'informador del Parc del Foix** (català, castellà, anglès i francès)
- **Mapa topogràfic de Catalunya. Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix. 1:25.0000. Editorial ICGC**

Desplegables

- **Benvinguts al parc** (català, castellà, anglès i francès)
- **Xarxa de Parcs Naturals** (català, castellà, anglès, francès i italià)
- **La xarxa de centres de documentació dels espais naturals protegits de Catalunya**

Fulls solts, díptics, tríptics i altres fullets

- Al parc amb el vostre gos
- Bolets. Consells per collir-ne
- Bones pràctiques en curses de muntanya
- Centres de documentació
- Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals. Apunta-t'hi!
- Circulació motoritzada en espais naturals
- Com és natural, no hi volem deixalles
- El paper del personal d'informació
- El parc, deixa'l net
- El senglar. Impacte i precaucions
- El vostre gos i els ramats
- Experiències Parc a taula
- Guardes forestals. Què fem?
- La nova app dels parcs naturals. Els parcs a la punta dels dits
- La pesca al pantà de Foix (català, castellà, anglès, francès, àrab, romanès, rus i xinès)
- L'ús de la bicicleta als espais naturals protegits
- No et quedis a casa! L'accessibilitat a la Xarxa de Parcs Naturals
- Passaport als parcs del Garraf, Olèrdola i Foix
- Prevenció dels incendis forestals
- Revetlles sense incendis
- Si corres per la muntanya, respecta l'entorn. Bones pràctiques en l'organització i celebració de curses i marxes per muntanya
- Subscriu-te gratuïtament a L'Informatiu dels Parcs
- Visitem el parc amb seguretat
- Viu el Parc, l'espectacle és a la natura

Cartells

- Dia Europeu dels Parcs (pancarta)
- Dia Europeu dels Parcs (cartell)
- Viu el parc (cartell general)
- Viu el parc (cartell mut)
- Passejades guiades
- Poesia als parcs Poesia als parcs. Lletres i paisatges.
- Òpera als parcs
- Parcs en concert
- Passaport als parcs del Garraf Olèrdola i Foix
- Parcs naturals si, però amb civisme (pancarta)

Altres publicacions

- Viu el parc (programa general)
- Poesia als parcs (programa)
- Passejades guiades (fullet)
- Dia Europeu dels Parcs (full solt)
- Carnet de colla senglanaire

Exposicions i materials audiovisuals

Vídeo "Soc el Parc del Foix"

Podeu visualitzar aquest i altres vídeos de la Xarxa de Parcs Naturals al canal de YouTube:

<https://www.youtube.com/user/xarxadeparcs/videos>

<https://youtu.be/8jxfwIUckXs>

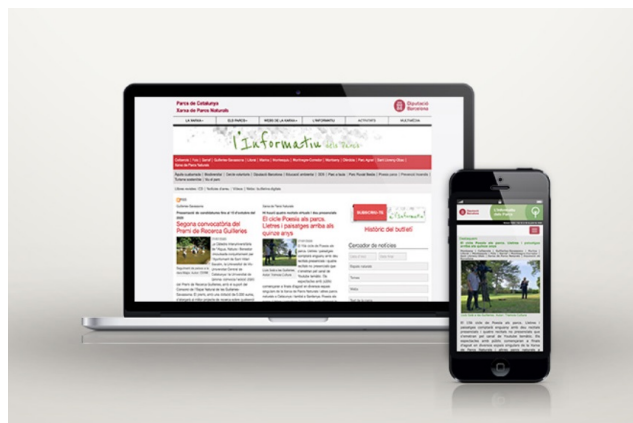
L'Informatiu dels Parcs

L'Informatiu dels Parcs és el butlletí de divulgació de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Té una periodicitat quinzenal i recull notícies dels dotze parcs que integren aquesta xarxa i d'altres organismes que hi estan relacionats. És de subscripció gratuïta i es pot sol·licitar a l'adreça següent:

<https://parcs.diba.cat/web/l-informatiu/butlleti/-/newsletter/20802462/28/subscripcio>

Pàgina web de consulta de l'històric de L'Informatiu dels Parcs:

<https://parcs.diba.cat/web/l-informatiu/butlleti>

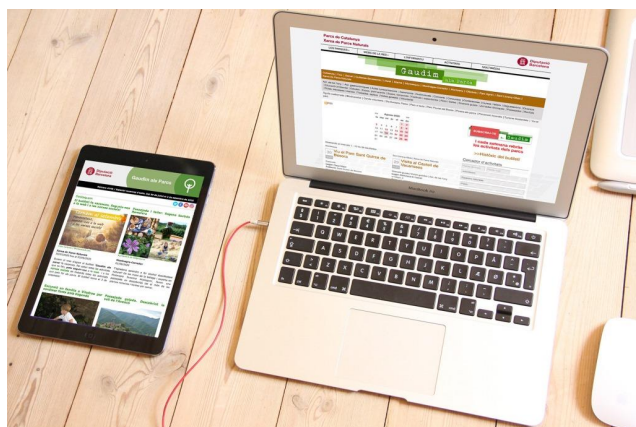
Gaudim als Parcs

Gaudim als Parcs és el butlletí de divulgació de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Té una periodicitat setmanal i recull activitats dels dotze parcs que integren aquesta xarxa i d'altres organismes que hi estan relacionats. És de subscripció gratuïta i es pot sol·licitar a l'adreça següent:

<https://parcs.diba.cat/web/agenda/butlleti/-/newsletter/20816083/47/subscripcio>

Pàgina web de consulta de l'històric de Gaudim als Parcs

<https://parcs.diba.cat/web/agenda/butlleti>

Calendari

El consorci ha dissenyat i publicat el calendari del 2020. Les fotografies, cedides pel fotògraf de natura aficionat Vicenç Lara Bujaldón, resident a un municipi del parc, han il·lustrat el calendari editat pel Consorci del Parc del Foix. Se n'ha fet un tiratge de 5.000 exemplars, que han estat distribuïts entre els ens consorciats i els centres i punts d'informació del consorci.

3.4. Parc mòbil

L'any 2020 no s'ha adquirit cap vehicle nou. Les característiques del parc mòbil del parc són les que es mostren a la taula següent:

Matrícula	Model	Any d'adquisició	Utilització
4488 DHS	Pick-up	2005	Personal de manteniment
7141 FKN	Tot terreny	2006	Guardes
0608 GWD	Tot terreny	2009	Guardes
3042 JRT	Tot terreny	2016	Guardes

3.5. Pressupost

Resum de distribució del pressupost

Durant aquest exercici, el pressupost total destinat al parc ha estat de **867.417,84 €**. Atès que la superfície del parc és de **3.098,00** ha, això implica una dotació econòmica de **279,99 €/ha**.

Com es pot veure en la taula següent, el càlcul del cost repercutit de serveis centrals* (**579.382,95 €**) comporta una quantitat total que representa afegir un **201 %** al pressupost gestionat pel parc, que ha estat de **288.034,89 €**.

D'aquesta quantitat, **201.444,44 €** (un **70 %**) corresponen al capítol 1 («Personal»). La resta són el **pressupost operatiu del parc, 86.590,45 €**, que és la suma dels capítols corresponents a «Despesa ordinària» (cap. 2), «Despeses financeres» (cap. 3), «Transferències» (cap. 4), «Inversions» (cap. 6), i «Transferències per a inversions» (cap. 7).

** Per tal de poder ajustar amb més precisió el cost real que implica la gestió de l'espai protegit, a partir de l'any 2017 s'ha tingut en compte el **cost repercutit** que suposa el suport humà i material a la gestió i administració d'aquest parc per part dels serveis centrals de la Diputació de Barcelona. Fins ara, en alguns parcs, aquest cost no s'havia comptabilitzat, per raons de complexitat de càlcul, inherents a l'estructura comptable del pressupost d'aquesta corporació, que dificultava el coneixement exacte de la repercussió als diversos espais de la XPN.*

L'aplicació d'aquest cost repercutit al pressupost del parc, amb un criteri de repartiment que té en compte el conjunt de la XPN, permet obtenir una dada de "cost de gestió per hectàrea" de l'espai protegit, molt més acurada i equiparable als valors que s'utilitzen en altres espais naturals i en fòrums nacionals i internacionals, on se solen comparar aquest tipus d'indicadors.

Tot i així, cal tenir present que no deixa de ser una aproximació; ara bé, com es pot veure en les taules i gràfics següents, representa una quantitat global molt important que, en alguns parcs, pot arribar a incrementar en més d'un 50% el "pressupost del parc" tal com s'havia expressat en memòries anteriors.

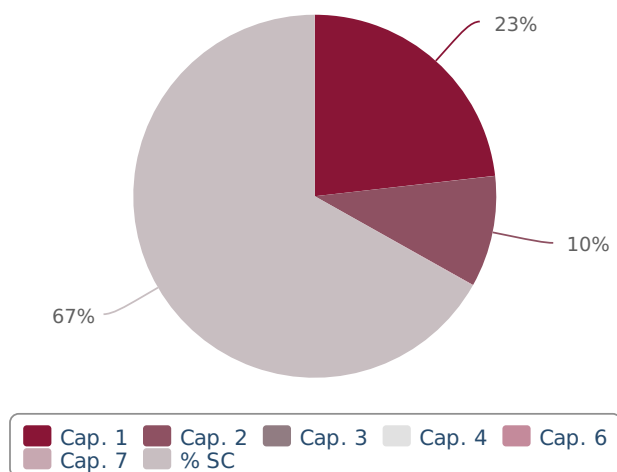
Per tot això, s'ha considerat oportú iniciar un gràfic d'evolució interanual del pressupost que comenci amb el del 2017. Si no, la comparació amb anys anteriors podria interpretar-se erròniament, per la diferència respecte de les xifres que es mostraven abans, en les quals no es computava aquest cost repercutit o, si més no, no es feia amb un criteri homogeni al conjunt de la XPN.

L'aplicació del nou criteri permet expressar amb més aproximació el pressupost "real" destinat a l'espai protegit. No obstant això, a tall de consulta, en les memòries anteriors del parc es poden trobar els pressupostos interanuals seguint els criteris anteriors.

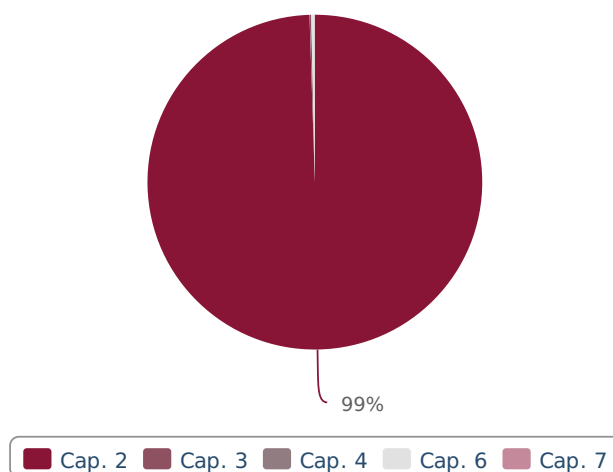
Concepte		Import (€)
Recursos humans del parc	Cap. 1	201.444,44
Despesa ordinària	Cap. 2	86.153,50
Despeses financeres	Cap. 3	135,66
Transferències ordinàries	Cap. 4	0,00
Inversions	Cap. 6	301,29
Transferències per a inversions	Cap. 7	0,00
	Subtotal parc	288.034,89

Cost repercutit dels Serveis Centrals	% SC	579.382,95
	Total	867.417,84
Suma de capítols 2 + 3 + 4 + 6 + 7	Operatiu	86.590,45

Distribució del pressupost total per conceptes (2020)

Distribució del pressupost operatiu per capítols (2020)

Pressupost operatiu de despeses per partides (obligacions reconegudes, 2020)

Aplicació	Descripció	Obligacions reconegudes
13000	Retribucions bàsiques	43.703,30
13002	Altres remuneracions	84.596,71
13003	Altres remuneracions. Antiguitat	5.903,71
13100	Laboral temporal	1.534,85
15000	Incentiu productivitat	10.293,31
15001	Productivitat paga assiduïtat	611,31
15102	Gratificacions	652,08
16000	Seguretat Social	51.045,25
16008	Assistència medicofarmacèutica	250,00
16204	Acció social	2.406,92
16209	Altres despeses socials	447,00
20200	Lloguer d'edificis i altres construccions	13.359,78
21000	Infraestructures i béns naturals	6.234,89
21300	Maquinària, instal·lacions i utilitatge	1.262,79
21400	Reparació, manteniment o conservació de material transport	1.884,00
21600	Reparació, manteniment conservació. Equips processos informació	498,11
22000	Ordinari no inventariable	87,43
22002	Material informàtic no inventariable	72,30
22100	Energia elèctrica	1.523,45
22101	Aigua	344,61
22103	Combustibles i carburants	3.104,11
22104	Vestuari	1.396,98
22111	Subministraments de recanvis de maquinària, utilitatge i elem.	63,61
22114	Altres subministraments	646,55
22115	Equips autoprotecció	49,66
22200	Serveis de telecomunicacions	1.959,11
22400	Primes assegurances de vehicles	1.853,25

22403	Altres primes d'assegurances	487,65
22500	Tributs estatals	221,90
22700	Neteja i lavabo	10.973,56
22706	Estudis i treballs tècnics	25.400,82
22709	Altres treballs realitzats per altres empreses	14.728,94
35900	Altres despeses financeres	135,66
64100	Despeses en aplicacions informàtiques	301,29

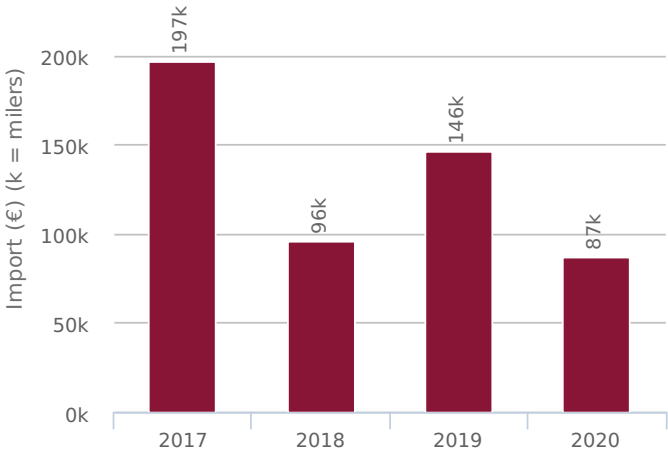
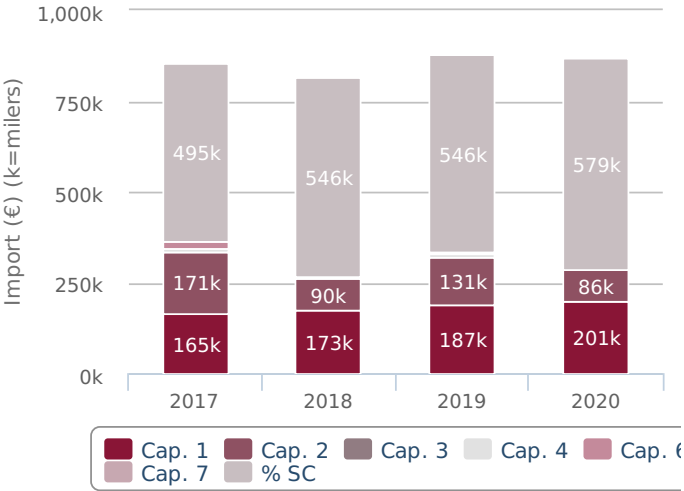
Evolució interanual

Any	Cap. 1	Cap. 2	Cap. 3	Cap. 4	Cap. 6	Cap. 7	%SC	TOTAL
2017	164.993,60	170.629,40	0,00	9.000,00	17.200,00	0,00	494.925,90	856.748,90
2018	172.683,72	90.111,75	51,43	4.883,16	924,98	0,00	545.937,94	814.592,98
2019	187.235,86	131.480,36	766,77	9.232,56	4.445,25	0,00	545.892,36	879.053,16
2020	201.444,44	86.153,50	135,66	0,00	301,29	0,00	579.382,95	867.417,84

Evolució interanual del pressupost total per conceptes

Evolució interanual del pressupost operatiu

250k

4. Principals activitats realitzades

El programa d'activitats

Anualment, sobre la base del Pla de mandat, dels objectius de gestió del parc, i tenint en compte les propostes dels ajuntaments i de les entitats, s'elabora una proposta de programa d'activitats per tal de preveure les actuacions que s'han d'executar durant l'any perquè es puguin assolir les determinacions del pla especial. Una vegada ha estat sotmesa a la consideració dels òrgans de gestió, i d'acord amb les disponibilitats pressupostàries, es prepara el programa d'activitats definitiu a través del mòdul "SIRGA" del SIGEP (vegeu l'apartat 4.4.2), que es tradueix en el **Pla d'objectius i actuacions (POA)** de l'any.

En aquest enllaç es pot consultar el POA del conjunt d'espais naturals de la XPN:

<https://parcs.diba.cat/documents/8684295/8688805/Pla+d%27objectius+i+actuacions+2020.pdf/f8b115ed-ced6-4c1d-9e80-100f84c25daf>

L'esquema general del POA permet agrupar les activitats anuals en quatre grans blocs conceptuals:

Conservació del patrimoni natural i cultural

Fa referència a totes les actuacions adreçades a gestionar directament el territori, a redactar i executar plans de prevenció d'incendis, a aplicar les mesures destinades a la gestió activa del medi, a contribuir a la conservació del patrimoni natural i cultural, a mantenir el patrimoni públic i a fer el seguiment dels sistemes naturals.

Desenvolupament sostenible i benestar de la població local

Comprèn el conjunt d'activitats relacionades amb el desenvolupament socioeconòmic i la millora de les condicions de vida de la població, mitjançant l'establiment de línies d'ajut tècnic i econòmic, i amb la creació i millora d'infraestructures i la prestació de serveis generals. També inclou les accions de caràcter cultural i social que pretenen cohesionar el teixit territorial i la població per mitjà de programes de caràcter cultural i social.

Ús públic i educació ambiental

Recull les actuacions relatives a la creació i el manteniment de la xarxa d'equipaments públics definida pel pla especial i a les tasques directament vinculades a l'ús públic, com ara els plans d'informació i les tasques de difusió, comunicació i publicacions. Aquest epígraf comprèn també un conjunt de propostes adreçades a fomentar el coneixement i el respecte envers el medi. Inclou actuacions que tenen com a objectiu potenciar el funcionament i la qualitat dels equipaments privats d'educació ambiental, així com programes destinats als escolars i al públic en general.

Activitats de coordinació i governança

Inclou les activitats relacionades amb la planificació, el control, el seguiment i l'avaluació de les activitats que es desenvolupen al parc i els aspectes organitzatius relacionats amb la direcció, la participació, l'organització i la formació de personal, l'adquisició de material i el subministrament de serveis, les tasques de representació i les relacions institucionals.

4.1. Conservació del patrimoni natural i cultural

4.1.1. Activitats de conservació i restauració

Actuacions enfocades a la conservació i la millora d'hàbitats i recursos naturals

Objectius

- Conèixer la tendència demogràfica de la població de senglar als Parc del Foix
- Mantenir el monitoratge que permet obtenir tendències temporals de la biodiversitat ornitològica del parc.
- Consolidar el seguiment estandarditzat de les espècies d'aus rapinyaires del parc.
- Vigilar l'entorn de reproducció de l'àliga cuabarrada.
- Seguir la reproducció de les poblacions d'amfibis del Parc del Foix.
- Mantenir el seguiment estandarditzat de flora d'interès del Parc del Foix.
- Estimar el grau d'afectació que la processonària del pi (*Thaumetopoea pityocampa*) té sobre les pinedes del parc.
- Continuar amb el seguiment i detecció precoç al Parc del Foix de l'eruga barrinadora del margalló (*Paysandisa archon*).
- Conscienciar els usuaris del parc sobre la problemàtica de les espècies invasores i la necessitat de no alliberar espècies exòtiques.

Actuacions per a la protecció de la fauna i la flora

Enguany s'ha fet un seguiment de les basses temporals de cria d'amfibis, per part dels guardes del parc i del tècnic en conservació. S'ha detectat un deteriorament d'algunes d'aquestes basses i se'n farà el manteniment i restauració l'any vinent.

També s'ha treballat, amb col·laboració del Jardí Botànic de Barcelona, en la conservació *ex situ* d'una de les localitzats de manxiuleta (*Digitalis obscura*) de la zona. Per una banda s'ha recol·lectat llavors per a la seva conservació en el Banc de Llavors del Jardí Botànic de Barcelona, i per l'altre s'han translocat un total de 19 peus d'aquesta espècie a les seves instal·lacions.

Actuacions en el patrimoni cultural

Degut a la pandèmia, no es van poder fer actuacions físiques sobre el patrimoni tal i com estava previst, per tant, es va encarregar a l'empresa SGP (Sistemes de Gestió del Patrimoni), la redacció d'un pla director de l'ermita de Sant Llorenç de la Senabra i el seu entorn, que inclou, a més de l'ermita, possibles tombes excavades a la roca, forns de calç, fonts (Sant Llorenç, Sant Joan i la del Cagalló), i estructures externes a l'edifici principal amb possibles usos de corral o magatzem. El pla director contempla l'excavació, consolidació i restauració de l'ermita de manera que es pugui museïtzar i fer servir la coberta com a observatori de natura, de manera que aquest element patrimonial quedi perfectament protegit i integrat dins del Parc del Foix i del terme de Santa Margarida i els Monjos.

Totes aquestes actuacions es faran per fases finançades segons es disposi de fons, pel Consorci del Parc del Foix i per l'ajuntament de Santa Margarida i els Monjos.

S'està redactant un conveni amb la propietat dels terrenys, l'empresa Lafarge Holcim, per poder dur a terme aquestes actuacions.

Ermita utilitzada com a masia el segle XVII Foto: Arxiu XPN

Fase final Foto: Arxiu XPN

Pla de seguiment i recerca

Des de la posada en funcionament del pla de seguiment i recerca (PSR), s'ha recollit informació abundant relativa a paràmetres fisicoquímics, de vegetació i ecosistemes, de fauna, socials i econòmics i de dinàmica dels processos naturals. El PSR consisteix a determinar indicadors que permetin avaluar l'estat de salut dels sistemes més representatius per tal d'aportar indicadors i ajudar a prendre decisions en la gestió del parc.

Dins del PSR, s'ha continuat treballant en el desenvolupament de diferents tasques per tal d'assolir els objectius proposats. En aquest sentit, entre d'altres treballs, cal destacar que s'ha continuat amb el seguiment i la protecció del territori de la parella d'àligues cuabarrades que trobem al Parc del Foix. Enguany, però, s'ha pogut constatar que la parella no s'ha reproduït en el territori habitual, molt probablement degut a que hi ha hagut un recanvi en la femella reproductora. D'altra banda s'ha continuat amb el seguiment de les poblacions d'amfibis, avaluant l'estat de conservació dels punts de reproducció d'aquests. També s'ha continuat amb el seguiment de flora d'interès per la conservació al parc, incloent noves espècies i localitats en el Seguiment Estandarditzat de Flora Amenaçada (SEFA), així com actualitzant el coneixement de la distribució d'orquídies al parc.

A l'Annex I s'expliquen amb més detall els enfocaments i els resultats obtinguts en cadascun dels estudis i treballs de seguiment realitzats al llarg del 2020.

Estudis 2020	Autor/s	Import (€)
Programa de seguiment de les poblacions de senglar a Catalunya. Garraf-Olèrdola-Foix. Temporada 2019-2020*	MINUARTIA	2.500,00
Conveni de col·laboració amb l'Institut Català d'Ornitologia (ICO) per l'execució dels Plans de conservació de la Xarxa de Parcs Naturals gestionats per la Diputació de Barcelona*	ICO	6.500,00
Conveni de col·laboració amb el Servei Meteorològic de Catalunya, per al reforç de la Xarxa Fenològica de Catalunya i l'estudi dels impactes del canvi climàtic a la XPN*	SMC	1.350,00

* Convenis o contractes conjunts amb diferents parcs de la XPN.

4.1.2. Activitats de prevenció i gestió del territori

Pla de vigilància i prevenció d'incendis (campanya d'estiu)

La campanya del Pla d'Informació i Vigilància contra els Incendis Forestals (PVI); es duu a terme amb l'estreta col·laboració dels ajuntaments i les Agrupacions de Defensa Forestal (ADF). Per a més informació, veure el següent enllaç: <https://www.diba.cat/web/incendis/informacio-general>

Les dades publicades a la memòria final de campanya **2020** del Pla d'Informació i Vigilància contra els Incendis Forestals PVI fan referència a l'anàlisi de les accions de conscienciació, dissuasió d'infraccions, deteccions de situacions de risc, revisions d'infraestructures, protecció del medi ambient, atenció a la ciutadania i també les relacionades amb la detecció i seguiment d'incendis forestals de l'actual campanya comparada amb les anteriors.

Tota aquesta informació es pot consultar accedint al següent enllaç:

<https://www.diba.cat/documents/357755/306339107/Informe+final+de+la+campanya+del+PVI+2020.pdf/23db9f...>

També es poden consultar, de forma oberta i configurable, les accions dutes a terme durant tota la campanya per l'operatiu PVI a l'adreça: <https://diba.maps.arcgis.com/apps/opsdashboard/index.html#/7e41ea8c732d451e9117907e750b0a25>

Es poden configurar les consultes per comarca, per municipi, per Agrupació de Defensa Forestal i per cada parc de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.

En el cas del parc del Foix, els vehicles de vigilància en el parc han estat inclosos en el Sector de Prevenció Metropolità Sud. Aquest any la cobertura mitjançant torres de guaita dins del parc s'ha concretat en quatre torres de vigilància al Parc del Garraf i una torre entre el Parc d'Olèrdola i el Parc del Foix.

Aquest programa de vigilància mòbil i fixa reforça els dispositius de la Direcció General d'Emergències i Seguretat Civil de la Generalitat de Catalunya.

El camp d'acció de la vigilància al Parc del Foix és tot l'àmbit del pla especial.

S'ha estructurat en un equip de quatre guaites que s'alternen en torns setmanals de dos en dos, situats als indrets de Trencarroques (hi ha una torre de guaita) i al puig de l'Àliga, i una parella de vigilants circulant amb un vehicle tot terreny equipat amb una dipòsit de 400 litres i un equip de primera intervenció. El control radiotelefònic de les incidències es realitza des de l'oficina de la Pleta, al Parc del Garraf.

Els resultats es poden consultar a l'informe final de campanya.

Per més informació, veure el següent enllaç:

<https://www.diba.cat/web/incendis/informacio-general>

Actuacions de gestió forestal i de manteniment

Gestió forestal i manteniment

Degut a la pandèmia, aquest any no s'ha fet cap actuació. Excepte les efectuades pel personal de manteniment del parc quan s'havia de resoldre alguna incidència.

4.2. Desenvolupament sostenible i benestar de la població local

4.2.1. Polítiques de foment agrícola, forestal, de serveis i cultural

Subvencions

El pla especial estableix, entre els seus objectius, compatibilitzar la protecció amb el desenvolupament social, econòmic i cultural de la població de l'àrea d'aplicació del pla. Amb aquesta finalitat, la Diputació de Barcelona té quatre línies bàsiques d'ajut, que es regeixen per les bases publicades oficialment i que es poden veure en l'enllaç següent: https://bop.diba.cat/temp/03_022020004319.pdf

Les activitats que actualment poden ser objecte d'ajut són les següents:

- Activitats forestals (AF)
- Activitats agrícoles i ramaderes (AR)
- Instal·lació de calderes i estufes de biomassa (BM)
- Entitats culturals, cíviques i esportives (EC)
- Empreses de serveis (ES)
- Millora dels habitatges i restauració del patrimoni arquitectònic (HP)

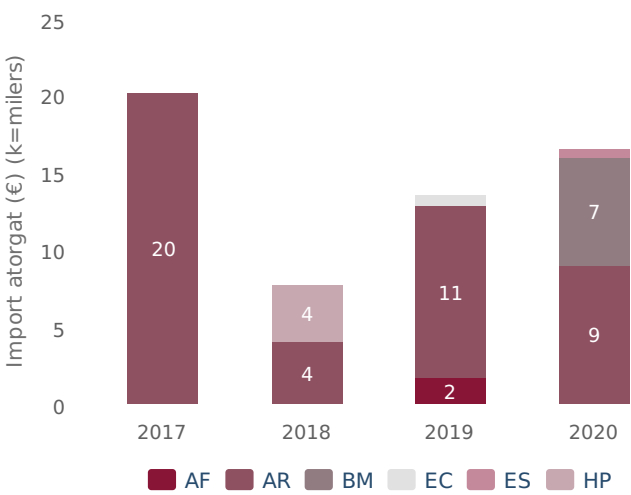
En aquest quadre es pot observar la distribució de les subvencions atorgades per línia (nombre i imports concedits enguany), així com també l'evolució en els darrers anys.

Distribució de les subvencions sol·licitades i atorgades per línia (2020)

Línia d'ajut	Sol·licitades		Atorgades		% atorgament	
	Nombre	Import (€)	Nombre	Import (€)	% nombre	% import
AF	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
AR	4	9.505,00	4	9.048,23	100,00	95,19
BM	1	7.650,62	1	6.885,56	100,00	90,00
EC	1	800,00	0	0,00	0,00	0,00
ES	2	583,22	2	583,22	100,00	100,00
HP	0	0,00	0	0	0,00	0,00
Total general	8	18.538,84	7	16.517,01	87,50	89,09

Evolució interanual de l'import atorgat

Línia	2017	2018	2019	2020
AF	0,00	0,00	1.681,42	0,00
AR	20.215,48	4.136,55	11.238,97	9.048,23
BM	0,00	0,00	0,00	6885,56
EC	0,00	0,00	640,00	0,00
ES	0,00	0,00	0,00	583,22
HP	0,00	3.600,00	0,00	0,00
Total general	20.215,48	7.736,55	13.560,39	16.517,01

Viu el parc

Viu el parc. Informació general

L'edició 2020 ha estat condicionada per l'impacte de la pandèmia de la COVID-19. En els primers mesos de l'any, el confinament obligat per l'estat de l'alarma i la situació de les fases de desescalada gradual i els confinament geogràfics ulteriors van fer que algunes edicions del programa corresponent a la primavera no es van poder realitzar. Les mesures i restriccions viscudes de de l'estiu i la tardor van motivar moltes cancel·lacions d'actes i activitats programades o reprogramades (quan això havia estat possible). És el cas del Viu el parc als Parcs del Garraf, d'Olèrdola i del Foix que se celebra habitualment durant la tardor i que enguany es va veure plenament afectat pels efectes de la COVID-19.

Recordem que el programa es divideix en tres eixos principals. El **primer** eix, un bloc d'activitats (teatre, música, dansa, conferències, espectacles infantils, etc.) ofertes directament per la Diputació de Barcelona als diferents municipis del parc i que es realitzaven en indrets o equipaments proposats pels mateixos ajuntaments.

El **segon** eix, un seguit d'activitats d'abast més general que es realitzen dins l'àmbit del parc: Matinal al parc, Fira d'artesans, Nit d'estels, Poesia als parcs, Concursos de fotografia, etc.

Finalment, hi ha un **tercer eix**, el "**Viu el parc a l'escola**", adreçat als nens i nenes de cinquè de primària de les escoles de cada parc. El contingut d'aquest tercer eix es presenta a l'**apartat 3.2.** de la present memòria.

Amb el darrer concurs per a la concessió del programa (juliol 2017), la gestió es va dividir en dos lots: un pel vessant **artístic i cultural** (lot 1) i un altre pel **programa escolar** (lot 2). El primer lot el va guanyar l'entitat FUSIC i el segon l'empresa CIMA (que ha fet un *pool* d'empreses d'educació ambiental: APRÈN, Quatre Passes i Origonatura). Val a dir que, com a novetat important, a banda de la divisió en lots, els parcs de la Serralada de Marina i de la Serralada Litoral han pogut realitzar des d'aleshores, actes als municipis, atès que així ho requeria el plec de condicions establert pel concurs. Així, doncs, tots els municipis haurien pogut gaudir d'algun acte cultural o artístic, tot i que fossin de petit format.

En l'edició del Viu el parc del 2019 es va presentar una web titulada **EspaiNaturàlia**, una proposta que promou la divulgació i el coneixement d'entitats, empreses i associacions de caire sociocultural, lúdic, educatiu, artístic, artesanal i mediambiental dels diversos parcs de la Xarxa de Parcs Naturals que es mostren en una trobada amb caràcter de *show room*, fira o certamen, i que s'adequa a les singularitats de cada indret. En el futur, caldrà dinamitzar aquesta web perquè s'hi vagin sumant nous grups i entitats.

En el conjunt dels parcs, el programa Viu el parc durant el 2020 va poder programar un total de 104 actes; però se'n van haver d'anul·lar un total de 62 (tot i que es van reprogramar alguns en dates ulteriors). Per tant, només es van celebrar **42 actes**. El total d'assistents als actes que es van poder dur a terme va ser de 2.118 persones (1.437 en els actes centrals i 681 en els actes als municipis). Unes xifres molts baixes en relació a edicions anteriors.

Atesa aquesta alteració oferim a continuació les dades econòmiques globals dels vuit Viu el parc, ja que ha estat impossible oferir-les de forma desglossada. Cal dir que amb els imports no facturats dels actes anul·lats, des de l'organització del programa s'ha dissenyat un actuació teatral de caire familiar (**La Capsa dels sentits**) que s'oferirà a tots els parcs, amb caràcter rotatori, durant el 2021.

Pressupost global del Viu el parc (2020)

Concepte	Import
Matinals i Actes centrals	33.515,20 €
Activitats itinerants	10.325,00 €
Programa escolar	80.000,00 €
Coordinació, assistència tècnica i gestió	61.159,80 €
Costos de difusió, publicitat i impressió (*)	22.300,00 €
Total	207.300,00 €
(*) Inclou els costos corresponents a la coordinació, disseny i impressió de l'Agenda escolar.	

Resum del programa Viu el parc als parcs de Garraf-Olèrdola-Foix (2020)

Edició	27a
Municipis participants / municipis del parc	10 / 13
Actuacions als municipis (actes organitzats per la Diputació)	4
Actes centrals	4
Actuacions als actes centrals	5
Assistents als actes organitzats als municipis	101
Assistents als actes centrals	168
Total assistents als actes organitzats per la Diputació	269
Festes escolars (nombre de dies)	5
Escoles participants	26
Aules	45
Alumnes participants	969
Mestres i acompanyants	85

Per a més informació de tot el programa, podeu consultar la [pàgina web del Viu el parc](#).

Viu el parc artístic

És ben cert que les xifres quantitatives que presentem en aquesta memòria són molt inferiors en relació a anys anteriors, però cal dir que tots els actes que es van poder dur a terme es van fer seguint en tot moment els protocols i les recomanacions que dictava el PROCICAT. La voluntat permanent dels coordinadors del programa ha estat programar i tirar endavant les actuacions previstes sempre que això fos possible i, per tant, s'han fet esforços notoris per adaptar-se a la constant variabilitat dels formats, els indrets i les dates programades. És per tot això que cal agrair als ajuntaments, als gestors i als artistes actuant la seva bona disposició a dur endavant una nova edició del programa en unes condicions tan adverses com les viscudes el 2020, tot i que en algun cas això no ha estat possible.

Per a la coordinació del programa, es va fer una única reunió virtual el divendres 29 de maig.

La vint-i-setena edició del programa Viu el parc als parcs del Garraf, d'Olèrdola i del Foix, que s'hauria d'haver celebrat en unes condicions normals entre els mesos de setembre i novembre, es va veure plenament afectat pels efectes de la COVID-19. Malgrat la voluntat manifesta pels organitzadors i els municipis implicats de dur endavant la majoria dels actes previstos, malauradament, la immensa majoria van haver de ser anul·lats per causes diverses tot i ser reprogramats en dates ulteriors. Així, no es va poder celebrar la **Matinal** prevista inicialment l'1 de novembre al Conjunt Monumental d'Olèrdola i reprogramada el 6 de desembre; ni tampoc la **Nit d'estels**, també prevista el primer cap de setmana de novembre. Dels actes centrals, tan sols es va realitzar el recital de **Parcs en concert** a Sant Pere de Ribes, el 25 d'octubre, a càrrec dels cantautors Rusó Sala i Marco Petrucci, amb uns 80 assistents; el **XXVI Concurs de fotografia dels parcs del Garraf, Olèrdola i Foix**, amb 40 participants; i els dos actes poètics de **Poesia als parcs**, un presencial (a Castellet i la Gornal) i l'altre gravat (a Begues).

Dels **onze actes programats** als municipis, només es van poder dur a terme quatre d'ells.

Actes als municipis que es van poder celebrar (2020)

Data	Grup	Títol	Municipi	Assistents
03.10	Moi Aznar	"Explica'm un secret al parc"	Avinyonet del Penedès	50
10.10	Moi Aznar	"Explica'm un secret al parc"	Vilanova i la Geltrú	12
23.10	Berta Delpoblet	"Bous, naps i altres maldecaps"	Sta. Margarida i els Monjos	13
24.10	La Joglaressa		Olèrdola	26

Pel que fa al Parc del Foix, el diumenge 18 d'octubre va tenir lloc el recital de **Poesia als parcs. Lletres i Paisatges** "Amors sense casa", una proposta liderada pel poeta mallorquí Sebastià Portell, curador de l'antologia que porta el mateix nom i que recull una gran representació de la poesia LGBTQ en llengua catalana. Per a l'ocasió, la poeta Maria Sevilla i la cantautora Clara Fiol van acompanyar Portell a l'escenari de la plaça del Castell (Castellet i la Gornal). El recital va aplegar 47 persones assistents. També es pot [veure al canal YouTube](#).

En total, el programa Viu el parc artístic va aplegar **269 persones** en les **8 actuacions** que es van poder realitzar.

Poesia als parcs. Lletres i paisatges

El cicle **Poesia als parcs. Lletres i paisatges** és una iniciativa que s'emmarca dins el programa cultural "**Viu el parc**" de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. El programa compta amb el suport econòmic de la **Institució de les Lletres Catalanes**, que assumeix el cost del catxet dels poetes participants. Tota la resta del programa, va a càrrec de la Diputació de Barcelona (programació, coordinació, material de difusió, assistència tècnica, i filmació en vídeo).

La present edició, desenvolupada entre els mesos de maig i novembre de 2020, ha estat la quinzena. L'edició d'enguany ha estat condicionada per l'impacte de la pandèmia de la COVID-19 i un seguit de mesures i restriccions que han modificat l'esdevenir del cicle. Del total de catorze recitals previstos inicialment se n'han pogut realitzar presencialment un total de set. Els espectacles restants s'han convertit en peces audiovisuals publicades als canals i xarxes vinculades al programa.

Els espais naturals que han pogut celebrar el recital han estat: Parc Natural de l'Alt Pirineu (3 d'octubre), Parc del Castell de Montesquiu (17 d'octubre), Parc del Foix (18 d'octubre), Parc Natural de la Serra de Montsant (20 de setembre) i Parc Natural de la Serra de Collserola (25 d'octubre).

A aquests actes cal afegir els dos recitals que tradicionalment es duen a terme a l'Alguer (a l'illa de Sardenya) i que enguany han tingut lloc als parcs: al Parc de Port del Comte (29 d'agost) i Parc Nacional de l'Illa de l'Asinara (30 d'agost), coincidint amb les festivitats del 31 d'agost organitzades per l'Obra Cultural de l'Alguer.

Els recitals que no es van poder celebrar presencialment i que van ser enregistrats i penjats al canal YouTube del programa van ser: Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny, Parc del Montnegre i el Corredor, Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, Espai Natural de les Guàrdies-Savassona, Parc del Garraf, Parc de la Serralada Marina i Parc de la Serralada Litoral.

Seguint amb la iniciativa impulsada en la darrera edició, enguany el cicle s'ha sumat a la celebració de dues commemoracions de la Generalitat de Catalunya: l'Any Joan Perucho i l'Any Josep Carner.

Per al disseny i desenvolupament de la proposta, s'ha comptat amb les aliances i complicitats dels diferents territoris. En aquest sentit, hi ha hagut una estreta col·laboració amb les diferents entitats culturals que s'anomenen a continuació: Fundació Jacint Verdaguer a Folgueroles; el Centre Quim Soler, La literatura i el vi del Priorat; el Centre d'Art i Natura de Farrera; l'Obra Cultural de l'Alguer, així com amb la coordinació amb els ajuntaments dels municipis on han tingut lloc els diferents recitals.

En total hi han participat divuit poetes, dotze músics i una ballarina, i als espectacles presencials hi ha assistit un total de 267 persones. El cost total del programa ascendeix a 26.056,26 €, que contemplen la filmació i edició de vídeos de tretze recitals (9.498,50 €), els costos de l'edició del material gràfic (2.003,76 €) i els costos de gestió (9.361 €). A aquest import se li ha de sumar el corresponent al pagament dels poetes per part de la Institució de les Lletres Catalanes (5.193 €). Tots els recitals del programa són enregistrats i es poden veure al canal de YouTube, que enguany ha tingut 79.113 visualitzacions.

En el següent enllaç trobareu la memòria completa de l'edició d'enguany:

<https://parcs.diba.cat/documents/10534/304464348/18+Memoria+Poesia+Parcs+2020.pdf/9ea43cfd-f6fb-28c4...>

Dins l'àmbit del **Parc del Foix**, el diumenge 18 d'octubre va tenir lloc el recital "Amors sense casa", una proposta liderada pel poeta mallorquí Sebastià Portell, curador de l'antologia que porta el mateix nom i que recull una gran representació de la poesia LGBTQ en llengua catalana. Per a l'ocasió, la poeta Maria Sevilla i la cantautora Clara Fiol van acompanyar Portell a l'escenari de la Plaça del Castell (Castellet i la Gornal). El recital va aplegar 47 persones assistents.

Xarxa de
Parcs Naturals

9

POESIA ALS PARCS LLETRES I PAISATGES

Del setembre al novembre de 2020

Quinze recitals poètics en diferents espais naturals
protegits de la Xarxa de Parcs Naturals i en altres
parcs de Catalunya i de l'Alguer.

El meu amor sense casa, interpretat Sebastià Portell

<https://youtu.be/GTPlqQ3cswE>

Òpera als parcs

Igual que en les dues edicions anteriors d'Òpera als parcs, els objectius principals de l'edició d'enguany són, per una banda, connectar aquesta disciplina artística amb la natura i, per una altra, fer arribar aquest gènere musical al gran públic i a poblacions amb menys habitants.

Atesa la finalitat educativa del cicle, les sessions, totes elles gratuïtes, compten amb una introducció teòrica i tècnica sobre cadascuna de les òperes, que imparteix un director artístic.

En aquesta llista de reproducció del canal YouTube de la Xarxa de Parcs Naturals trobareu l'enregistrament dels diversos concerts dels cicles Òpera als parcs:

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLAN-znoOhBSQllusV01RHRWPp3KTNIF3D>

<https://youtu.be/iBOeN1FDnLE>

Parc a taula

Parc a taula és un programa de desenvolupament econòmic promogut per la Diputació de Barcelona que pretén destacar (mitjançant la gastronomia, la producció artesanal i la viticultura de proximitat i de qualitat) els valors naturals, culturals i paisatgístics dels nostres parcs.

Aquest programa està pensat com un projecte transversal de la Xarxa de Parcs Naturals. Actualment hi participen nou parcs: Parc del Garraf, Parc d'Olèrdola, Parc del Foix, Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, Parc de la Serralada Litoral, Parc del Montnegre i el Corredor, Parc de la Serralada de Marina, Parc del Castell de Montesquiu i Parc Natural del Montseny.

El programa ha continuat desenvolupant el seu [web](#), el [Facebook](#) i el [Twitter](#), així com la seva app. Amb el Parc a taula es vol afavorir el desenvolupament econòmic sostenible, la biodiversitat i el reforç de la identitat local. Els membres de Parc a taula reben una carta d'adhesió i compromís que atorga la Diputació de Barcelona, que acredita el compliment dels requisits del programa i que identifica el titular com a mereixedor de la distinció.

El programa Parc a taula desenvolupa activitats paral·leles, com ara degustacions, sessions de treball i formació i capacitació adreçada als adherits, rutes enogastronòmiques i la participació en mercats. S'entén, doncs, Parc a taula com un instrument per donar a conèixer els parcs de la Diputació de Barcelona al públic general per mitjà dels productes de qualitat i de proximitat dels productors i elaboradors artesans alimentaris que treballen a l'àrea d'influència d'aquests territoris.

A l'enllaç següent es pot accedir al resum de la memòria anual d'activitats: <https://parcs.diba.cat/en/web/parc-a-taula/memories>

Relació d'establiments adherits (2020)

Tipus	Nom	Municipi
Allotjaments	Ca l'Helena	Castellet i la Gornal
Productors	Mel Castell De Penyafort - Xavier Llobet Guix	Santa Margarida els Monjos
	Suc de Vida	Sant Martí Sarroca
Restaurants	Barretet	Castellet i la Gornal

Experiències Parc a taula

En el marc del programa s'ha fet un **recull d'Experiències Parc a taula** que ens endinsen a viure la gastronomia, a conèixer els productors que viuen i produeixen dins la Xarxa de Parcs Naturals i a visitar els seus establiments.

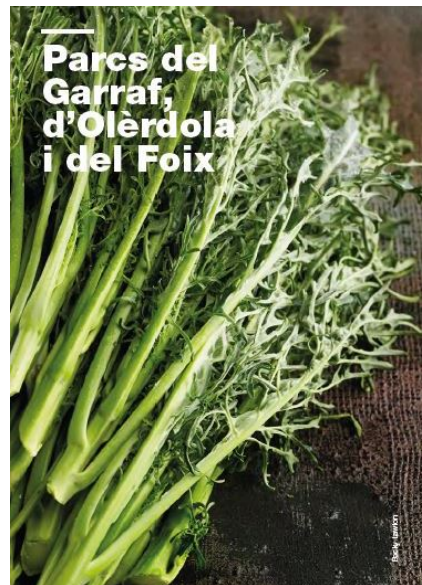
Les Experiències Parc a taula reivindiquen les particularitats culinàries, culturals i ambientals de vuit territoris: Parc del Garraf, Parc Olèrdola, Parc del Foix, Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, Parc de la Serralada de Marina, Parc de la Serralada Litoral, Parc del Montnegre i el Corredor i Parc Natural del Montseny.

Les experiències s'ofereixen en col·laboració amb les empreses i entitats següents:

ADEMC Itineraris Montseny, Apartaments Cal Ferrer, Aprèn Serveis Ambientals, Arqueolític, Artelac, Associació d'Empresaris Turístics del Montseny, Associació Edulis, Aula d'entorn rural Can Turró, Bagesterradevins, Ca l'Agustí, Cabrer Francesc Teixidó, Càmping La Tatgera, Celler Alta Alella, Celler Bouquet d'Alella, Celler Cuscó Berga, Celler Mas de Sant Iscle, Celler Torre del Veguer, Cervesa l'Encantada, CIPAG. Col·lectiu per a la Investigació de la Prehistòria i l'Arqueologia de Garraf-Ordal, Clos dels Guarans, Colla de Minyons de Terrassa, Conreu Sereny. DO Alella, DO Pla de Bages, Dpagès, Ecogranja Salgot, El Celler de Can Sadurní, El Racó de Can Brossa, Embotits de Cal Blau, Estudi d'Art Tinta i Vi, Fonda Montseny, Fora d'Òrbita-Planetari Mòbil, Formatgeria Can Padró, Formatges Can Pujol, Fundació Miranda, Gaia Guies Serveis d'Educació Ambiental, Gall del Penedès, Green events Barcelona, Hípica Talamanca, Hostal de Mura, Hotel Mas Salagros EcoResort 5* Ecològic, L'obrador Masia de la Fassina de Jafre, La Kosturica, La Muntada, Martin Proc Gascó, Masia Can Bogunyà, Masia Coll de Canyet, Masia la Morera, Melmelària, Molí del Mig, Pa de Cal Domènec, Petit Bane, Préssec de l'Ordal, Puig de la Balma, Restaurant Arrels, Restaurant Ca l'Arqué, Restaurant Cal Carter, Restaurant Can Candelich, Restaurant Can Marc, Restaurant Can Pasqual, Restaurant de Can Sadurní, Restaurant El Bellver, Restaurant El nou Antigó, Restaurant El Racó de Ca l'Eli, Restaurant El Romaní de Breda, Restaurant El Rubell, Restaurant La Mola, Restaurant Mas Umbert, Restaurant Pic Nic de Sitges, Rossinyol Nou, Rucs de la Serralada, Terrassa gastronòmica, Vi Hortec, Viemocions, Viladrau Educació, Turisme i Serveis Ambientals, Vins Mallofré i Viver Tres Turons.

Als **Parcs de Garraf, Olèrdola i Foix** les Experiències Parc a taula són:

- A la descoberta de les vinyes i el Garraf.
- Art i cel: pintura amb vi, astronomia i degustació de productes de proximitat.
- Can Sadurní. Begues. La cova prehistòrica i el Mas de l'Espluga.
- Per fer gana: El Ferret, l'itinerari del carst.
- Visita guiada i tast a Torre del Veguer, i dinar al Restaurant Pic Nic de Sitges.
- Recorregut en segway, visita guiada i tast a Torre del Veguer, i dinar al Restaurant Pic Nic de Sitges.
- Història, vi i gastronomia al Parc del Foix: Vins Mallofré i Restaurant Arrels.
- L'essència del Penedès a través dels seus productes autòctons: el vi i el gall del Penedès.
- Equilibri entre Préssec d'Ordal i Cava del Penedès a Cuscó Berga.

Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS)

La **Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS)** és una certificació atorgada per la Federació Europarc que acredita que un territori disposa d'una estratègia en turisme que compleix unes pautes de sostenibilitat i que ha estat elaborada en consens amb els agents del territori.

La CETS reflecteix la voluntat de les institucions encarregades de la gestió dels espais naturals protegits (ENP), d'afavorir un turisme que compleixi els principis del desenvolupament sostenible i compromet els signants a portar a terme una estratègia local a favor del turisme sostenible.

Pretén promoure les col·laboracions per a la planificació i el desenvolupament sostenible del turisme. Entén que les entitats gestores dels ENP no han de treballar en solitari, sinó en col·laboració amb tots els ens implicats en l'activitat turística, al voltant de l'ENP o dins mateix. Així els signants acorden adoptar mètodes de treball basats en l'aliança i la col·laboració.

Permet l'aplicació pràctica d'aquesta cooperació (amb acords, amb condicions i accions clares) i estableix els compromisos individuals i col·lectius, i que s'adopti una estratègia conjunta.

El procés d'adhesió a la CETS per a l'àmbit dels parcs del Garraf, d'Olèrdola i del Foix es va iniciar el 2016 amb la redacció de la documentació amb una metodologia participativa.

Per tal de dur a terme aquesta metodologia participativa es van crear dos òrgans de treball: un grup de treball amb una característica eminentment executiva; i el Fòrum Permanent, amb una consideració participativa i molt implicada en el projecte. Aquests dos òrgans són bàsics i fonamentals. Estan constituïts pels gestors del parc, l'administració competent en matèria de turisme, empresaris turístics, ajuntaments, organitzacions conservacionistes i altres tipus d'entitats que treballen en l'àmbit escollit.

Amb el suport de Repte Territorial SC, empresa que gestiona el procés d'adhesió a la CETS, es va iniciar el procés d'elaboració de la documentació, així com la recopilació i creació de la base de dades de tots els agents del territori als quals es vol implicar. El resultat de totes aquestes reunions va ser la redacció d'una diagnosi, una estratègia i un pla d'actuacions, que es va presentar a finals de l'any 2016 a EUROPARC.

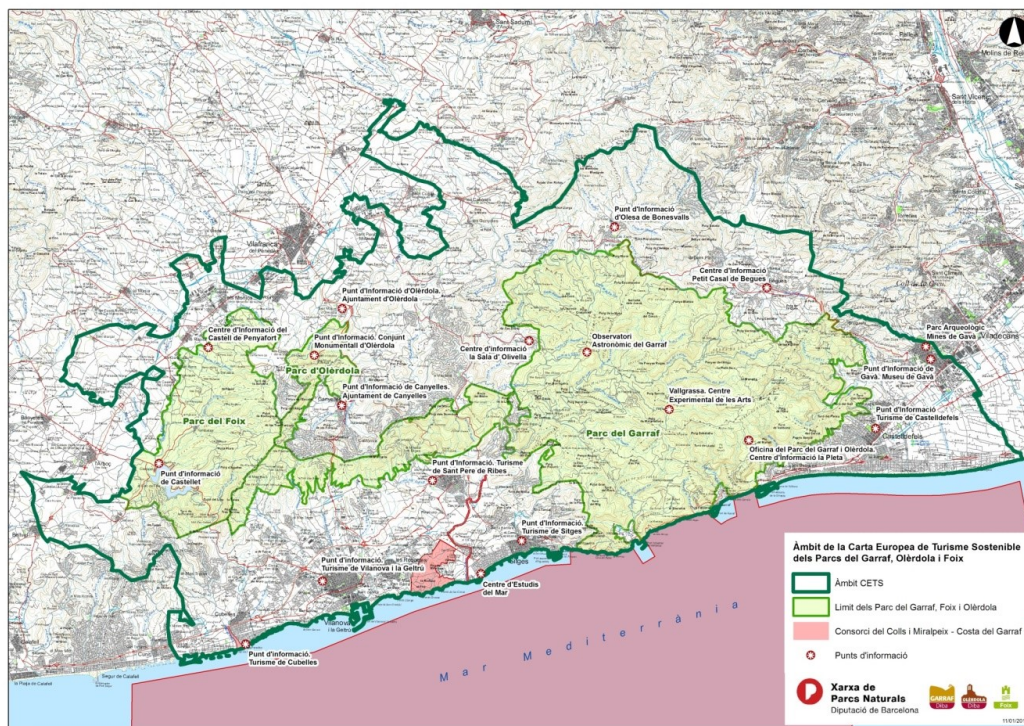
El 2017, un cop presentada la documentació, va validar el procés de la candidatura del parc una auditora els dies 3 i 4 d'abril. La persona que va realitzar l'auditoria va fer diferents visites i va assistir a reunions amb diferents agents implicats i amb el grup de treball de la CETS.

Al 2020, s'ha començat la Fase II, on s'incorporen les empreses del territori. Les categories d'empreses que poden acreditar-se són: empreses d'activitats, allotjaments, allotjaments amb activitats, restaurants, empreses agroalimentàries amb visites i oficines de turisme i museus.

Enguany, s'està assessorant i donant suport tècnic a 18 empreses per què es verifiquin amb la Carta Europea de Turisme Sostenible dels Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix.

L'anàlisi detallat de cada una de les actuacions treballades es troba en la memòria anual d'activitats de la CETS, que podeu consultar en aquest enllaç

<https://parcs.diba.cat/documents/38750978/153255114/Memoria2020CETSGOF.pdf/4483471e-d4e4-e21b-193d-5...>

Mapa de l'àmbit CETS dels Parcs del Garraf, Olerdola i Foix

4.2.2. Infraestructures i serveis generals

Senyalització

No s'han posat senyals noves, però si que s'han reposat les senyals vandalitzades i malmeses.

Canviant senyal per podriment del suport de fusta. Foto: Arxiu XPN

Renovació de rètol de senyalització d'entrada al parc. Foto: Arxiu XPN

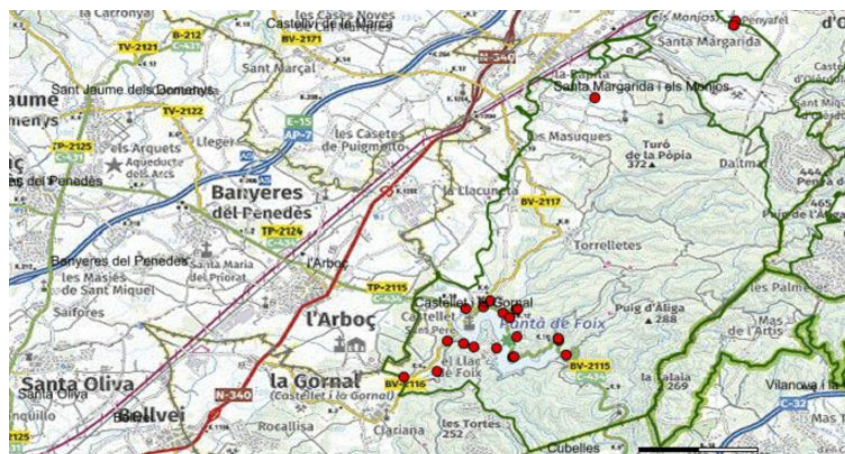
Gestió de residus i recollida d'escombraries

Cost

El cost anual amb IVA inclòs és de 7059,47 euros.

Planificació del treball

- La recollida setmanal es fa cada dilluns o el primer dia hàbil després d'un dilluns festiu; comença a les 9 hores del matí, per fer-se càrrec dels abocaments del cap de setmana i evitar males olors i insectes.
- Hi ha un total de 45 contenidors repartits per 18 punts del parc.
- Cada tres mesos es fa una neteja a fons de tots els contenidors per desinfectar i eliminar-ne residus i males olors.
- Alguns contenidors estan lligats amb cadenes i cadenats per evitar-ne el robatori. En acabar el seu buidatge, es tornen a deixar lligats.

Situació dels contenidors. Font: XPN

4.3. Ús públic i educació ambiental

4.3.1. Creació i manteniment d'equipaments

Actuacions en itineraris senyalitzats

Al llarg del 2020 s'ha realitzat el manteniment dels itineraris del parc fent desbrossades i substitució de senyalística malmesa.

Desbrossada itinerari Font d'Horta. Foto: Arxiu XPN

Substitució rètol de l'itinerari de la Font d'Horta. Foto: Arxiu XPN

Ecocomptadors

El Parc del Foix disposa de dos ecocomptadors: un al camí de la Font d'Horta, que compta persones, i l'altre a Cal Casanyes, que compta persones i bicicletes. Aquest any s'han recollit les xifres anuals, però el comptador de Cal Casanyes es va quedar sense bateria i no es va detectar fins al novembre, per tant les dades de Cal Casanyes no són adequades per calcular la freqüentació 2020. A continuació es mostren les dades més destacades.

Situació ecocomptadors

Font: Eco Visio - Servicio de Eco-Compteur

Comptador Cal Casanyes

Font: Arxiu XPN

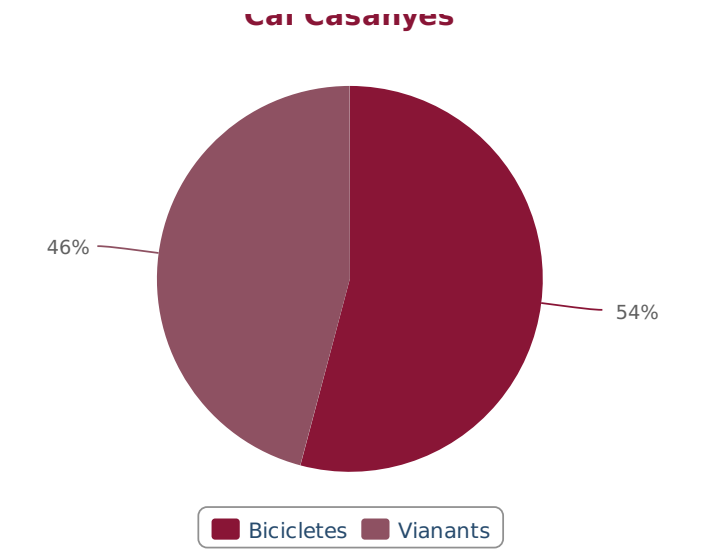
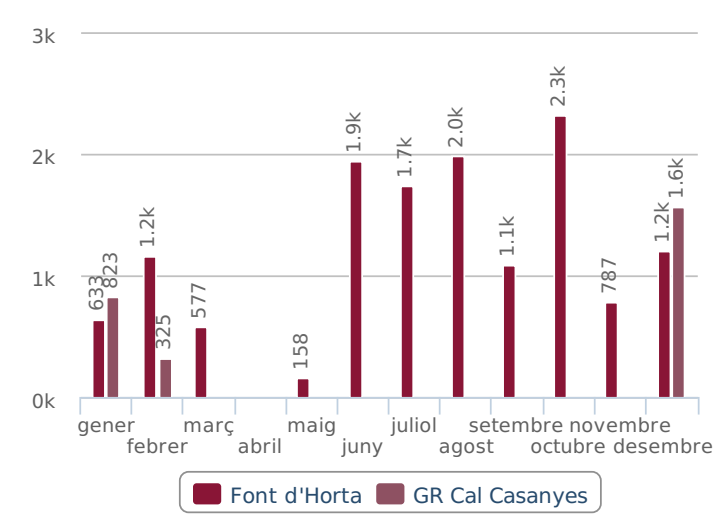
Xifres clau

Resum de xifres clau

Comptador	Total	Mitjana	Comptatge màxim	Període de màxim comptatge
Font d'Horta	13.582	37	348	25/10/2020
GR Cal Casanyes	2.708	7	162	02/02/2020

Evolució mensual

Ecocomptador de bicicletes i vianants GR Cal Casanyes

Comptatge total (gener a juny)

Data	Font d'Horta	GR Cal Casanyes
01 (30 des. 2019)	133	177
02 (6 gen. 2020)	255	208
03 (13 gen. 2020)	75	198
04 (20 gen. 2020)	83	113
05 (27 gen. 2020)	241	370
06 (3 febr. 2020)	284	82
07 (10 febr. 2020)	271	0
08 (17 febr. 2020)	301	0
09 (24 febr. 2020)	237	0
10 (2 mar. 2020)	288	0
11 (9 mar. 2020)	181	0
12 (16 mar. 2020)	16	0
13 (23 mar. 2020)	0	0
14 (30 mar. 2020)	0	0
15 (6 abr. 2020)	0	0

Comptatge total (juliol a desembre)

Data	Font d'Horta	GR Cal Casanyes
28 (6 jul. 2020)	417	0
29 (13 jul. 2020)	450	0
30 (20 jul. 2020)	437	0
31 (27 jul. 2020)	353	0
32 (3 ag. 2020)	538	0
33 (10 ag. 2020)	430	0
34 (17 ag. 2020)	545	0
35 (24 ag. 2020)	271	0
36 (31 ag. 2020)	7	0
37 (7 set. 2020)	261	0
38 (14 set. 2020)	282	0
39 (21 set. 2020)	508	0
40 (28 set. 2020)	309	0
41 (5 oct. 2020)	382	0
42 (12 oct. 2020)	814	0
43 (19 oct. 2020)	643	0
44 (26 oct. 2020)	215	0
45 (2 nov. 2020)	160	0
46 (9 nov. 2020)	258	0
47 (16 nov. 2020)	254	0

16 (13 abr. 2020)	0	0
17 (20 abr. 2020)	0	0
18 (27 abr. 2020)	2	0
19 (4 mai. 2020)	54	0
20 (11 mai. 2020)	59	0
21 (18 mai. 2020)	43	0
22 (25 mai. 2020)	0	0
23 (1 jun. 2020)	424	0
24 (8 jun. 2020)	588	0
25 (15 jun. 2020)	442	0
26 (22 jun. 2020)	452	0
27 (29 jun. 2020)	324	0

2020)		
48 (23 nov. 2020)	86	0
49 (30 nov. 2020)	310	345
50 (7 des. 2020)	269	387
51 (14 des. 2020)	184	299
52 (21 des. 2020)	194	358
53 (28 des. 2020)	252	171

4.3.2. Activitats d'ús públic, educació ambiental i comunicació

Dades de freqüentació

La freqüentació al parc del Foix

L'any 2020 s'ha fet una estimació del nombre d'usuaris totals que han visitat el Parc del Foix.

Tot seguit es mostren les dades recollides als equipaments d'informació (punts i centres d'informació) i els ecocomptadors. Cal tenir en compte que l'ecocomptador de Cal Casanyes va estar sense bateria entre febrer i novembre de 2020.

Parc del Foix

Equipaments

Dades parc del Foix	Nombre d'usuaris
CI Castellet	2.452
CI Castell de Penyafort	1.174
TOTAL	3.626

Ecocomptadors

Localització de l'ecocomptador	Període de les dades	Dades totals	Dades Bici (sumatori anada i tornada)	Dades a peu (sumatori anada i tornada)
Font d'Horta	01/01/20-31/12/20	13.582	No dades	13.582
Cal Casanyes	01/01/20-31/12/20	2.708	1.466	1.242

Pla d'ús públic dels parcs del Garraf, d'Olèrdola i del Foix

El Pla d'ús públic és el document marc de referència que, d'acord amb el que estableix el pla especial, defineix un model d'ús públic i estableix uns programes i unes actuacions que el desenvolupen. El pla té diversos objectius generals, com són analitzar la situació actual i les potencialitats de l'oferta i la demanda pel que fa l'ús públic al parc, avaluar la incidència de l'ús públic en el desenvolupament local i el seu impacte ambiental i establir mesures de foment i altres estratègies que permetin compatibilitzar l'ús públic amb la protecció de l'espai natural.

El document s'estructura en tres grans blocs:

Antecedents i contextualització

Es tracta d'un apartat de caràcter introductori que ens situa en un marc de referència legal i conceptual.

Diagnosi

En aquest bloc s'analitza l'oferta i la demanda de l'ús públic al parc, així com també la incidència que aquest té o pot tenir en el desenvolupament socioeconòmic local i l'impacte sobre el medi natural.

Model futur de l'ús públic

Es defineix un model d'ordenació de l'ús públic mitjançant l'establiment de diferents programes que prenen forma amb la planificació i l'execució de determinades actuacions.

[En aquest enllaç disposeu de la informació completa del Pla d'ús públic del parc.](#)

Activitats d'ús social i educació ambiental

Des del Molí del Foix s'han organitzat diverses activitats vinculades amb el Parc del Foix, cursos, visites guiades, etc. Es detalla tot a l'annex III d'aquesta memòria.

Sortida escolar a Castellet, 4 de març, abans de la pandèmia. Foto: Quatre Passes, SL

Activitats dels centres d'informació

A més de les tasques habituals d'informació i atenció al públic, des dels centres d'informació s'ha col·laborat amb els ajuntaments i les entitats en el desenvolupament d'activitats pedagògiques i de lleure que es relacionen als annexos III i IV.

Activitats de coneixement de l'entorn amb alumnes de cycle inicial d'educació primària. Foto: Molí del Foix

Activitats del centre de documentació del parc

Els centres de documentació del parc constitueixen una eina de suport a la recerca i la difusió. Les seves tasques bàsiques han estat les següents:

- Tasques de recerca, adquisició i classificació de documents
- Actualització de les bases de dades documentals
- Consultes i atenció al públic
- Assistència a les reunions de coordinació

L'any 2014 es va implementar l'aplicació AGD-Cedoc (Arxiu General de Documents - Centres de documentació) del programari Documentum. Aquesta nova plataforma va suposar una millora important, tant per als usuaris com per als gestors de la base de dades pel que fa a la seva sistematització i consulta. A partir d'octubre de 2018 es va començar a treballar amb el programari lliure Koha, un sistema integrat de gestió bibliotecària que encara millora molt més les prestacions del catàleg. Aquest nou catàleg, que integra el fons documental de tots els centres de documentació de la Xarxa de Parcs Naturals es pot consultar a <http://cataleg.parcs.diba.cat>.

Centre de Documentació del Parc del Foix

El Consorci de Parc del Foix i l'Ajuntament de Santa Margarida i el Monjos van signar, l'any 2005, un conveni de col·laboració per a la creació del centre de documentació del parc, que s'ha situat a la Biblioteca Municipal de Santa Margarida i el Monjos i que disposa d'una aportació econòmica de la Diputació de Barcelona (que aquest any ha estat de **5.000,00** euros).

Per motius relatius a la situació derivada de la pandèmia COVID-19, enguany no es poden facilitar totes les dades resum habituals.

Dades 2020

Nombre d'usuaris: **dades no enregistrades**

Nombre de document enregistrats: **814**

Consultes ateses: **dades no enregistrades**

En l'enllaç següent podeu consultar la memòria anual d'activitats d'aquest equipament: <https://parcs.diba.cat/web/documentacio/cd-foix>

Passejades guiades

Totes les passejades guiades al Parc del Foix les ha realitzat Quatre Passes, serveis ambientals: www.quatrepasses.com

En el aquest enllaç <https://parcs.diba.cat/documents/10344/90157413/p10d179.pdf> trobareu tota la informació de les Passejades guiades 2020. A la taula s'indiquen les passejades i el nombre de participants.

Parcs del
Garraf, d'Olèrdola
i del Foix

Passejades guiades
i altres activitats 2020

Garraf, Olèrdola i Foix com no els havies vist mai

Diputació
Barcelona

Xarxa de Parcs Naturals

Data	Nom de l'itinerari	Nombre de persones previstes (reserva prèvia)	Nombre de participants real			Observacions
			Adults	Infants 12 anys	TOTAL	
09/02/2020	Gimcana en família	15	8	7	15	
08/03/20	Visita exprés al Parc del Foix	2	0	0	0	
19/04/2020	La meva llibreta de natura	0	0	0	0	Suspès COVID
10/05/2020	Gimcana en família	0	0	0	0	Suspès COVID
07/06/2020	La meva llibreta de natura	0	0	0	0	Suspès COVID
11/07/2020	El bosc al capvespre	21	19	12	21	
05/09/2020	La meva llibreta de natura	3	0	0	0	Activitat recuperada
	Visita exprés al					

13/09/2020	visita express al Parc del Foix	8	7	1	8	
04/10/2020	La meva llibreta de natura	0	0	0	0	
11/10/2020	Gimcana en família	15	8	5	13	Activitat recuperada
08/11/2020	Gimcana en família	0	0	0	0	Suspès COVID
12/12/2020	La meva llibreta de natura	2	0	0	0	Activitat recuperada
13/12/2020	Ornaments nadalencs	0	0	0	0	
Total		61	42	25	57	

Viu el parc a l'escola

El programa Viu el parc a l'escola és la línia educativa del programa Viu el parc i està impulsat i subvencionat per la Diputació de Barcelona. Els ajuntaments dels municipis als quals pertanyen les escoles poden fer-se càrrec, totalment o parcialment, si així ho consideren, de les despeses de l'autocar que ha de transportar els alumnes a la jornada festiva celebrada al parc.

Fases:

- Primera fase: Treball previ a l'aula conduït per un/a educador/a ambiental.
- Segona fase: Celebració d'una jornada festiva als espais naturals protegits.
- Tercera fase: Treball posterior que pretén ser el recull dels coneixements adquirits durant les dues primeres.

Finalitats:

- Dinamitzar, preservar i divulgar el patrimoni natural i cultural de la Xarxa de Parcs Naturals.
- Afavorir la presa de consciència de la problemàtica mediambiental.
- Fomentar i promoure el sentit de pertinença de la població local a l'espai natural protegit.
- Experimentar una nova via d'aprofundiment en la funció didàctica i lúdica dels espais protegits

El Viu el parc a l'escola és un programa inclusiu i ofereix material de suport per alumnes amb mobilitat reduïda o necessitats especials integrats en centres escolars ordinaris.

El material disponible es pot consultar al web *Accessibilitat a la Xarxa de Parcs Naturals*: <https://parcs.diba.cat/web/accessibilitat>

Igualment, s'està posant especial atenció en l'adaptació dels seus materials i activitats per a Centres d'Educació Especial. En aquest sentit, es treballa amb dues escoles en l'àmbit del Parc del Garraf i del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac en una primera fase per a poder fer extensiva l'oferta al conjunt d'escoles d'educació especial del territori de la Xarxa de Parcs Naturals.

Per més informació, podeu consultar el següent enllaç : <https://parcs.diba.cat/web/viuelparcescola/>

El **programa escolar** adreçat als alumnes de cinquè de primària de les escoles dels municipis del parc, enguany va consistir en una activitat pedagògica que es va fer durant el mesos d'octubre i novembre a cada escola participant. El calendari previst eren els dies 12, 13, 14, 19, 20 i 21 de novembre però la tardor plujosa el va modificar a darrera hora. La festa prevista pel dijous 14 de novembre va ser re programada fins a dues vegades a causa de la pluja, i finalment ha estat suspesa a causa de la pandèmia del COVID-19 ja que estava programada per aquesta primavera (el dia 1 d'abril). En les festes van participar un total de **835 nens i nenes**, d'un total de **19 centres educatius** que aplegaven **48** aules de deu municipis. Durant les jornades, els infants van realitzar diverses dinàmiques de descoberta del patrimoni natural i històric dels parcs: un itinerari sensorial pel bosc per conèixer la flora i la fauna, una descoberta del patrimoni de la pedra seca i de les tombes antropomorfes dels Albats, una gimcana dins el recinte arqueològic i un taller de pintures rupestres. La cloenda, i a diferència d'edicions anteriors, va anar a càrrec del jove mag Aizpi, jove artista local. Tots els nens i nenes participants van rebre el llibre *La Xara i el Pau i l'illa dels Albats*.

Participants als parcs de Garraf, Olèrdola i Foix (2020)

Municipi	Escola	Nombre de grups	Total d'alumnes
Avinyonet del Penedès	Escola d'Avinyonet del Penedès	1	19
Begues	Sant Cristòfor	2	44
	Sant Lluís-Manyanet	3	50
Gavà	Jacme March	3	48
Moja - Olèrdola	El Circell	2	39
Olesa de Bonesvalls	Pont de l'Arcada	2	22
Olivella	El Morsell	2	37
Sant Pere de Ribes	El Pi	3	49
	Els Costerets	3	51
	Escola Riera de Ribes	3	50
	Les Parellades	5	93
	Les Roquetes	2	41
	Santa Eulàlia	3	50
	Mediterrània	3	46
Santa Margarida i els Monjos	Dr. Samaranch i Fina	3	50
	Sant Domènec	2	25
Sitges	Agnès de Sitges	1	20
	Maria Ossó	2	50
Vilanova i la Geltrú	Escola Ginesta	3	51
Total	19	48	835

<https://youtu.be/JSCJ7Gc-3Vo>

Cliqueu a la imatge per anar al joc

Activitats amb voluntariat al parc

Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals

El **Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals** (CVPN) és un projecte de participació i sensibilització ambiental obert a totes les persones usuàries de la Xarxa de Parcs Naturals. Amb aquest objectiu principal d'educació ambiental i d'enfortiment dels vincles entre la ciutadania i els nostres parcs, el CVPN promou i vehicula la participació voluntària en el manteniment i gestió dels espais protegits.

En aquest enllaç trobareu les memòries anuals d'activitats del CVPN: <http://voluntarisparcs.diba.cat/memories-anuals/>

L'any 2020, membres del Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals van realitzar una actuació al Parc del Foix.

Acció: **Reconstrucció de corrals i restes de murs de pedra seca**

Data: 7 de març

Lloc: Pla dels Cabridets (serra de Bonaire, entre Castellet i la Gornal i Vilanova i la Geltrú)

Participants: 35 persones

Voluntaris al pla dels Cabridets.

Autor: XPN

Foment de l'accessibilitat al parc

Material accessible

Per tal d'afavorir l'accessibilitat al parc com a recurs educatiu i de gaudi, en aquest darrer temps hom l'ha anat proveint del material adaptat següent:

Conte: *La Xara i el Pau i la maledicció de la maruga*, dins la col·lecció La Xara i el Pau, editat en llenguatge Braille (producció a càrrec de la Fundació ONCE).

Fitxes didàctiques: s'han fet deu fitxes de fauna. Una fitxa inclou les petjades de deu animals que podem trobar als parcs de la Xarxa de Parcs Naturals. Per a cada animal s'adjunta una fitxa descriptiva amb dibuix en relleu, text en Braille i un botó que, en prémer-lo, reproduïx el so de l'animal. Realitzat per l'empresa ComAcess. També s'han elaborat deu fitxes de flora corresponents a les espècies més emblemàtiques, que inclouen dibuix en relleu, text explicatiu en lletres de gran format sobreimpressionades en Braille i l'olor corresponent a cada espècie. La realització va anar a càrrec de Mònica Surís. Podeu consultar-les a l'enllaç següent:

<https://parcs.diba.cat/web/accessibilitat/material-educatiu#fitxes>

Mapes tàctils: mapa esquemàtic del parc en relleu i en Braille, de mida DIN A3, dut a terme per l'empresa TouchGraphics. El parc en té una unitat.

Handbike: bicicleta apta per a persones amb alguna discapacitat en les extremitats inferiors i que està adaptada per circular per pistes de muntanya sense desnivells importants.

Terceres rodes: rodes frontals adaptables a cadires de rodes convencionals que adequen la mateixa cadira a un ús per pista de muntanya que no presenti desnivells importants. Aquestes rodes s'acompanyen de reposapeus, casc i guants.

Dossier d'itineraris: guia en Braille associada a l'itinerari amb elements adaptats. El parc encara no en té cap unitat.

Barres direccionals: milloren el treball de guiatge en l'acompanyament de persones amb deficiència visual.

Joëlette: La Joëlette és una cadira tot terreny dotada d'una única roda, combinació de carretó i de llitera. Permet la pràctica del senderisme a qualsevol persona amb discapacitat o amb mobilitat reduïda. Fins i tot en casos de gran dependència, sempre amb l'ajuda de dos o més acompanyants experts.

Aquests i altres materials i serveis de suport a l'accessibilitat als parcs de la Xarxa de Parcs Naturals els podeu consultar a:

<https://parcs.diba.cat/web/accessibilitat>

Dades web, xarxes socials i aplicacions mòbils del parc

El portal web de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona ofereix informació de la gestió dels parcs entorn dels eixos de la conservació de la biodiversitat, l'ús públic i l'educació ambiental, i el foment del desenvolupament econòmic.

Allotja quaranta-una webs i quinze seccions web. Dotze de les webs corresponen als parcs de la Xarxa de Parcs Naturals, i les altres vint-i-nou webs corresponen a webs de temàtiques transversals específiques de programes culturals, lúdics, d'educació ambiental, de turisme sostenible, de conservació de la biodiversitat, de gestió forestal, de serveis i equipaments, d'itineraris, i d'accessibilitat, entre d'altres. També inclou webs específiques de programes europeus així com d'informació de les activitats i notícies dels parcs que gestiona la Diputació de Barcelona.

Des del portal web es pot accedir a les xarxes socials pròpies, gestionades o cogestionades: Facebook (vint-i-dues pàgines), Twitter (deu comptes), Instagram (deu comptes) i Youtube (onze canals), així com també a les webs de la resta de parcs de Catalunya gestionats per la Generalitat de Catalunya.

Dades d'ús de la web, xarxes socials i app del parc (2020)

Web	Pàgines visitades	26.482
Itineraris	Nombre d'itineraris	3
	Visites	10.307
Activitats	Nombre	15
Notícies	Nombre	43
Facebook	Adherits	1.682
App *	Usuaris	5.717
	Visualitzacions	131.499
* A partir del 2018, les app de cada parc han quedat integrades en una única app de tots els parcs, "Parcs Naturals", i no es pot discriminar individualment. Les xifres són de les dues app: l'app "Itineraris Parcs" i l'app "Parcs Naturals".		

4.4. Activitats de coordinació i governança

4.4.1. Activitats de planificació i participació

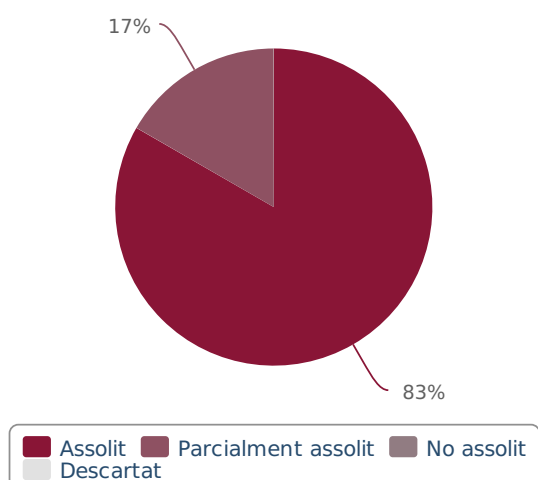
Programació d'objectius i actuacions. Indicadors d'execució

Per tal de poder fer el seguiment i avaluació de l'estat d'execució del programa d'activitats, es disposa del mòdul "SIRGA" de l'aplicació SIGEP, on s'introdueixen els principals objectius i actuacions que es preveu dur a terme durant l'any i, a cadascuna de les actuacions se li associa un indicador d'estat d'execució i un responsable del seguiment.

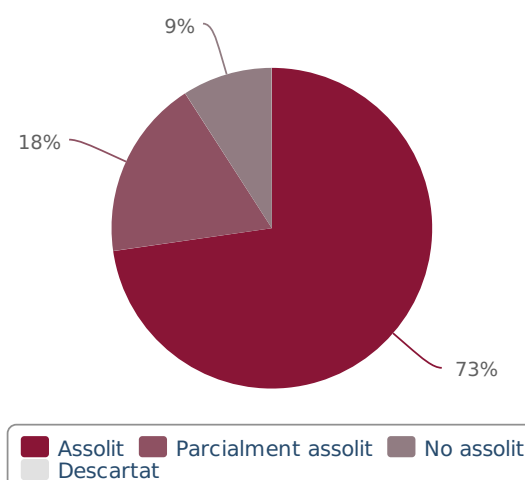
L'estat d'execució d'aquests indicadors es revisa periòdicament durant l'exercici i així es pot disposar d'una diagnosi ràpida de l'avenç en l'assoliment dels objectius proposats.

Semestralment es publiquen a la web els gràfics de l'estat d'execució del programa de cada parc, desglossat en els quatre subprogrames. Així, en l'any actual, el resultat final va ser el que es pot veure en els gràfics següents:

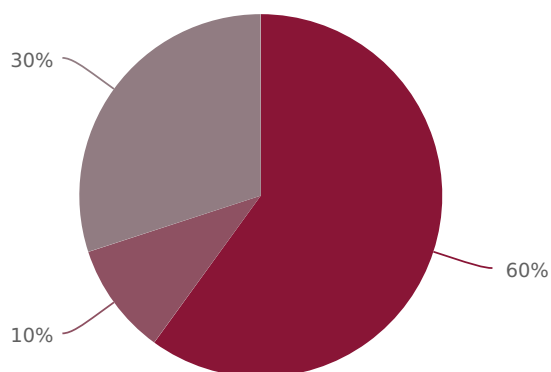
Conservació del patrimoni natural i cultural (2020)

Desenvolupament sostenible i benestar de la població local (2020)

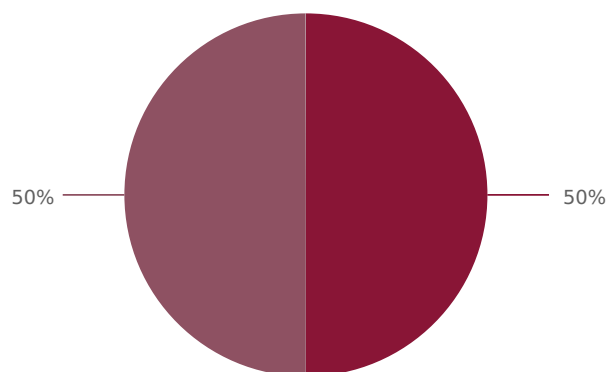

Ús públic i educació ambiental (2020)

■ Assolit
 ■ Parcialment assolit
 ■ No assolit
 ■ Descartat

Activitats de coordinació i governança (2020)

■ Assolit
 ■ Parcialment assolit
 ■ No assolit
 ■ Descartat

Reunions dels òrgans de gestió i participació

Reunions de l'Assemblea General del Consorci

S'han celebrat dues reunions ordinàries de l'Assemblea General del Consorci, al principi i al final de l'any.

El 21 de juliol de 2020. Per la Plataforma virtual de *Microsoft Teams*

Ordre del dia

1. Aprovació de l'**acta de la sessió** del dia 12 de novembre de 2019
2. Aprovar la constitució de l'Assemblea General en Comissió Especial de Comptes per informar del compte general del Consorci corresponent a l'any 2019
3. Dictamen pel qual es proposa l'aprovació inicial de la modificació dels Estatuts del Consorci del Parc del Foix i del seu canvi d'adscripció del sector públic de l'Ajuntament de Castellet i la Gornal al de la Diputació de Barcelona
4. Donar compte del decret que aprova la liquidació del pressupost de l'exercici de 2019, amb número de registre de resolucions 5/2020
5. Dictamen donant compte de l'informe d'objeccions i omissions de la fiscalització formulades per la Intervenció durant l'exercici 2019
6. Dictamen pel qual es proposa l'aprovació de l'inventari de béns i drets del Consorci del Parc del Foix actualitzat a 31 de desembre de 2019
7. Donar compte del decret que aprova la modificació de crèdit 1/2020 del pressupost de l'any 2020, per a la incorporació dels romanents de crèdit procedents de la liquidació del pressupost de l'any 2019
8. Donar compte del decret de modificació de crèdit 2/2020 del pressupost de l'any 2020, per a la contractació de personal, amb registre de resolucions 17/2020
9. Dictamen pel qual es proposa el nomenament del Sr. Gerard Santafe Civit com a interventor delegat del Consorci del Parc del Foix
10. Donar compte del decret de canvi d'autoritzacions de signatures al compte general del Consorci en el BBVA, registre de resolucions 2/2020
11. Donar compte de les resolucions dictades des de la darrera Assemblea General
12. Informe de gestió
13. Torn de paraules

El 29 d'octubre de 2020 per la Plataforma virtual de *Microsoft Teams*

Ordre del dia

1. Aprovació de l'**acta de la sessió** del dia 21 de juliol de 2020
2. Dictamen número 12/2020 pel qual es proposa aprovar el Compte General del Consorci de l'exercici 2019
3. Dictamen número 13/2020 pel qual es proposa aprovar el pressupost i annexes del Consorci per a l'exercici 2021, la plantilla orgànica i relació de llocs de treball del personal del Consorci
4. Donar compte de les resolucions dictades des de la darrera Assemblea General

5. **Informe de gestió**

6. Torn de paraules

Mapa de camins per a activitats organitzades

L'any 2014 es va impulsar la creació d'una nova eina de gestió de l'ús social del parc, especialment pel que fa a les activitats organitzades dins l'àmbit de protecció: el Mapa de camins per a activitats organitzades.

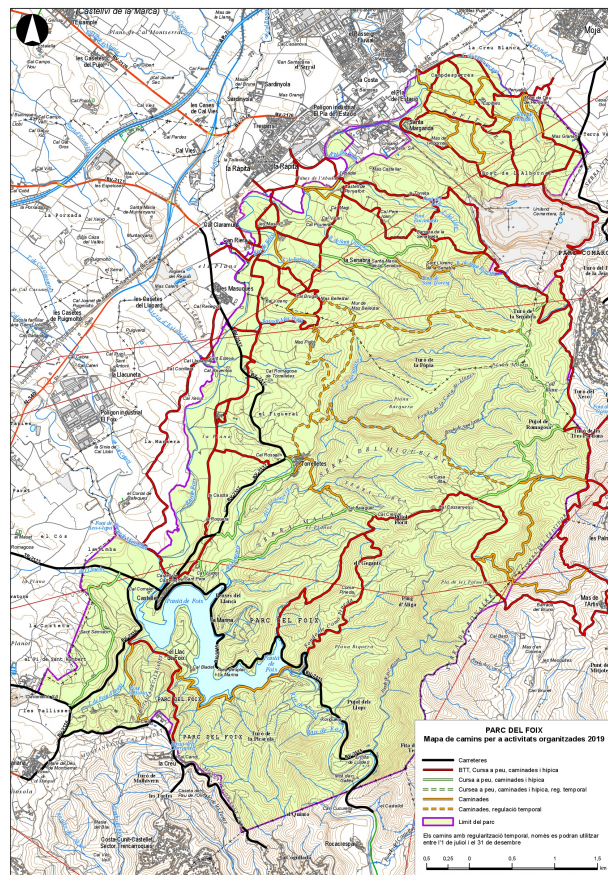
Aquest mapa és una relació dels camins del Parc del Foix que poden ser utilitzats per practicar activitats organitzades, atenent, per una banda, la tipologia de modalitat de què es tracti (caminades, curses a peu, BTT o hípica) i, per una altra, l'època de l'any en què es realitzin. Aquesta classificació permet mantenir al marge de les activitats multitudinàries les zones més sensibles del parc, ja sigui pel fet de ser zones de cria de determinades espècies protegides o pels seus valors botànics o paisatgístics.

Qualsevol activitat que es vulgui organitzar al Parc del Foix ha d'estar d'acord amb els recorreguts grafiats en aquest mapa abans de demanar informe del parc.

El mapa es revisa anualment a partir de les propostes de les entitats organitzadores. L'elaboració i actualització del mapa la duu a terme la direcció del parc, amb la supervisió i el consens del Cos d'Agents Rurals de la Generalitat de Catalunya, els ajuntaments del Consorci del Parc del Foix i el Servei de Protecció de la Fauna del Departament de Medi Ambient de la Generalitat.

El podeu consultar en **format pdf** o shape a la pàgina web del parc, <https://parcs.diba.cat/web/foix/tramits>

Se n'han fet diverses actualitzacions des de la seva creació, i el resultat és molt positiu, ja que facilita la feina del tècnic d'ús públic del parc, i de les entitats que organitzen. D'altra banda, està sent molt ben valorat pel CAR i per altres organismes del DARPAMN de la Generalitat.

Convenis

Tipologia	Conveni amb	Objecte del conveni
De col·laboració en la gestió d'equipaments		
	Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos	Cessió de la masoveria dels castell de Penyafort al Centre d'Informació del Castell de Penyafort (1) Cessió de la ubicació del Centre de Documentació del Parc del Foix a la biblioteca municipal de Santa Margarida i els Monjos Col·laboració amb el Centre d'Interpretació Històric i Natural del Molí del Foix per a l'ús del foment de l'educació ambiental i realització d'activitats pedagògiques i divulgatives
	Ajuntament de Castellet i la Gornal	Cessió de la planta baixa de l'antic ajuntament de Castellet com a oficina i Punt d'Informació del Parc del Foix
(1) Des de l'any 2009 està en funcionament aquest centre amb una bona acollida de visitants i força activitat. Obre cada cap de setmana i festius		

Relacions externes

Relacions amb altres administracions i entitats:

- Durant el període de més alt risc d'incendis s'han mantingut reunions quizenals amb la REM Sud, amb Mossos, CAR, ADF i emergències.
- Es mantenen reunions periòdiques tot l'any amb el CAR de l'Alt Penedès per tractar temes d'interès per al parc.
- Es manté l'agermanament amb el parc italià de Montemarcello Magra.
- Hi ha una col·laboració constant amb el Servei de Medi Ambient de l'ajuntament de Santa Margarida i els Monjos.
- Es participa activament amb el grup de Treball de la Transhumància de la Fundació del Món Rural, amb el qual s'han fet reunions en diversos punts de Catalunya.
- El projecte LIFE de la millora del riu Foix ha afavorit col·laboracions amb l'ACA, UB, ICTA, IRTA i altres entitats.

Coordinació general

Per al desenvolupament normal de les activitats quotidianes del parc es duu a terme una coordinació general interna dins del parc i externa amb la Gerència de Serveis d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona:

- Celebració de reunions periòdiques per a la coordinació entre direcció, tècnics, guardes, personal de manteniment i administració
- Participació en les reunions informatives i tècniques de l'Oficina Tècnica de Parcs Naturals
- Seguiment de l'execució del programa d'activitats i del pressupost
- Preparació del programa d'activitats per a l'exercici següent
- Garantia de la dotació, per al personal del parc, de tot l'equipament de protecció individual, per tal de donar compliment al que estableix la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, i el Reial decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el reglament dels serveis de prevenció

4.4.2. Activitats generals i de suport

Projecte SIGEP

L'aleshores Àrea d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona va engegar l'any 1997 el projecte **SIGEP** (Sistema d'Informació Geogràfica de Gestió de la Xarxa de Parcs Naturals), un sistema d'informació geogràfica de georeferenciació i suport de les activitats de gestió, planificació i conservació dels espais protegits que gestiona.

Concebut inicialment com un conjunt reduït d'aplicacions de SIG locals de suport a la gestió del sistema de qualitat dels parcs, el projecte ha anat evolucionant vers un sistema corporatiu en xarxa que té per finalitat enregistrar, processar i efectuar el seguiment de bona part de les tasques de gestió i de coneixement de l'estat dels parcs, segons el «Pla estratègic del projecte SIGEP» elaborat l'any 2007, prenent com a base un conveni de col·laboració amb el Laboratori d'Informació Geogràfica i Teledetecció (LIGIT) de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Any rere any es va incrementant el volum d'informació alfanumèrica de què es disposa en la base de dades central del sistema, juntament amb les capes d'informació cartogràfica específiques de la gestió dels parcs i generals de referència. També es van dissenyant aplicacions de SIG en entorn web que implementen algunes de les tasques més destacades de gestió dels parcs i que ajuden a garantir la millora continuada de la qualitat de la gestió i fer-ne un monitoratge constant.

Funcionalitats i aplicacions consolidades

Aplicació	Finalitat
Visualitzador SIGEP	Desplaçar-se per les aplicacions i per la base cartogràfica per geolocalitzar registres de totes les aplicacions i facilitar una primera producció cartogràfica simple.
Contactes i mailings	Gestionar les dades de les persones, entitats i empreses que s'enregistren a partir de les aplicacions específiques locals del SIGEP.
Gestió d'informes i expedients	Gestionar tots els processos per a l'elaboració d'informes preceptius o d'altres formes de resolució (denúncies, escrits, informes...), iniciats a instància de tercers, per iniciativa pròpia o arran de la detecció d'una incidència.
Seguiment i avaluació de la gestió (SIRGA)	Gestinar a partir de totes les actuacions a realitzar en cadascun dels parcs durant l'annualitat corresponent basant-se en l'avaluació continuada d'una sèrie d'indicadors específics per determinar el grau d'assoliment de cada un dels objectius genèrics previstos en l'inici de l'any.
Mòdul de projectes	Gestionar els processos de tramitació dels projectes d'obres i serveis i de l'expedient administratiu de contractació.
Documents i baixades	Gestionar les baixades i documents per accedir a documents de l'organització o per al treball de la gestió dels usuaris: manuals, plans d'itineraris, plans d'ús públic, models (de contractes, concessions, etc.), enllaços d'interès, baixada de cartografia, eines GIS, etc.
Registre general d'incidències	Unificar l'entrada i registre de tots els tipus d'incidència per tal de dotar la gestió dels parcs de major rapidesa i eficiència, evitant demores i confusions sobre el tractament i l'eina a emprar per a cada tipus particular d'incidència, si hom hagués de fer servir una aplicació diferent per enregistrar cada tipus d'incidència.
Incidències del Sistema de Qualitat	Gestionar les incidències que són objecte de sistemes de control de la qualitat de la gestió. També, per extensió, s'utilitza provisionalment per tractar els informes de guarderia relatius a termes que no tenen relació estricta amb la Norma Q de qualitat mentre no hi hagi instal·lada una aplicació de gestió d'informes.
Suggeriments	Gestionar els suggeriments que fan els usuaris en els parcs. Permet fer-ne el seguiment, gestió i resolució i avaluar el grau de compliment de la resposta.
Inventari d'equipaments	Crear l'inventari d'equipaments de la Xarxa de Parcs Naturals pel que fa a la descripció i documentació dels serveis que ofereix cadascun dels diferents equipaments.
Incidències d'incendis	Enregistrar i gestionar les incidències que es produeixen en matèria d'incendis forestals, especialment a partir de les dades que recullen els operadors radiotelefònics durant el període de desplegament del Dispositiu de Vigilància d'Incendis d'estiu.
Infraestructures de Prevenció d'Incendis Forestals	Gestionar l'inventari d'elements del Pla de Prevenció d'Incendis Forestals, com punts d'aigua i punts de guaita.
Inventari de mobiliari exterior	Gestionar els inventaris dels elements de mobiliari exterior situats als parcs, vies de comunicació o equipaments (baranes, fonts, cadenes...).
Inventari de senyalització	Gestionar els inventaris dels elements de senyalització exterior direccional i informativa situats als parcs i produir de fitxes per a la generació de comandes.

Servei de manteniment integral del SIGEP

Per tal de garantir el funcionament i la millora de SIGEP, es disposa d'un contracte de servei de manteniment integral del sistema d'informació geogràfica de gestió de la Xarxa d'Espais Protegits (SIGEP) de la Diputació de Barcelona.

El desembre del 2020 va finalitzar el contracte vigent, que tenia una durada de quatre anys. Al llarg de l'any es va anar preparant la documentació per a un nou concurs, que es va celebrar el mes de novembre, just abans que finalitzés el contracte vigent. El concurs va ser adjudicat a la Universitat Autònoma de Barcelona, per un període de quatre anys.

L'objectiu principal és la prestació del servei de manteniment del sistema (correctiu, preventiu i perfectiu i evolutiu), la prestació de suport de segon nivell i la formació als usuaris, i es descriu a continuació:

Manteniment del funcionament del sistema

- Manteniment correctiu: aplicació de correccions de totes les incidències tècniques i funcionals que provoquen un comportament inadequat del sistema o un mal funcionament.
- Correcció de dades: modificació sobre el conjunt d'informació del sistema.
- Manteniment perfectiu i preventiu: desenvolupament de solucions tècniques adreçades a les millores del sistema i a la reducció de les accions del manteniment correctiu i la correcció de dades.
- Gestió de canvis i pas a producció: implantació inicial en entorn de desenvolupament i integració a l'entorn de producció de modificacions i millores sobre les aplicacions del sistema.
- Administració del servei: accions orientades a garantir el bon funcionament i l'administració de l'entorn web del sistema SIGEP.

Formació i suport

- Suport continuat als usuaris amb atenció permanent de consultes (per correu electrònic, telèfon i *in situ*) i formació en relació amb el conjunt d'aplicacions del SIGEP i/o aplicacions de sistemes d'informació geogràfica.
- Altres formacions derivades de la gestió, el manteniment i la resolució d'incidències quan ha calgut formació a grans grups d'usuaris, quan s'han necessitat millores substancials en els processos de gestió de les diferents aplicacions o quan hi ha hagut versions o aplicacions noves.

Manteniment evolutiu

Simultàniament a les tasques de caràcter correctiu i de formació, també es duen a terme accions de manteniment evolutiu que requereixen una planificació més acurada. El conjunt d'accions de caire evolutiu es fan de manera prioritària al llarg del període de servei de manteniment i tenen com a objectiu avançar en la millora, optimització i extensió del SIGEP.

Cadascuna de les accions evolutives requereix la realització d'un cas de treball complet, que agrupa les tasques següents:

- Anàlisi de requeriments d'usuari i requeriments funcionals de les adaptacions o millores
- Especificació detallada de la funcionalitat de les adaptacions o millores
- Disseny funcional i operatiu de les adaptacions o millores
- Programació de les adaptacions o millores
- Redacció de la documentació tècnica d'implementació de les aplicacions millorades
- Redacció o actualització del manual d'usuari de les aplicacions millorades
- Instal·lació i pas a entorn de producció de les aplicacions millorades

Mensualment s'elabora un informe que recull les tasques realitzades de prestació del servei de **manteniment del sistema**, la prestació de **suport** i la **formació** als usuaris, i la prestació de **manteniment evolutiu**.

Les atencions prestades pel manteniment del sistema i la resolució d'incidències s'enregistren en l'aplicació de la Relació d'Incidències Correctives (RIC). En cada informe mensual es presenta un resum de les tasques de manteniment realitzades; en els apartats d'Evolució del servei es mostren les dades de les incidències produïdes i

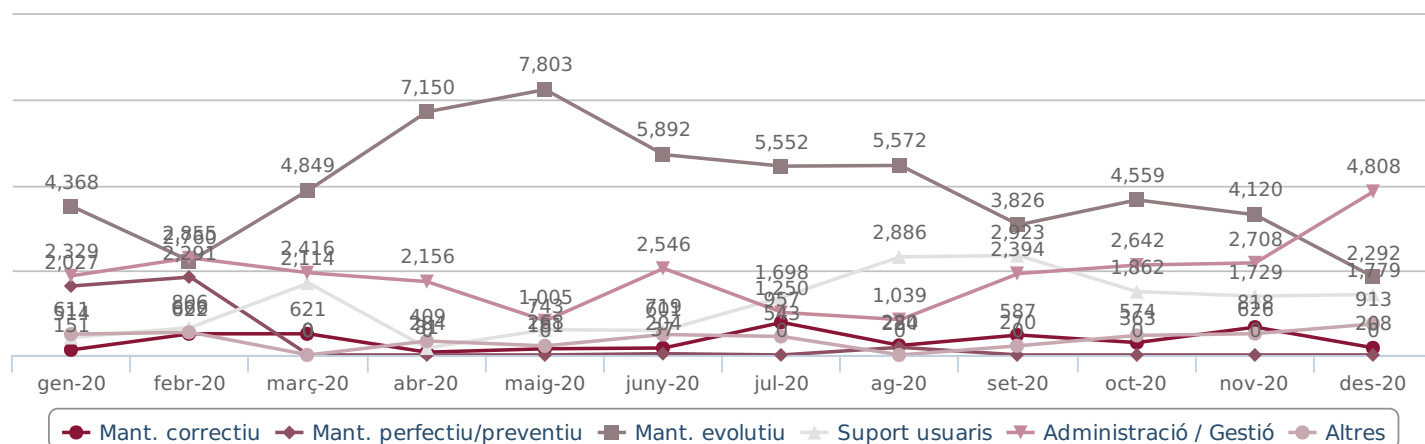
La disponibilitat del RIC i l'explotació de les seves dades enregistrades nodreixen el **Registre i seguiment de tasques centralitzat** (RSTC), que comptabilitza la distribució del temps a cadascuna de les tasques portades a terme (correctius, preventius i perfectius, evolutius i suport), analitzat en la prestació del servei de manteniment, formació i suport als usuaris, i la **Base de dades de coneixement** (BDC), que descriu la metodologia emprada per resoldre cadascuna de les atencions i incidències.

Abreviatura	Concepte	Atencions
ADM	Administració	176
CNT	Contractes d'obres i projectes	32
EQP	Equipaments	14
EXP	Expedients	295
GIS	GIS	49
INC	Incidències de Qualitat	12
MAI	Contactes i mailings	17
PLA	Infraestructures prevenció incendis	1
PRI	Procediments informatius	26
SEN	Senyalització	38
SRG	SIRGA	55
SUG	Suggeriments	7
	Total general	722

Category	Percentage
ADM	24%
PLA	41%
PRI	7%
SEN	5%
SRG	8%
SUG	2%
EXP	2%
GIS	4%
INC	2%
MAI	4%
CNT	2%
EQP	2%

[illegible]

Pel que fa a la **distribució del temps dels diferents manteniments**, l'evolució mensual al llarg de l'any és la mostrada en el gràfic següent:

Quant al **manteniment evolutiu**, fins al moment s'han elaborat els mòduls següents:

Codi	Títol	Descripció
EVO.1	Informes d'activitats (ús públic)	Incorporar la gestió de dades de les activitats d'ús públic (dates, participants,...) i creació d'explotacions.
EVO.2	Activitats generals / Agenda	Automatització del calendari de les activitats als parcs.
EVO.3	Incidències d'informes de guarderia	Generació tramitació dels informes de guarderia.
EVO.4	Circuit SSG	Creació del circuit dels informes de la Secció de Suport a la Gestió.
EVO.5	Mòdul de projectes (SSG)	Aplicació nova per a la gestió dels projectes d'obres i serveis i de l'expedient administratiu de contractació.
EVO.6	Equipaments (ús públic)	Connexió de l'aplicació del SIGEP amb el portal de dades obertes de la web de la XPN.
EVO.7	Aplicació d'inventari	Aplicació per a la gestió genèrica d'inventaris.
EVO.8	Finques	Creació de la capa de finques i integració en el visualitzador de cartografia.
EVO.9	Integració d'expedients a la seu electrònica	Integració del SIGEP amb la seu electrònica de la Diputació de Barcelona i formularis de la Xarxa de Parcs Naturals.
EVO.10	Gestor de baixades i documents	Disposar d'un repositori de recursos (eines cartogràfiques, enllaços web, etc.) i models (models de documents per redactar informes, plantilles per elaborar mapes, etc).
EVO.11	Tramitació dels suggeriments a expedients	Generació del circuit de tramitació de resposta als suggeriments.
EVO.12	Conformitat d'expedients (OASJ)	Millores del circuit de tasques del personal de l'OASJ.
EVO.13	Personal vacant sense perdre històrics	Baixes i jubilacions (directors, tècnics, guardes): INCQ, SIRGA i EXP.
EVO.14	Millores de les aplicacions d'incidències	Fitxa i procediments.
EVO.15	Documents	Modificació en la gestió i emmagatzematge dels documents de les aplicacions del SIGEP.
EVO.16	Gestió de dades de finques	Ampliar les explotacions sobre les dades de finques

Seguiment i control de la normativa

La gestió del pla especial implica el control del compliment de les disposicions del text normatiu i de les diverses normes legislatives vigents relatives als àmbits jurídics relacionats amb l'espai protegit.

Això comporta les activitats de caire jurídicoadministratiu següents:

- **Informes** preceptius dels projectes i les activitats que es pretenen desenvolupar en l'àmbit del pla especial.
- Actuacions contra les infraccions comeses, que s'instrumenten bàsicament en la presentació de **denúncies** davant els organismes competents.

A banda d'aquestes qüestions, també hi ha un volum important d'expedients relacionats amb la gestió del pla especial que, sense tenir el caràcter normatiu d'informe o denúncia, impliquen una comunicació formal entre l'espai protegit i la societat. Són tots els **escrits** que es generen arran de consultes, de sol·licituds de subvenció, o com a resultat de l'acció dels guardes del parc i que comporten un procés de relació amb tercers.

Els expedients tramitats al llarg de l'exercici, agrupats temàticament, són els següents:

Expedients gestionats (2020)

Tipologia	Inf.	Den.	Esc.	Total	%
Abocaments / Vehicles abandonats				0	0,0
Accidents / Rescats / Recerca de persones				0	0,0
Activitats científiques, culturals i educatives	5			5	17,9
Activitats esportives, turístiques i de lleure	6			6	21,4
Actuacions urbanístiques	5			5	17,9
Altres escrits relacionats amb subvencions				0	0,0
Aplecs, trobades, festes i fires				0	0,0
Aprofitaments de recursos naturals (agrícoles, ramaders o miners)	1			1	3,6
Caça (aprofitaments i PTGC - Plans Tècnics de Gestió Cinegètica)	1			1	3,6
Circulació motoritzada	1			1	3,6
Filmacions i reportatges fotogràfics	1			1	3,6
Incendis	2			2	7,1
Informació general				0	0,0
Informes interns de subvencions a ajuntaments				0	0,0
Informes interns de subvencions a particulars	5			5	17,9
Instal·lacions tècniques				0	0,0
Pla de conservació, seguiment i recerca (animals morts o abandonats)				0	0,0
Pla de conservació, seguiment i recerca (fauna / flora)				0	0,0

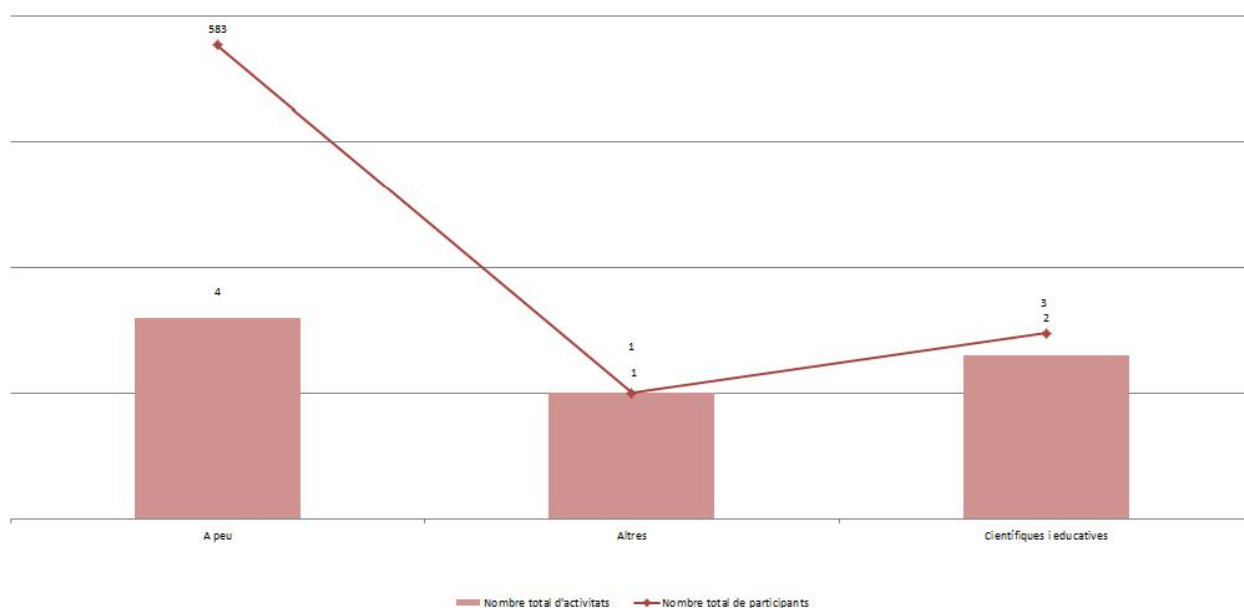
Pla de conservació, seguiment i recerca (paisatge)	1			1	3,6
Suggeriments Q				0	0,0
Treballs forestals (aprofitaments i PTGMF - Plans Tècnics de Gestió i Millora Forestal)				0	0,0
Xarxa viària				0	0,0
Altres				0	0,0
TOTAL	28	0	0	28	100,0
Abreviatures: Informes / Denúncies / Escrits					

Activitats d'ús públic informades (2020)

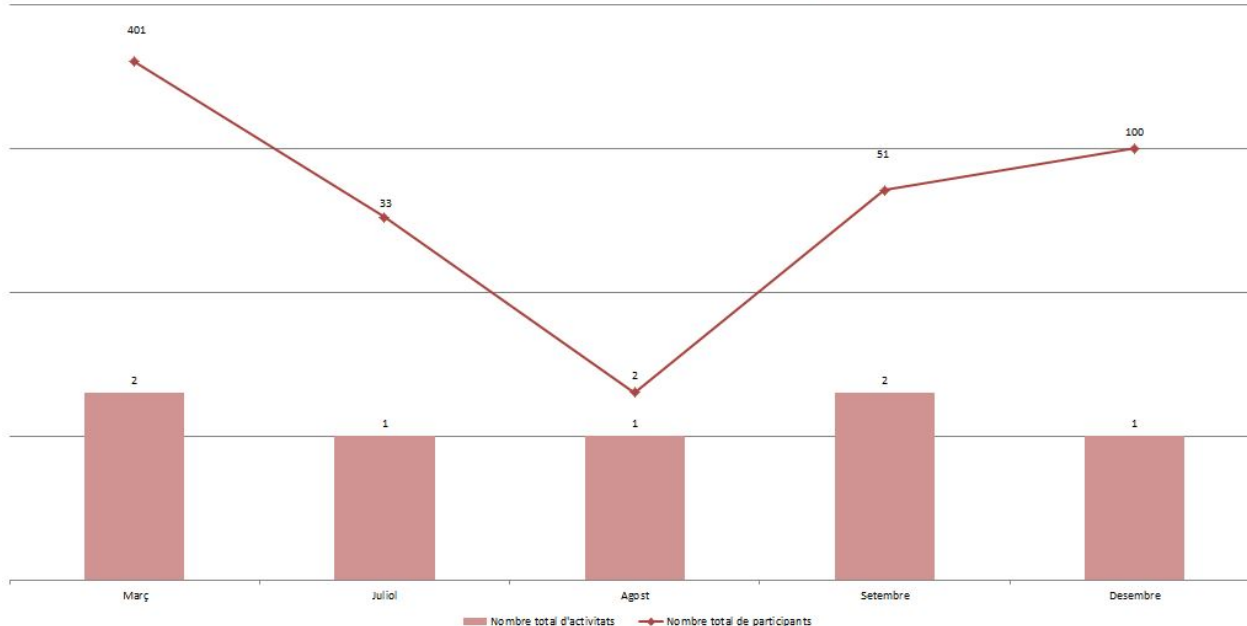
Enguany s'han informat un total de **7 activitats d'ús públic**, amb un total de **587 participants**.

Els totals d'activitats i participants, agrupats segons tipologia d'activitat i per mesos, així com l'evolució interanual (*) es poden observar en els gràfics següents:

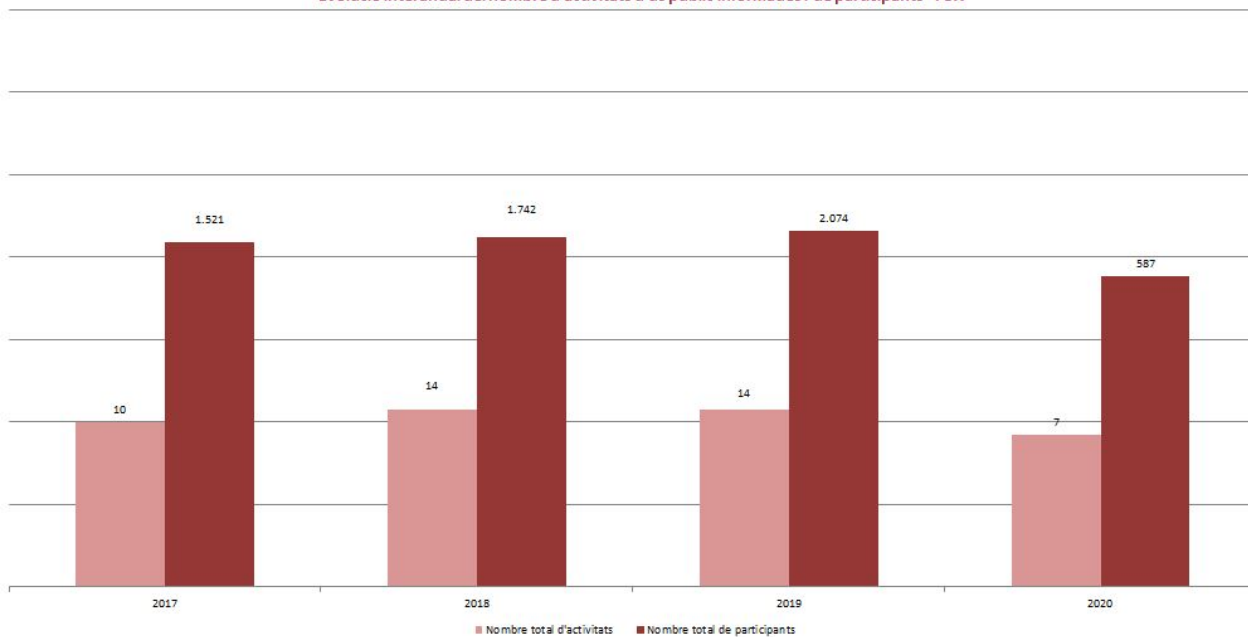
Distribució per tipologies del nombre d'activitats d'ús públic informades i de participants 2020 - FOX

Distribució mensual del nombre d'activitats d'ús públic informades i de participants 2020 - FOX

Evolució interanual del nombre d'activitats d'ús públic informades i de participants - FOX

(*) Atès que la metodologia actual pel còmput es va implementar a partir de mitjan 2017, és possible que les dades corresponents al 2017 reflecteixin un nombre d'activitats i participants lleugerament diferent del real.

Revisió del sistema de qualitat (SICTED -> BIOSPHERE)

El SICTED (*Sistema Integral de Calidad Turística En Destinos*) és un projecte de millora de la qualitat de les destinacions turístiques promogut per TURESPAÑA (*Instituto de Turismo de España*) i la FEMP (*Federación Española de Municipios y Provincias*) que va ser implantat a la província de Barcelona el 21 de novembre de 2005 per part de la delegació de Turisme de la Diputació de Barcelona i la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona. Des de la seva implantació, s'han anat superant amb èxit les diferents auditories i el sistema de qualitat ha esdevingut una eina de gestió per garantir la millora contínua en els serveis d'ús públic i altres temes de gestió del parc. El 2017 es va fer el traspàs de la certificació SICTED a la de BIOSPHERE.

Aquest any és el quart en implementar-se el certificat BIOSPHERE al Parc del Foix. A continuació es detalla l'auditoria realitzada enguany i els seus resultats.

Assessorament i verificació per al Compromís per a la sostenibilitat 2020

Es va realitzar l'assessorament i la verificació per l'auditora Jordina Palmés, el 5 de març de 2020. La trobada va ser telemàtica i hi va assistir la cap de la Unitat d'ús públic i conservació dels parcs del Garraf, Olèrdola i Foix, i la coordinadora del pla d'informació i suport a l'ús públic. Es va analitzar tota la documentació i requisits del sistema i es van revisar els Plans de millores del compromís per a la sostenibilitat.

Aquest any a l'auditoria es van afegir diverses preguntes de caire social, de temàtiques com la igualtat de gènere, la conciliació familiar, la inclusió amb persones amb capacitats diverses i els riscos psicosocials, com l'assetjament. A més a més, la certificació també demanava disposar de protocols i mesures de prevenció per la COVID-19.

Auditories BIOSPHERE

Aquest any és el quart en implementar-se el certificat BIOSPHERE als Parc del Foix. A continuació es detalla l'auditoria realitzada enguany i els resultats que se'n van desprendre.

Assessorament i verificació per al Compromís per a la sostenibilitat 2020

El 5 de març de 2020, l'auditora Jordina Palmés va dur a terme l'assessorament i la verificació. La trobada va ser telemàtica i hi va assistir la cap de la Unitat d'ús públic i Conservació dels parcs del Garraf, Olèrdola i Foix i la coordinadora del pla d'informació i suport a l'ús públic. Es va analitzar tota la documentació i requisits del sistema i es van revisar els plans de millores del Compromís per a la sostenibilitat.

Aquest any a l'auditoria es van afegir diverses preguntes de caire social, de temàtiques com la igualtat de gènere, la conciliació familiar, la inclusió de persones amb capacitats diverses i els riscos psicosocials com l'assetjament. A més a més, la certificació també demanava disposar de protocols i mesures de prevenció per a la COVID-19.

Propostes d'accions de millora 2021

- Crear un itinerari geològic per donar a conèixer aquest aspecte del medi natural
- Publicitar els observatoris d'aus per donar a conèixer els ocells del Parc però minimitzant l'impacte de la presència dels visitants.
- Millorar l'anàlisi de la freqüentació dels visitants a partir del comptatge de cotxes als aparcaments.

Accions formatives, jornades, seminaris i actes organitzats

CURSOS REALITZATS PELS GUARDES 2020

- Identificació de rapinyaires en vol pel programa de seguiment de XPN. Abril 2020
- Prevenció de contagis per COVID'19 a la feina. Juliol 2020
- CARIMED - App RiuNet. Estat ecològic dels rius. Novembre 2020

CURSOS REALITZATS PEL PERSONAL DE MANTENIMENT 2020

- Prevenció d'accidents en desplaçaments (aprenentatge mòbil) (DIRECCIÓ DE SERVEIS DE FORMACIÓ) Abril 2020
- Tècniques de mediació i gestió del conflicte. Maig 2020
- Prevenció davant de contagis per coronavirus a la feina SARS-COV-2 (OF. PREV. RISCOS LABORALS.DIBA-BDNPLUS). Maig 2020
- Ciberseguretat a la Diputació de Barcelona (microaprenentatges) (DIRECCIÓ DE SERVEIS DE FORMACIÓ. Juliol 2020
- CARIMED - App RiuNet. Estat ecològic dels rius. Novembre 2020

CURSOS TÈCNICS, INFORMADORS, CETS

Formació coordinadors i tècnics d'ús públic XPN. tot l'any 2020

- Legislació bàsica en Espais Naturals Protegits. Gener 2020
- Jornada Turisme Sostenible del Garraf. gener
- Ús i gestió dels Portals Global i Espanyol de GBIF. Gener 2020
- Projectes d'Espais Naturals amb Microstation V8i. Febrer 2020
- Coneix els Parcs. Grup Litoral. Febrer 2020
- 2ª Jornada de Turisme Sostenible del Garraf. Febrer 2020
- Sessió inicial CETS empreses. Març 2020
- 2ª Taula de senderisme i cicloturisme Penedès. Març 2020
- Jornada formativa sobre l'eruga barrinadora de les palmeres. Març 2020
- Turisme Responsable. Abril 2020
- Comercialització amb operadors de turisme actiu i de natura. Abril 2020
- Certificacions i altres eines per a comunicar la Sostenibilitat I. Abril 2020
- Accessibilitat desapercebuda. Abril 2020
- E-Sports. Abril 2020
- Segells de Sostenibilitat II, Què ens aporten les certificacions?. Abril 2020
- Identificació de rapinyaires en vol pel programa de seguimentde la XPN. Tècniques. Abril 2020
- Repensar el futuro. Y ahora...¿cómo creamos #destinosquemolan?. Abril 2020
- Ecomobilitat- Una tendència que està transformant el turisme. Abril 2020
- Creando Alianzas CETS. Abril 2020
- Comunicació i màrqueting post COVID-19. Abril 2020
- Turismo en un mundo sin turismo: radiografia de un sector en pausa. Maig 2020
- Sessió Guies d'Ecoturisme (Catalonia Adventures). Maig 2020
- Formació COVID-19 (Diputació). Juny 2020
- Mesures de Prevenció COVID-19. Establiments turístics. Juny 2020
- Comunicar sostenibilitat-Biosphere. Juny 2020
- Eines de Màrqueting digital per a empreses i sector públic. Juny 2020
- La gamificació com a estratègia d'innovació en turisme. Fase II. Juny 2020

- Uso público y Espacios Naturales Protegidos: una mirada des de el turismo responsable. Juny 2020
- Taller de turisme: com millorar la comunicació online de la sostenibilitat. Juny 2020
- Sessió inicial CETS empreses. Juliol 2020
- Interpretació ambiental per empreses. Setembre 2020
- Informadors 1er nivell. Octubre 2020
- Formació COVID-19 Informadors. Octubre 2020
- Com serà el turisme de natura del futur?. Octubre 2020
- V Congreso Nacional de Ecoturismo. Situación Ecoturismo en España. Octubre 2020
- Ciberseguretat a la Diputació de Barcelona. Octubre 2020
- Primers auxilis en el medi natural (Informadors). Octubre 2020
- Pla de seguiment del gat fer i altres mesocarnívors a Catalunya. Octubre 2020
- VI Jornadas de la Red de CETS en España y Portugal. Novembre 2020
- El model econòmic i productiu, els polígons d'activitats econòmica, el model turístic. Novembre 2020
- 4ª Jornada Documentació Ambiental a Catalunya, Novembre 2020
- Impactes del Canvi Climàtic en els boscos de la Xarxa de Parcs (XPN) de la Diputació de Barcelona: reptes i actuacions. Desembre 2020

Annex I. Pla de seguiment i recerca

Fitxes resum de les activitats i estudis realitzats

Seguiment de la fauna

- Programa de seguiment de les poblacions de senglar a Catalunya. Garraf-Olèrdola-Foix. Temporada 2019-2020.
- Els ocells als parcs del Parc del Foix. Resultats del conveni específic de col·laboració entre la Diputació de Barcelona i l'Institut Català d'Ornitologia. Any 2020.
- Seguiment dels punts d'aigua d'importància per a les poblacions d'amfibis al Parc del Foix. Any 2020.
- Seguiment estandarditzat de la flora amenaçada (SEFA) al Parc del Foix. Any 2020.
- Reforç de la Xarxa Fenològica de Catalunya (FENOCAT). Any 2020.
- Seguiment de la processonària del pi al Parc del Foix. Any 2020.

Programa de seguiment de les poblacions de senglar a Catalunya. Garraf-Olèrdola-Foix. Temporada 2019-2020

C. Rosell, B. Pericas, J. Colomer, F. Navàs, A. Colomer (MINUARTIA)

Objectius

Els objectius del programa de seguiment de les poblacions de senglar als parcs del Garraf, d'Olèrdola i del Foix són:

- Conèixer la tendència demogràfica de la població de senglar als parcs del Garraf, Olèrdola i Foix.
- Fomentar la cooperació entre gestors, tècnics, guardes i caçadors de l'àmbit del parcs.

Aquests treballs proposats responen a l'Obj. 4.9 (Conèixer l'evolució de l'estat de grups d'organismes bioindicadors), a l'Obj. 5.7 (Conèixer la dinàmica de les plagues i les invasions biològiques) i a l'Obj. 6.5 (Avaluar les accions de control de les espècies plaga i invasores) del [Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona](#).

Mètodes

Aquest seguiment es duu a terme en el marc del Programa de seguiment de les poblacions de senglar a Catalunya (PSS), impulsat pel Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de la Generalitat de Catalunya en col·laboració amb la Diputació de Barcelona des de l'any 1998.

La metodologia és la mateixa que s'utilitza en els 22 espais que formen la xarxa d'observatoris del PSS. Es basa en l'anàlisi de les dades de les batudes de senglar que es fan en cada espai, anotades per les mateixes colles de caçadors, i a partir de les quals s'extreuen indicadors sobre l'activitat cinegètica i l'evolució de l'espècie.

Resultats

El Programa de seguiment de senglar als parcs del Garraf, Olèrdola i Foix es va iniciar fa 20 anys. La participació continuada en els darrers anys d'un nombre superior de colles permet garantir resultats precisos i fiables.

A la temporada 2019-2020 s'han analitzat les dades facilitades per deu colles, que corresponen a un total de 156 batudes dutes a terme en una superfície d'unes 30.159 hectàrees (13 APC i la ZCC de Garraf). Això suposa un augment de la superfície respecte la temporada anterior. Cada colla ha portat a terme una mitjana de 16 caceres durant el període hàbil (del 10 de setembre del 2019 al 29 de març del 2020) i s'han fet en tot l'espai 0,5 batudes/km², valors iguals al de l'any anterior. En conjunt, les nou colles que han omplert el *Carnet de colla senglanaire* han caçat, durant el període hàbil de caça, 463 senglars, que representen 1,5 senglars caçats/km² (Taula 1).

		Garraf-Olèrdola-Foix	Mitjana observatoris PSS
Activitat cinegètica	1. Batudes realitzades per unitat de superfície (km ²)	0,5	0,9
	2. Caçadors participants a les batudes	26	22
	3. Gossos participants a les batudes	43	27
	4. Efectivitat de caça: proporció dels senglars caçats en relació al total d'observats	28% ¹	37% ¹
Senglars capturats	5. Senglars caçats per batuda	3	3,2
	6. Senglars caçats per unitat de superfície (km ²)	1,5	2,7
Densitat de població	7. Variació índex de densitat relativa respecte temporada anterior	22%	15%
	8. Estima de densitat de senglar (individus /km ²)	5,4	Min.: 1,5 (Ports de Tortosa) Màx.: 19,8 (Alt Empordà)
Sexe i pes dels senglars capturats	9. Proporció de sexes (M:F) de senglars caçats	0,78:1	0,97:1
	10. Distribució de pesos: % de femelles que superen els 30kg (efectiu reproductor)	87%	78%
Incidències i conflictes causats per senglar	11. Porcs domèstics ensalvatgits o encreuats amb senglar detectats en batudes	0	1,0

¹Efectivitat de caça mitjana dels darrers 5 anys

Taula 1. Indicadors de seguiment de la població de senglar i de l'activitat cinegètica sobre l'espècie al Garraf-Olèrdola-Foix, i mitjana dels observatoris del Programa de seguiment de senglar a Catalunya. Autor: MINUARTIA 2020.

Aquest valor és lleugerament superior al de l'any passat, però es manté per sota de la mitjana de la xarxa d'observatoris del Programa de seguiment de senglar. La densitat ha augmentat un 20% respecte la temporada anterior i l'estima es situa al voltant dels 5,4 individus/km² (Figura 1). Aquest any les poblacions de senglar mostren augments a bona part de Catalunya, amb tendència inversa a la de l'any anterior quan s'havien produït descensos generalitzats. En general, l'alta pluviometria i la bona anyada de gla de la tardor de 2018 han afavorit els increments, particularment a les zones forestals amb planifolis. També hi pot haver contribuït una reducció de la pressió de caça a causa de fortes tempestes i del confinament per l'afectació de la COVID-9, entre altres factors. Tot i això, les sequeres de la primavera i l'estiu (o altres factors locals) han frenat l'augment, o han causat davallades en alguns espais.

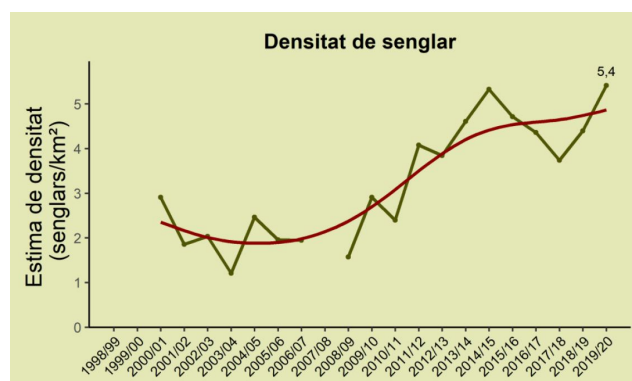

Figura 1. Evolució de l'estima de densitat de senglar als parcs del Garraf, Olèrdola i Foix. La línia vermella representa la tendència global al llarg del seguiment segons un model GAM (Model Additiu Generalitzat). Autor: MINUARTIA 2020.

Tot i que l'anàlisi de dades del seguiment es centra en les batudes realitzades durant el període hàbil de caça, als quaderns de batudes les colles també anoten les que es porten a terme per reduir danys a l'agricultura durant l'estiu o amb autorització excepcional. Enguany s'han anotat un total de 6 caceres realitzades fora del període hàbil de caça, en les quals s'han abatut 6 senglars. Si es sumen a les del període hàbil, s'obté un total de 162 batudes (el 4% fora del període hàbil), i de 469 senglars caçats (l'1% fora del període hàbil). El rendiment en batudes per danys és de 1,0 senglars caçats/batuda. No s'han registrat captures de senglars amb altres mètodes diferents de la batuda. Tampoc s'han recopilat dades de senglars, o altres ungulats, morts per causes diferents de la caça. Enguany s'ha anotat l'atropellament de dos senglars: un mascle durant el mes d'octubre i una femella al febrer.

Enguany, per sisena temporada consecutiva s'han anotat observacions de cabirols als quaderns. Aquest any s'han fet observacions de cabirols en el 12% de les batudes realitzades (Figura 2). El percentatge de batudes de senglar en què s'observa cabirol mostra una tendència ascendent de de la temporada 2014-2015. L'espècie hauria colonitzat recentment l'espai amb exemplars procedents de la dispersió de poblacions properes on es va portar a terme la seva reintroducció.

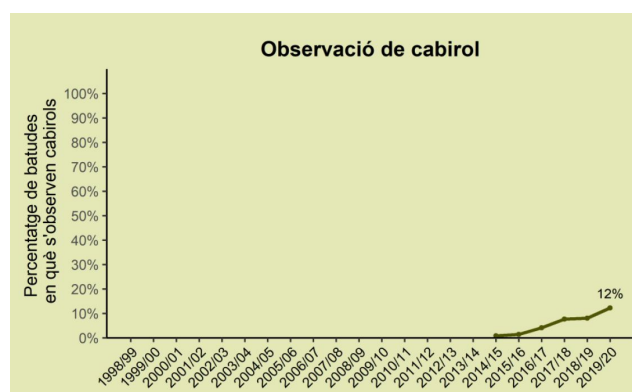

Figura 2. Percentatge de batudes de senglar en què s'observen cabirols als parcs del Garraf, d'Olèrdola i del Foix, segons les anotacions al quadern de batudes. Autor: MINUARTIA 2020.

Conclusions

La densitat de la població de senglar al Garraf es manté en densitats moderades (5,4 individus/km²), però amb una tendència global ascendent. És recomanable aplicar algunes actuacions que integrin els diferents agents implicats per evitar majors augments de densitat que potenciïn la conflictivitat causada per l'espècie.

Referències

MINUARTIA, 2020. *Programa de seguiment de les poblacions de senglar a Catalunya. Montnegre i el Corredor. Temporada 2019-2020*. Oficina Tècnica de Parcs Naturals, Diputació de Barcelona. Memòria inèdita, 23 p.

Els ocells al Parc del Foix. Resultats del conveni específic de col·laboració entre la Diputació de Barcelona i l'Institut Català d'Ornitologia. Any 2020

S. Herrando, M. Anton, G. Gargallo , M. Franch, D. Garcia, O. Baltà, E. Rovira i X. Macià (Institut Català d'Ornitologia, ICO)

D. Guinart, M. Vila, D. Carrera, R. Loire, D. Pons, E. Valbuena-Ureña, A. Ludevid, (Diputació de Barcelona)

F. Casas, P. Torres, V. Gómez (Consorti del Parc del Foix)

Objectius

Els objectius i el pla de treball associat per l'any 2020 al Conveni específic de cooperació i col·laboració entre la Diputació de Barcelona i l'Institut Català d'Ornitologia (ICO), per la col·laboració en l'execució dels plans de conservació de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona es van concretar en quatre programes:

- Programa de seguiment i vigilància
- Programa d'adquisició i manteniment de la informació
- Pla d'Acció vinculat al Pla de conservació
- Programa de divulgació i formació

Aquest estudi proposat respon a l'Obj. 1.5 (Conèixer la relació d'espècies i la distribució i abundància de les més rellevants), l'Obj. 1.6 (determinar i localitzar els elements d'interès de conservació prioritària (EICP)), l'Obj. 4.6 (Conèixer l'evolució de l'estat de la fauna vertebrada d'interès), l'Obj. 4.9 (Conèixer l'evolució de l'estat de grups d'organismes bioindicadors), l'Obj. 5.1 (Conèixer la dinàmica del canvi climàtic), l'Obj. 5.4 (Conèixer la dinàmica de la fragmentació del paisatge), i a l'Obj. 7.5 (Mantenir actualitzada la base de dades i cartografia) entre d'altres del **Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona**.

Mètodes

L'àmbit d'estudi dels Parcs de la Serralada Litoral Sud conformen un conjunt de parcs de baixa muntanya amb un clima mediterrani sec i un conjunt de sòls majoritàriament calcaris en el domini climàtic de les màquies i les garrigues. Aquesta unitat agrupa els parcs del Garraf, Olèrdola i **Foix**.

1. Programa de seguiment i vigilància

Projecte SOCC (Seguiment d'Ocells Comuns de Catalunya)

Realització d'un transecte de tres quilòmetres. Cada transecte es visita dues vegades a la primavera i dues a l'hivern, en les quals es determinen i es compten tots els ocells detectats.

El parc compta amb un itinerari (95) que transcorre per vinyes, alternat amb massa forestal i per les proximitats de l'embassament, essent representatiu del parc. Tot i que no es considera una prioritat pel conjunt de la xarxa, si la disponibilitat de col·laboradors ho permet es pot plantejar un nou itinerari a la part nord-est del parc, especialment en espais arbustius, que milloraria la cobertura de la superfície del parc i dels seus hàbitats, a més de contribuir en l'anàlisi de les espècies d'espais arbustius al conjunt de la Xarxa de Parcs Natural de la Diputació de Barcelona.

Amb la informació del SOCC, per al conjunt de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona, s'ha realitzat:

- Una avaluació de l'estat global de les poblacions d'ocells a través de l'anomenat **Wild Bird Index** (WBI) per a posar en context la resta d'indicadors.
- **Tres indicadors de l'estat dels ambients** monitoritzats a partir de la informació que prové de les espècies, d'acord amb els hàbitats definits pels seus requeriments ecològics: a) Medis agrícoles, b) Medis forestals i c) Medis oberts naturals.

Per al conjunt dels parcs que s'ubiquen a la Serralada Litoral al sud de Barcelona, Parc del Garraf, **Parc del Foix** i Parc d'Olèrdola, s'ha calculat el Wild Bird Index o indicador de la comunitat d'ocells i els indicadors d'estat dels sistemes naturals per al període 2002-2020. Per a fer-ho s'han elaborat tendències poblacionals de 42 espècies d'ocells comuns utilitzant de manera conjunta les dades dels 10 itineraris SOCC ubicats a l'interior d'algun dels espais esmentats.

Seguiment general de rapinyaires

El seguiment de rapinyaires es va incorporar al present conveni el 2017 amb l'objectiu de determinar les tendències poblacions d'aquest grup ja que: 1) totes les espècies estan protegides, 2) moltes d'elles són d'alt interès de conservació en la XPN i en les diferents legislacions ambientals, 3) la majoria són espècies molt sensibles a les molèsties humanes i, per tant, cal compatibilitzar les activitats al parc amb la seva conservació, i 4) els rapinyaires són indicadors de l'estat dels ecosistemes perquè es troben a les parts superiors de les cadenes tròfiques i, per tant, la seva presència ens indica una bona salut dels ambients dels quals depenen.

L'objectiu inicial de l'any era cobrir 43 quadrats de 2,5x2,5 km, 40 dels quals estaven a l'interior dels espais de la Xarxa de Parcs de la DIBA i situar un punt de seguiment de rapinyaires diürns en cadascun d'aquests quadrats, tot i que al final, s'han fet 42 quadrats, 37 dels quals estan dins els espais de la Xarxa de Parcs Naturals de la DIBA. La feina de camp l'ha cobert personal especialitzat dels propis dels parcs i professionals de l'ICO que han realitzat el seguiment en aquells parcs en els quals el personal de parcs no disposa dels coneixements necessaris per aquesta tasca. En aquests darrers casos, el personal de l'ICO ha continuat estant acompanyat per guardes que, a més de facilitar l'accés a zones complexes i compartir el seu coneixement del territori, han pogut aprofitar per continuar aprenent les tècniques per a la observació d'aquest grup d'ocells amb la finalitat que ells mateixos puguin assumir en un futur proper el seguiment.

En detall, a la XPN, el personal dels parcs (guarderia de Sant Llorenç, Garraf, Olèrdola i Foix) ha participat en la cobertura 21 quadrats i el de l'ICO, també en 21. Cal destacar, però, que: 1) en els punts realitzats per personal de l'ICO ha continuat sent fonamental la participació de la guarderia per tal de facilitar la mobilitat i, cercar, quan ha calgut canviar, els millors punts d'observació partint del coneixement del territori que aquest personal té i 2) la bona voluntat dels propietaris de les finques que, en alguns casos, han tornat a permetre a l'observador entrar en les seves propietats sense impediments. Els 42 punts d'observació s'han cobert de manera completa amb les 4 sessions i les 3 hores per sessió, el que equival a 504 hores de mostreig i 340 hores de desplaçament per accedir als punts d'observació.

Les dades s'han recollit en fitxes de camp estandarditzades que es van transmetre a la coordinació de l'ICO i s'han informatitzat en una base de dades de resum de les dades en MS Access i en un projecte GIS on s'han

georeferenciat totes les observacions.

2. Programa d'adquisició i manteniment de la informació

Recerca científica d'interès divulgatiu en conservació biodiversitat. Com en anys anteriors, una part de l'activitat de l'ICO es dedica a fer recerca tan des de la pròpia entitat com treballant amb investigadors punters que aprofitin les dades que recollim.

Estructuració del seguiment general de rapinyaires.

S'ha treballat en el desenvolupament d'un programari per a facilitar l'entrada i digitalització de les observacions del seguiment de rapinyaires amb l'objectiu principal que durant l'any 2021 les persones participants puguin afegir directament els censos que han realitzat.

Manteniment del sistema de recollida de dades de naturalistes Ornitho.cat.

Incorporació de les dades obtingudes en els programes de seguiment de l'ICO a les bases de dades dels parcs. Transmissió de tota la informació ornitològica (molt especialment, per la seva magnitud, la del portal Ornitho.cat) al Sistema d'informació de biodiversitat de la Xarxa de Parcs Naturals (SMA).

Integració de les dades recollides a ornitho.cat al Global Biodiversity Information Facility (GBIF).

Incorporació de dades del projecte Ornitho dins de la província de Barcelona al portal GBIF-Espanya per millorar la divulgació i l'ús de la informació recopilada per l'ICO amb la col·laboració i promoció de la Diputació de Barcelona cap a la societat i la comunitat científica internacional.

3. Pla d'acció vinculat al pla de Conservació

Cartografia detallada de les espècies d'interès en els parcs. S'han elaborat els models de distribució per a totes les espècies nidificants a Catalunya i s'està treballant en determinar quins són els més idonis per a cadascuna d'elles.

4. Programa de divulgació i formació

Divulgació general resultats estat dels ocells (medis de comunicació)

Actualització de la informació dels projectes de seguiment d'ocells en la Web de Conservació dels Parcs.

Es sintetitza la informació del projecte SOCC i del projecte SYLVIA.

Elaboració d'un manual d'utilització del visor "L'Alerta".

Preparació de material per a cursos de formació de guardes pel seguiment de rapinyaires.

Suport tècnic i assessorament

Resultats

1. Programa de seguiment i vigilància

Projecte SOCC

La temporada de primavera 2020 del SOCC ha resultat molt anòmala a causa de tota la situació derivada de la pandèmia de la Covid19. Malgrat la clara afectació en el nombre d'itineraris realitzats a nivell global, s'ha aconseguit una cobertura bona, encara que no òptima.

L'anàlisi de tots els indicadors associats als parcs de la Serralada Litoral Sud indiquen augments importants a l'inici de la sèrie i un canvi de tendència en els darrers 7-8 anys que fan tornar els índexs anuals als valors dels primers anys de la sèrie (Figures 1 i 2). Aquest canvi de tendència també sembla relacionat amb els descensos de les poblacions d'ocells d'espais oberts, tan d'agrícoles, com de prats, mentre que els ocells de medis forestals es veuen molt afavorits. Cal apuntar, a les particularitats d'aquest espai que va resultar àmpliament afectat pels focs dels anys 1986 i 1994 i alguns de menors de data posterior, uns esdeveniments que han generat un mosaic de paisatges on les masses forestals segueixen un imparable camí de recuperació, mentre els espais oberts es van mantenint com poden, amb una salut precària que, potser, cal apuntalar.

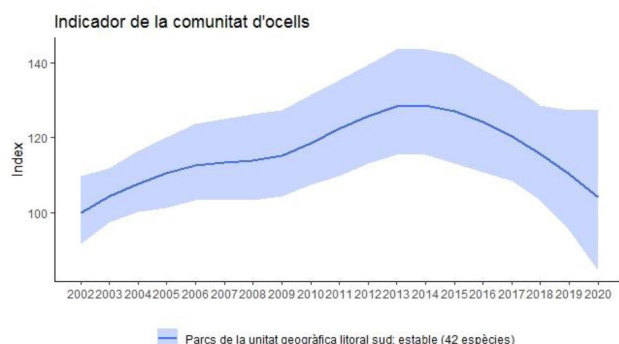

Figura 1. Canvis en el Wild Bird Index o indicador de la comunitat d'ocells en el període 2002-2020 als parcs de la Serralada Litoral Sud. Es mostra en ombrejat l'interval de confiança al 95% i la classificació de la tendència seguint els estàndards proposats a Soldaat et al. (2017). Font: ICO-DIBA 2020.

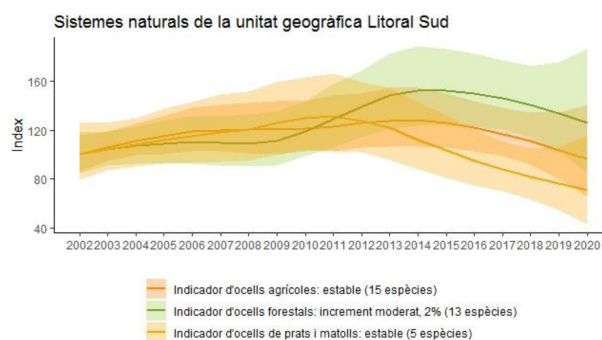

Figura 2. Canvis en els indicadors dels sistemes naturals als parcs de la Serralada Litoral Sud. Es mostren en ombrejat els intervals de confiança al 95% i la classificació de la tendència seguint els estàndards proposats a Soldaat et al. (2017).. Font: ICO-DIBA 2020.

Seguiment general de rapinyaires

Els parcs que componen la unitat de la serralada litoral sud tenen un component forestal molt reduït i, per tant, el nombre de contactes de les espècies estudiades en aquest projecte és baix i les conclusions difícils de treure (Figura 3). Tot i així, sobta l'increment d'observacions d'àguila marcenca, que caldrà avaluar en un futur.

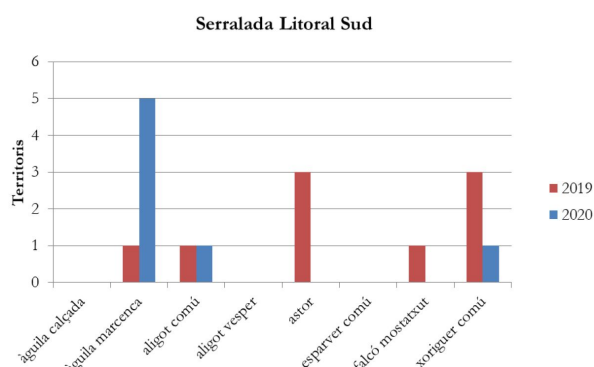

Figura 3. Canvis en el nombre de territoris detectats per espècie entre els anys 2019 i 2020 als parcs de la serralada litoral sud. Font: ICO-DIBA 2020.

2. Programa d'adquisició i manteniment de la informació

Recerca científica d'interès divulgatiu en conservació biodiversitat. Durant el 2020 s'ha publicat el treball Pellissier et al. 2020 en la revista Conservation Biology. En aquest treball s'ha avaluat com afecta la Xarxa Natura 2000 a l'abundància d'espècies d'ocells i papallones més freqüents a partir de dades de programes de seguiment a llarg termini a 9.602 localitats per a ocells i a 2.001 per a papallones d'arreu d'Europa. En gairebé la meitat de les

155 espècies d'ocells avaluades, i particularment entre els especialistes en boscos, l'abundància va augmentar a mesura que augmentava la proporció de paisatge cobert pels espais de la xarxa Natura 2000. Aquesta relació positiva va existir per a 27 de les 104 espècies de papallones. Per a la majoria de les espècies, quan es van tenir en compte les covariables de cobertura del sòl, aquestes relacions positives no eren evidents, el que significa que la cobertura del sòl pot ser un determinant dels efectes positius de la xarxa Natura 2000. Tot i que la xarxa Natura 2000 admet una gran abundància d'un ampli espectre d'espècies, el baix nombre de papallones especialitzades amb una associació positiva amb la xarxa Natura 2000 mostra la necessitat de millorar la qualitat de l'hàbitat dels espais de la xarxa que puguin albergar espècies de papallones especialistes. Per a una millor comprensió dels processos implicats, es defensa la recopilació estandarditzada de dades de seguiment dins la xarxa Natura 2000.

Estructuració del seguiment general i de les dades de nius de rapinyaires. Enguany s'ha generat una base de dades per a suportar els censos, i un visor de la base de dades que començarà a funcionar amb dos rols principals: el de gestor de projecte i el de participant.

Manteniment del sistema de recollida de dades de naturalistes Ornitho.cat. Entre les tasques realitzades durant l'any, es manté l'assistència tècnica permanent als naturalistes usuaris del portal, així com la dinamització del portal a través de notícies i butlletins d'informació i de visualitzacions de dades per a motivar la continuïtat en la recopilació d'observacions, i la revisió de dades per garantir-ne la qualitat. Enguany, a més, s'han elaborat vídeos d'ajuda per a l'ús d'ornitho.cat que es troben a la part de tutorials del web.

En el context del confinament i les restriccions de mobilitat, s'ha posat especial esforç en l'atenció i dinamització als usuaris d'ornitho.cat, en particular amb les següents activitats:

- S'ha promogut que els usuaris continuessin actius impulsant el projecte #aCasa, que promou l'observació de la natura des dels domicilis, i ha permès analitzar els efectes del confinament en l'activitat de les aus. (<https://dades.ornitho.cat/projecte/acasa>)
- S'ha impulsat el projecte #NocMig, que consisteix en la detecció de la migració nocturna d'aus a partir de l'enregistrament sonor durant la nit amb gravadores de so (<http://dades.ornitho.cat/projecte/nocmig>).
- S'ha promogut el projecte Nius per a recopilar informació sobre nius d'ocells, amb especial atenció als que nidifiquen en edificis i en especial als falciots, creant un projecte #Falciots a ornitho.
- S'ha organitzat i impartit cursos on-line, tant d'iniciació i aprofundiment en la identificació d'ocells (27 cursos de diferents temàtiques i formats), com específicament sobre l'ús d'ornitho.cat, per promoure tant l'afició al naturalisme, com la participació en ciència ciutadana i en particular a ornitho.cat, i proporcionar formació en aquests camps.
- S'ha establert una col·laboració amb el programa on-line diari ConfiNATs per a promoure la ciència ciutadana i, en particular, ornitho.cat.
- S'ha millorat i promogut la recopilació d'informació a través del mòdul de mortalitat d'ornitho.cat, que recull dades d'ocells ferits i morts per causes naturals o antropogèniques i les posa a disposició de l'administració. S'ha preparat material d'ajuda al seu ús i donat assistència als usuaris per millorar la recopilació d'aquest tipus de dades. El seu ús s'ha demostrat de manera fefaent davant la potencial aparició de la malaltia infecciosa causada per *Suttonella ornithocola*, amb una alta incidència a les mallerengues i altres espècies en diversos països d'Europa durant la primavera de 2020.

Durant tot l'any s'ha mantingut la coordinació entre els responsables dels grups taxonòmics inclosos en el portal, amb especial èmfasi en aquells grups que han requerit una actualització de les llistes taxonòmiques (en especial els ortòpters, encara en treball, d'acord amb l'actualització del llistat d'ortòpters de Catalunya realitzat per Antaxius-ICHN). També s'han mantingut els acords i el pagament de les quotes anuals per al manteniment de la base de dades d'Ornitho.cat a l'empresa suïssa BioloVision.

Incorporació de les dades obtingudes en els programes de seguiment de l'ICO a les bases de dades dels parcs. Enguany s'ha tornat a executar el protocol de transferència de dades des de les bases de dades de l'ICO a les dels gestors dels parcs de la DiBa amb l'objectiu de dotar als gestors d'informació objectiva i rigorosa provinent dels programes de seguiment i de ciència ciutadana, d'una manera homogènia i integrada, i que faciliti la seva consulta i explotació. A principis de 2020 es va fer efectiva la transferència en format SMA dels següents paquets d'informació:

- Les dades entrades al portal www.ornitho.cat entre l'1 de gener i el

Grup	Registres
Mamífers	13.621
Ocells	378.839
Rèptils	5.129
Amfibis	4.661
Peixos	1.051
Papallones diürnes	31.636
Odonats	4.706
Cícades	853
Ortòpters	3.450
Crancs de riu	245
Bivalves d'aigua dolça	25

31 de desembre de 2019 relatives als municipis que afecten cada una dels parcs gestionats per la DiBa.

- Totes les dades recopilades entre l'1 de gener i el 31 de desembre de 2019 a l'interior dels parcs de la DiBa en els dos principals projectes de seguiment impulsats per l'ICO; el SOCC i el SYLVIA.

Integració de les dades recollides a ornitho.cat al Global Biodiversity Information Facility (GBIF). El procés realitzat enguany ha comportat la transferència de 450.993 dades repartides per grups taxonòmics de la província de Barcelona i relativa a UTM 1x1 o UTM 10x10 si es tractava d'una espècie vulnerable (Taula 1). Aquesta informació s'ha associat al [Portal de biodiversitat de la web de Conservació de la Biodiversitat de la XPN](#).

Orquidàries

0. / / /

Taula 1. Conjunt de dades transferides al GBIF. Font: ICO-DIBA 2020.

3. Pla d'acció vinculat al pla de Conservació

Cartografia detallada de les espècies d'interès en els parcs.

Aprofitant que durant el 2020 s'havien de finalitzar les anàlisis del Nou Atles d'Ocells Nidificants de Catalunya (ICO en prep) s'està creant una eina de visualització dels mapes de distribució de les espècies prioritàries de cada parc per a què els gestors puguin tenir un portal per visualitzar les distribucions de les espècies prioritàries en particular i del seu conjunt. Aquesta eina, ha de servir per prioritzar zones de conservació prioritària, tant a nivell d'accions preventives com d'actuació i s'ha de poder combinar amb la resta d'informació que actualment ja poden veure i manipular els gestors.

En paral·lel i, en compliment de l'acordat en el conveni, s'ha implementat una nova eina per a visualitzar la cartografia detallada de les espècies al visor intern "l'Alerta" que permet que quan s'esculli una espècie d'interès apareixerà un selector per a afegir la nova capa.

4. Programa de divulgació i formació

Divulgació general resultats estat dels ocells (medis de comunicació)

Durant el 2020 s'ha treballat amb l'Informe sobre l'estat de la natura a Catalunya 2020 que s'ha presentat el 9 de desembre del 2020.

Actualització de la informació dels projectes de seguiment d'ocells en la Web de Conservació dels Parcs.

Durant el 2020 s'ha actualitzat l'apartat de programes de seguiment d'ocells de la [web de conservació de la DiBa](#) amb l'anàlisi de les dades corresponents a la temporada de camp de 2020.

Elaboració d'un manual d'utilització del visor "l'Alerta"

El Visor "l'Alerta" és una eina pensada per a ser útil per als tècnics que gestionen els parcs. L'Alerta mostra les observacions fetes a Ornitho.cat en els parcs de la Diputació de Barcelona, en una visualització que incorpora filtres, consultes que es poden exportar a l'ordinador de l'usuari i avisos per correu electrònic, entre d'altres.

S'han redactat dos manuals d'utilització de l'Alerta, un per a usuaris i un per administradors que inclouen captures de pantalla i senyalitzacions per poder seguir amb precisió tots els passos.

Preparació de material per a cursos de formació de guardes pel seguiment de rapinyaires.

S'ha elaborat i preparat el material per al curs teòric de formació dels guardes en el seguiment de rapinyaires. En detall, durant els dies 27, 28 i 29 d'abril es va dur a terme el curs anomenat "Identificació de rapinyaires en vol pel programa de seguiment de la XPN". Aquest curs es va fer íntegrament virtual amb la plataforma Zoom, i se'n van fer dues edicions per tal de reduir el nombre d'assistents a cada sessió i que aquestes sessions fossin més dinàmiques i participatives.

Suport tècnic i assessorament

En l'àmbit del suport tècnic, com en altres anys, des de l'ICO s'ha donat resposta a les diferents preguntes i consultes que s'han anat realitzant per part dels gestors dels diferents espais naturals tant en relació a la resposta dels ocells als canvis que succeeixen en el medi com a situacions concretes de gestió que sorgeixen dia a dia, com en relació a les dades que es recopilen des de l'ICO.

Referències

ICO-DIBA, 2020. *Memòria del conveni específic de cooperació i col·laboració entre la Diputació de Barcelona i l'Institut Català d'Ornitologia (ICO), per la col·laboració en l'execució dels plans de conservació de la Xarxa de Parcs Naturals*. Memòria inèdita, 223 p.

PELLISSIER, V. et al., 2020. «Effects of Natura 2000 on nontarget bird and butterfly species based on citizen science data» *Conservation Biology* 34: 666-676

SOLDAAT, L.L. et al., 2017. «A Monte Carlo method to account for sampling error in multi-species indicators» *Ecological indicators*, 81: 340-347

Seguiment dels punts d'aigua d'importància per a les poblacions d'amfibis al Parc del Foix. Any 2020

P. Torres, V. Gómez, L. Valdepeñas, F. Casas (Consorti del Parc del Foix)

Objectius

L'objectiu del seguiment dels punts d'aigua d'importància per a la reproducció de les poblacions d'amfibis del Parc del Foix és detectar la presència de les diferents espècies que hi habiten, avaluar el seu estat de conservació i les amenaces que hi puguin tenir.

Mètodes

S'han prospectat un cop al mes (excepte el mes de març degut al confinament per la pandèmia del Covid-19) 16 punts d'aigua d'importància pels amfibis dintre dels límits del Parc del Foix: 9 basses (Figura 1), 5 fonts, i 2 cocons. Tots aquests punts d'aigua, excepte un són temporals, i queden totalment secs durant l'estiu i en èpoques de sequera.

Per les prospeccions s'han fet servir salabres, guants de nitril, i botes d'aigua en algunes ocasions. Per evitar la transmissió de malalties emergents els mostrejos s'han realitzat seguint el protocol sanitari d'amfibis de la Generalitat de Catalunya.

Figura 1. Una de les basses d'importància per a les poblacions d'amfibis al Parc del Foix. Font: Torres et al. 2020.

Resultats

Tot i que en aquest any 2020 ha plogut bastant a la primavera i a la tardor, la reproducció dels amfibis no ha estat gaire bona. Durant les prospeccions d'aquest any s'han detectat les següents espècies: salamandra (*Salamandra salamandra*), gripau corredor (*Epidalea calamita*), tòtil (*Alytes obstetricans*), gripauet (*Pelodytes punctatus*; Figura 2), gripau d'esperons (*Pelobates cultripes*), i granota verda (*Pelophylax perezi*).

El gripau comú (*Bufo spinosus*) no s'ha localitzat a cap de les basses prospectades. Sí que l'hem sentit cantar de manera freqüent a l'embassament del Foix (on cria segurament cada any). També, malauradament, l'hem trobat atropellat a les carreteres i pistes del parc. Tampoc hem localitzat aquest any (a l'igual que l'any passat) a la reineta (*Hyla meridionalis*).

Gràcies al naturalista Tomàs Pulido s'ha localitzat un nou punt de reproducció de salamandra al sector de Castellet, on a la visita de novembre es van trobar un adult i varies larves.

Figura 2. Exemplar de gripauet (*Pelodytes punctatus*) a una de les basses de seguiment d'amfibis del Parc del Foix. Font: Torres et al. 2020.

Referències

TORRES, P.; GÓMEZ, V.; VALDEPEÑAS, L.; CASAS, F. 2019. *Seguiment dels punts d'aigua d'importància per a les poblacions d'amfibis al Parc del Foix. Any 2020*. Memòria inèdita, 24 p.

Seguiment estandarditzat de la flora amenaçada (SEFA) al Parc del Foix. Any 2020

V. Gòmez, P. Torres, F. Casas (Consorti del Parc del Foix)

D. Carrera, E. Valbuena-Ureña (Diputació de Barcelona)

Objectius

El Programa de seguiment estandarditzat de flora amenaçada de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona (SEFA) es proposa tres grans objectius instrumentals:

- Facilitar una vigilància adequada de la flora vascular amenaçada sobre el territori.
- Incrementar el coneixement de les espècies seguides: dinàmica poblacional, requeriments ambientals, impactes i amenaces, etc.
- Obtenir indicadors per avaluar la gestió de conservació feta als parcs.

El SEFA consisteix a desplegar sobre el territori (<http://parcs.diba.cat/web/conservacio-de-la-biodiversitat/sefa-desplegament>) una xarxa de localitats de la flora vascular de major interès de conservació d'aquests espais protegits i zones properes d'influència. Mitjançant unes metodologies de cens predefinides i repetides en el temps, s'obté el coneixement continuat del seu estat de conservació. La finalitat última d'aquesta informació és facilitar una gestió adequada per a la preservació d'aquesta part emblemàtica del nostre patrimoni natural.

En el marc del Pla estratègic de conservació de la flora vascular amenaçada de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona de l'any 2009, es van diagnosticar importants mancances en el coneixement de quina era l'evolució de l'estat d'aquests tàxons. Això dificultava una avaluació acurada que permetés assolir una gestió informada eficient i eficaç de la flora més vulnerable. El SEFA sorgeix com a principal línia d'acció derivada de l'estratègia per a abordar aquest problema.

Per altra banda, des del parc també es realitzen accions de conservació amb l'objectiu de millorar la conservació de la flora prioritària del parc.

Els treballs relacionats amb la flora del parc responen a l'Obj. 4.4 (Conèixer l'evolució de l'estat de la flora d'interès), a l'Obj. 5.1 (Conèixer la dinàmica del canvi climàtic), a l'Obj. 5.7 (Conèixer la dinàmica de les plagues i les invasions biològiques), a l'Obj. 6.5 (Avaluar les accions de control d'espècies plaga i invasores), a l'Obj. 8.3 (Avaluar l'estat i tendències del medi natural), a l'Obj. 9.3 (Realitzar altres tasques de divulgació) i a l'Obj. 10.2 (Formar el personal propi per a estudis i seguiments específics) del [Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona](#).

Mètodes

Per cada localitat d'una espècie es tria quina **metodologia de cens** s'emprarà durant les visites periòdiques. El protocol estandarditzat contempla quatre possibilitats:

- **Metodologia 1: Presència / absència.** S'indica si l'espècie hi és o no, i es pot fer una estimació grollera per rangs del nombre d'exemplars. Acostuma a aplicar-se per a espècies d'interès moderat o quan el nombre de localitats a seguir és molt gran.
- **Metodologia 2: Recompte total.** Es compten tots els exemplars i/o altres paràmetres significatius de l'estat de conservació del nucli poblacional (grups d'edat, exemplars fèrtils i infèrtils, nombre d'inflorescències, exemplars senescents o morts, àrea ocupada pel nucli poblacional, etc.). S'aplica en localitats amb pocs exemplars o en cas d'espècies molt amenaçades.
- **Metodologia 3: Estimació amb parcel·les.** Es defineixen diverses parcel·les per a que representin la dinàmica del conjunt d'aquest nucli poblacional. A dins s'hi compten tots els exemplars i/o altres paràmetres significatius de l'estat de conservació del nucli poblacional. S'aplica en localitats molt nombroses o per espècies de difícil recompte.
- **Metodologia 4: Sense seguiment.** Es tracta de localitats que no es poden seguir per la càrrega d'esforç de personal que suposen però que interessa que constin a la base de dades per si mai es poden abordar en el futur, o, en el cas d'espècies amb moltes localitats quan s'opta per concentrar els esforços només en unes concretes.

La freqüència de mostreig també s'ajusta en funció de la capacitat de cada parc de dedicar esforços al seguiment, el nombre de localitats a cobrir, i, l'interès i vulnerabilitat de cada localitat concreta. La **periodicitat** de les visites de cens oscil·la entre anual i quinquennal.

Durant les visites a cada localitat, a més de realitzar el cens s'anota altra informació d'interès: hàbitat, estat fenològic de les plantes, impactes observats, possibles amenaces, si calen accions de gestió i la seva urgència, etc.

Enguany s'ha realitzat una revisió de la distribució de les diferents espècies d'orquídiess present al Parc del Foix.

Resultats i conclusions

L'any 2020 s'han fet els recomptes de les espècies objectes del seguiment per part dels guardes del parc. Les espècies objectes del seguiment, el número de localitats i les dates dels recomptes són els següents:

- *Fritillaria pyrenaica*: tres localitats analitzada al mes de maig.
- *Narcissus dubius*: una localitat analitzada el mes de febrer.
- *Digitalis obscura*: dos localitats analitzades el mes de maig.
- *Tulipa sylvestris*: una localitat analitzada el mes de maig.
- *Ranunculus aquatilis*: una localitat analitzada el mes de maig.

Les tendències poblacionals de la flora inclosa en el SEFA dels parcs de la XPN es pot consultar a: <https://parcs.diba.cat/web/conservacio-de-la-biodiversitat/sefa-tendencies>.

En referència al seguiment de les orquídies present al Parc del Foix, enguany s'han detectat un total de 13 espècies en 48 localitats. Les espècies detectades i el número de localitats on s'ha detectat la seva presència són els següents:

- *Anacamptis pyramidalis*, quatre localitats.
- *Epipactis helleborine*, una localitat.
- *Epipactis kleinii*, una localitat.
- *Limodorum abortivum*, sis localitats.
- *Neotinia maculata*, dos localitats.
- *Ophrys arnoldi*, dos localitats.
- *Ophrys forestieri*, 23 localitats.
- *Ophrys lutea*, una localitat.
- *Ophrys scolopax*, dos localitats.
- *Ophrys speculum*, una localitat.
- *Ophrys sphegodes*, tres localitats.
- *Orchis coriophora*, una localitat.
- *Platanthera bifolia*, una localitat.

Respecte a les accions de conservació realitzades durant l'any 2020 cal destacar la col·laboració amb el Jardí Botànic de Barcelona en la conservació *ex situ* de la manxiuleta (*Digitalis obscura*). Per una banda s'han recol·lectat llavors per a la seva conservació en el Banc de Llavors, i per l'altre, s'han translocat un total de 19 peus a les instal·lacions del Jardí Botànic de Barcelona (Figura 1).

Figura 1. Translocació de diferents individus de la manxiuleta (*Digitalis obscura*). Autor: E. Valbuena-Ureña.

Referències

SALVAT, A.; MONJE, X. 2009 *Pla Estratègic de Conservació dels Hàbitats i la Flora de la Xarxa de Parcs de la DIBA*. Document tècnic I – Memòria final. Oficina Tècnica de Planificació i Anàlisi Territorial. Diputació de Barcelona. Document intern, 148 p.

SEFA. Programa de seguiment estandarditzat de flora amenaçada de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. **Flora amenaçada - Conservació de la biodiversitat (diba.cat)**

Reforç de la Xarxa Fenològica de Catalunya (FENOCAT). Any 2020

X. de Yzaguirre, M. Busto, J. Cunillera (Servei Meteorològic de Catalunya)

V. Gòmez, P. Torres, F. Casas (Consorti del Parc del Foix)

D. Carrera, E. Valbuena-Ureña (Diputació de Barcelona)

Objectius

La Xarxa Fenològica de Catalunya (FENOCAT) és la resposta que dona el Servei Meteorològic de Catalunya (SMC) a la necessitat de disposar d'observacions fenològiques sistemàtiques arreu del territori, atès que aquestes dades són de gran utilitat, entre d'altres, en els estudis de canvi climàtic. Els seus objectius generals són:

- Afavorir la posada en marxa a Catalunya d'una xarxa de localitats en les quals es duguin a terme observacions fenològiques de manera regular, estandarditzada i indefinida per a tres grans grups d'organismes: plantes, ocells i papallones diürnes.
- Implantar uns protocols d'observació fenològica que serveixin d'estàndard i garanteixin que les dades preses pels observadors siguin perfectament comparables.
- Coordinar l'SMC amb d'altres entitats nacionals i internacionals implicades en programes de monitoratge a llarg termini i gran escala per tal de compartir les dades que puguin ser d'interès fenològic.
- Difondre els resultats a la societat i posar en relleu la importància de la fenologia com a eina de conscienciació sobre l'efecte del canvi climàtic en els éssers vius.

Dins del Conveni de col·laboració entre la Diputació de Barcelona i el SMC, per tal de desenvolupar les accions vinculades al reforç de la Xarxa Fenològica de Catalunya i l'estudi dels impactes del canvi climàtic a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona, per l'any 2020 es plantegen els següents objectius de treball:

- Iniciar les observacions als punts d'observació de la XPN definits a la xarxa Fenocat, amb el conjunt d'observadors dels parcs implicats.
- Reforçar la capacitat del personal de la XPN en el seguiment de la fenologia de la flora i la fauna, amb el suport tècnic de l'SMC i la realització de sessions formatives als espais on ha participat menys personal durant les sessions fetes l'any 2019.
- Millorar la base de dades interna de la xarxa Fenocat i desenvolupar una webapp per facilitar l'entrada de les observacions tant del personal de la XPN com dels altres observadors de la xarxa Fenocat. Desenvolupar un apartat del seguiment de la Xarxa Fenocat a la XPN a la pàgina web de Conservació de la Biodiversitat de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona, a l'apartat de "Programes de Seguiment", amb la informació bàsica sobre el desplegament dels punts d'observació.

Aquests objectius proposats responen a l'Obj. 4.9 (Conèixer l'evolució de l'estat de grups d'organismes bioindicadors), a l'Obj. 5.1 (Conèixer la dinàmica del canvi climàtic), l'Obj. 8.1 (Calcular indicadors i índex de treballs propi PESR), a l'Obj. 8.3 (Avaluar l'estat i tendències del medi natural), l'Obj. 9.1 (Incorporar la síntesi de l'avaluació de l'estat del medi natural a la memòria anual del parc), a l'Obj. 9.2 (Editar digitalment una monografia de l'avaluació de l'estat del medi natural al conjunt de la XPN), a l'Obj. 9.3 (Realitzar altres tasques de divulgació), l'Oj. 10.2 (Formar al personal propi per a estudis i seguiments específics), a l'Obj. 11.5 (Preparar i estandarditzar seguiments) i a l'Obj. 10.6 (Establir el protocol pel lliurament de dades per encomanes de seguiment d'equips de treballs externs) del [Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona](#).

Mètodes

Accions de seguiment, gestió i manteniment de la informació de la xarxa FENOCAT

Després de les sessions de formació realitzades el darrer trimestre de l'any 2019, des dels diferents parcs de la XPN es varen identificar els punts d'observació, els observadors i les espècies a observar que s'havien de donar d'alta de la xarxa FENOCAT.

A mesura que els diferents parcs han identificat els punts d'observació i les espècies i fenofases a seguir, aquesta informació s'ha enviat a l'SMC i els seus tècnics han preparat una plantilla específica per a cada punt d'observació.

A mesura que es realitzen les observacions a cadascun dels parcs, aquestes s'envien mensuals al SMC, i s'introdueixen a la base de dades de la xarxa Fenocat i es fa un primer control de qualitat de la informació enviada, comprovant la completesa de la informació i que no hi hagi cap observació clarament errònia. Posteriorment, i tenint en compte totes les observacions de la xarxa Fenocat, es fa un segon control de qualitat comprovant la coherència temporal i espacial de les observacions de cada punt d'observació.

Accions de divulgació

Realització d'accions de divulgació dels treballs realitzats mitjançant la publicació de notícies a diferents mitjans i a la web sobre "[Conservació de la Biodiversitat](#)" de la Diputació de Barcelona.

Resultats

Accions de seguiment, gestió i manteniment de la informació de la xarxa FENOCAT

Al Parc del Foix es van identificar tres punts de seguiment:

- Mas Albornar (DB008): alzina
- Mas Granell (DB009): farigola
- Les Masuques (DB010): oreneta cua-blanc

El total de punts d'observació donats d'alta ha estat de 20, distribuïts en nou parcs de la XPN. En aquests es farà el seguiment de 22 espècies vegetals i animals (nou plantes silvestres, vuit ocells de primavera-estiu, un ocell de tardor-hivern, tres papallones diürnes sedentàries i una papallona diürna migradora). Cal recordar que els tècnics de la DIBA, a partir del llistat general d'espècies monitoritzades a la xarxa FENOCAT, van fer una selecció de les espècies a seguir dins la XPN. Es van escollir un total de 26 espècies, de manera que amb la llista d'espècies triades en aquests 20 punts d'observació inicials es cobreix al voltant del 80% de les espècies seleccionades, i només quedarien sense observar, de moment, tres plantes (la fetgera, el fonoll i la rosella) i dos ocells (l'escorxador i el lluer).

Accions de divulgació

A la reunió de la comissió del mes d'octubre es va decidir redactar i enviar una notícia al butlletí L'Informatiu dels Parcs, de la Diputació de Barcelona, informant de l'inici de les observacions fenològiques a determinats parcs de la XPN, tot i les dificultats per la situació derivada de la COVID-19. La proposta de text per a la notícia es va enviar als responsables del butlletí a finals de novembre, i va sortir publicada al butlletí núm. 141 del 8 de desembre de 2020 (Figura 1).

A més, la mateixa informació es va enviar als responsables del Butlletí trimestral de l'Àrea de Climatologia de l'SMC, i va sortir publicada al butlletí núm. 24 de desembre de 2020.

Figura 1. Notícia publicada a l'Informatiu dels parcs de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.

A banda, enguany s'ha treballat en dues tasques per divulgar l'observació fenològica a través de la web de la Diputació de Barcelona, en concret a la web sobre "**Conservació de la Biodiversitat**". Una primera tasca ha estat elaborar una fitxa explicativa de la Xarxa Fenològica de Catalunya, gestionada per l'SMC, i penjar-la a l'apartat "Participació - Ciència Ciutadana" d'aquesta web. L'objectiu d'aquesta informació és fer saber a la ciutadania que la xarxa Fenocat està oberta a la participació de tothom que pugui i vulgui complir el que es demana en aquesta fitxa-descripció del projecte.

La segona tasca relacionada amb la divulgació de la fenologia a la web "Conservació de la Biodiversitat" de la DIBA ha estat l'elaboració d'una primera versió dels continguts que apareixen informant del "Programa de seguiment fenològic" a l'apartat "Planificació, gestió i avaluació - Programes" de la web esmentada.

Referències

SMC, 2020. *Memòria anual de les tasques desenvolupades en el marc del conveni de col·laboració entre la Diputació de Barcelona i el Servei Meteorològic de Catalunya*. Memòria inèdita, 49 p.

Seguiment de la processionària del pi al Parc del Foix. Any 2020

F.Casas, V. Gómez, P. Torres (Consorti del Parc del Foix)

E. Valbuena-Ureña (Diputació de Barcelona)

Objectius

L'objectiu d'aquest seguiment és estimar el grau d'afectació que la processionària del pi (*Thaumetopoea pityocampa*) té sobre les pinedes, mitjançant el seguiment sistemàtic de la corba de vol de la papallona de la processionària.

Aquests treballs proposats responen a l'Obj. 5.7 (Conèixer la dinàmica de les plagues i les invasions biològiques) i a l'Obj. 6.5 (Avaluar les accions de control de les espècies plaga i invasores) del [Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona](#).

Mètodes

El control es duu a terme amb parany d'atracció que contenen feromones per atraure les papallones mascle de la processionària del pi (*Thaumetopoea pityocampa*). Aquests se situen en quatre pinedes de pi blanc al Parc del Foix. Les estacions de seguiment són:

- Cementiri de Castellet (Castellet i la Gornal)
- Casa Alta (Castellet i la Gornal)
- La Sanabreta (Santa Margarida i els Monjos)
- Bosc de l'Albornar (Santa Margarida i els Monjos)

Els mascles atrapats a les trapes es compten cada setmana durant els mesos de juliol, agost i setembre. En principi, el nombre de mascles capturats és proporcional al total d'individus. La captura de mascles fa disminuir lleument el total de les femelles fecundades.

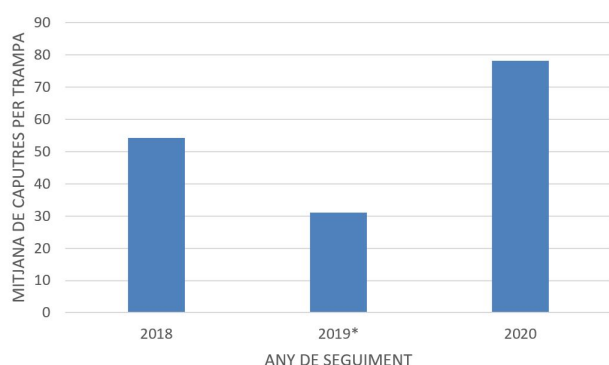
Durant el 2020 s'han avaluat un nou model de parany utilitzat a la Reserva de la Biosfera de Menorca. Com a control de funcionament, s'ha col·locat una trampa imago per cada estació de seguiment.

Resultats

El mostreig de l'any 2020 s'ha realitzat entre el 1 de juliol que es van instal·lar les trampes i 25 de setembre, data en que es van retirar. El nombre total de captures ha estat de 937 mascles adults, amb una mitjana de 78 captures per trampa. Com mostra la Figura 1, realitzada amb les mitjanes de mascles capturats per parany, les dades de les poblacions de processionària durant el 2020 són lleugerament més elevades que a les enregistrades anys anteriors.

L'evolució setmanal de les capturades es veu reflectit a la Figura 2, on es pot comprovar que el nombre d'exemplars entre les diferents zones és molt semblant entre localitats, sent superior al bosc de l'Albornar. El nivell màxim de captures per al 2020 es dona entre la segona i tercera setmana d'agost.

Respecte al nou model de trampa, no es va realitzar cap captura, motiu per el qual s'ha descartat la seva utilització futura.

*Figura 1. Mitjana de papallones de processionària del pi capturades als paranyes del Parc del Foix (període 2018-2020). *El baix nombre de captures del 2019 pot ser atribuït a les noves trampes utilitzades al principi de temporada i descartades al llarg del 2020. Autor: XPN*

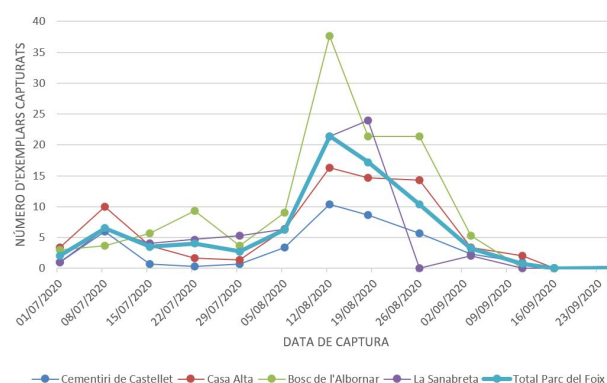

Figura 2. Distribució setmanal de les captures a les diferents estacions de seguiment. Autor: XPN

Conclusions

L'any 2020 es detecta un nombre més elevat de captures que els anys anteriors (període 2018-2019). En el parc la processionària del pi es tracta d'una plaga autòctona molt localitzada, sobretot present en pi blanc, i amb densitats relativament poc rellevants fins ara. Aquesta espècie constitueix part dels ecosistemes forestals mediterranis, mantenint-se en equilibri a les àrees forestals com a conseqüència de la gran quantitat de paràsits i depredadors que s'alimenten dels ous, larves, crisàlides i adults.

Annex II. Anàlisi de dades sobre els usuaris del parc

Ocupació, freqüentació i perfil del visitant

Ocupació dels equipaments

A continuació s'adjunten i analitzen les dades d'ocupació dels centres d'informació del parc.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
CI Castellet	4.990	6.071	7.112	8.527	7.847	7.085	5.048	4.573	2.625	2.452
CI Castell de Penyafort	2.170	3.070	3.044	3.204	1.373	6.464	1.514	833	1.363	1.174
Total usuaris	7.160	9.141	10.156	11.731	9.220	13.549	6.562	5.406	3.988	3.626

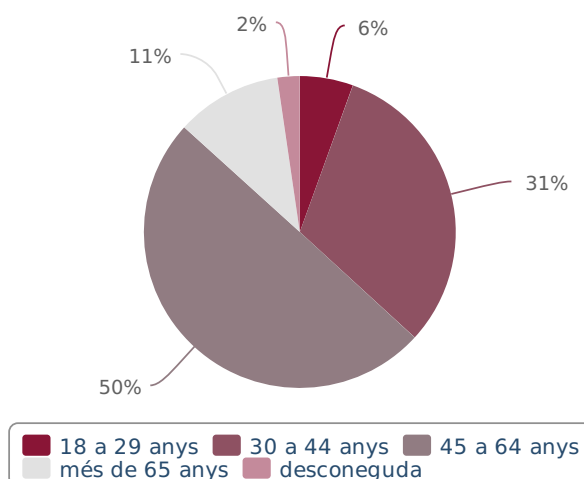
Tal i com podem observar, aquest any ha disminuït el nombre d'usuaris respecte els anys anteriors.

Perfil del visitant

Dels 3.626 visitants que ha tingut el parc aquest any, s'han pogut enquestar a través de l'aplicatiu a 994, un 28,19% de tots els visitants.

L'aplicatiu de visitants ens aporta molta informació sobre el tipus de visitant i les seves consultes. A continuació, s'analitzen les dades obtingudes als dos centres d'informació del parc: Castellet i Castell de Penyafort.

Edat

Procedència

Tal i com mostra la taula següent, la **procedència** de la gran majoria dels usuaris (98,49%) provenen de Catalunya. Degut a les restriccions de mobilitat de la COVID-19, només el 0,91 % dels visitants són de la resta de l'Estat espanyol i només un 0,6 % són estrangers.

Procedència	CI Penyafort		CI Castellet		Global	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Catalunya	344	98,57	635	98,45	979	98,49
Espanya	5	1,43	4	0,62	9	0,91
Estranger	0	0	6	0,93	6	0,60

Tal i com mostra la taula següent, durant el 2020 va disminuir el percentatge de visitants provinents de fora de Catalunya (dades de la taula en %).

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Catalunya	97,78	84,15	92,86	93,11	93,02	94,33	95,93	96,74	98,49
Espanya	2,03	9,26	5,13	4,29	4,18	4,84	2,97	2,47	0,91
Estranger	0,20	6,60	2,01	2,58	2,78	0,82	1,08	0,79	0,60

Annex III. Memòria de les activitats realitzades al Molí del Foix

Memòria de les activitats realitzades al Molí del Foix

En el pdf adjunt es troba tot el recull de les activitats d'educació ambiental realitzades al Molí del Foix al llarg de l'any 2020.

Annex IV. Activitats d'educació ambiental per a les escoles

Activitats d'educació ambiental per a les escoles

La major part del curs escolar 2019/2020 i tot el curs 2020/2021 ha estat marcat per la incidència de la covid-19 i les restriccions derivades per a la realització d'activitats amb grups d'escolars. D'entrada, els grups classe han estat més reduïts fet que ha suposat l'organització de sortides amb més personal d'educadors per activitat. Així mateix moltes activitats programades a inicis del curs escolar van ser suspeses o bé re-programades esperant millors condicions de la pandèmia i també s'ha donat el cas de suspendre activitats a causa del mal temps.

ACTIVITATS DE NATURA AL PARC DEL FOIX

El Parc del Foix és un espai agrícola i forestal protegit de gran interès natural. Se'n destaca la diversitat d'hàbitats i ambients naturals, fet que l'enriqueix amb una fauna i flora variada. La presència d'ambients humits vinculats al riu Foix fa d'aquest parc un lloc especial i únic al Penedès.

EDUCACIÓ PRIMÀRIA - CICLE INICIAL

GIMCANA DEL PARC DEL FOIX

Sabeu quins ocells han d'eixugar les seves plomes al sol? Com són les fulles amb forma d'agulla? Sabeu què és un espai natural protegit? Ens fem una titella d'ànec coliverd?... Una divertida gimcana ens permetrà conèixer i posar en valor la riquesa natural del Parc del Foix.

- Lloc on es desenvolupa: Poble de Castellet (Castellet i la Gornal)
- Durada: Matí i tarda,
- Preu: 6 euros/alumne
- Opcional: Taller de tarda de pintura amb aquarel·les "El Parc en colors": + 2 €/alumne

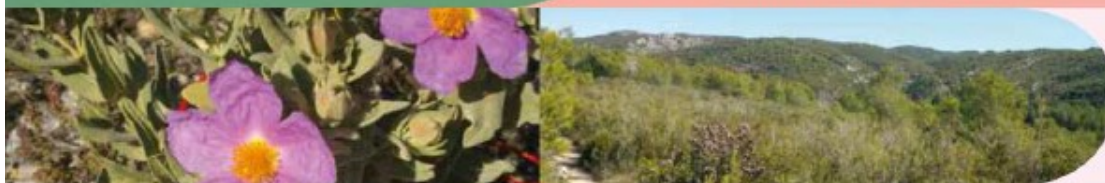

EDUCACIÓ PRIMÀRIA - CICLE MITJÀ

DESCOBRIM EL PARC DEL FOIX

Itinerari de descoberta del Parc, on coneixerem aspectes del seu relleu i paisatge, el riu Foix, la roca calcària i les característiques del bosc mediterrani.

- Lloc on es desenvolupa: inici al poble de Torrelletes i final al poble de Castellet (Castellet i la Gornal).
- Durada: Matí i tarda,
- Distància: 2 km aprox. Itinerari lineal de baixa dificultat.
- Preu: 6 euros/alumne
- Opcional: Taller de tarda de pintura amb aquarel·les "El Parc en colors": + 2 €/alumne

EDUCACIÓ PRIMÀRIA - CICLE SUPERIOR / 1er i 2on ESO

VORA EL PANTÀ, VORA LA FONT

Ruta guiada per a conèixer l'entorn natural del pantà de Foix i la Font d'Horta. L'activitat pretén ser una experiència de descoberta de diversos hàbitats com la pineda, l'alzinar o la zona de ribera.

- Inici i final de la ruta: masia la Creu (Castellet i la Gornal)
- Durada: Matí i tarda,
- Itinerari circular de baixa dificultat.
- Preu: 6 euros/alumne,

Activitats realitzades

Data	Hora	Escola	Nivell educ.	Activitat realitzada	Nº alum.
Curs 2019/2020					

4-març	Tot el dia	Samaranch i Fina	1r	Gimcana del Parc del Foix i Taller "El Parc en colors"	75
Grups suspesos er la pandèmia					
25-març	Tot el dia	Samaranch i Fina	5è i 6è	Descobrim el Parc del Foix	50
20-abr	Tot el dia	Escola ITACA	5è	Gimcana del Parc del Foix	45
8-maig	Tot el dia	Escola Lestonnac	3r	Descobrim el Parc del Foix	75
18 i 25-maig	Tot el dia	Escola Àngel Guimerà	3r	Vora el pantà vora la font	120
Incidència pandèmia 290 alumnes menys					
Curs 2020/2021					
18-nov	Tot el dia	Pare Manyanet	ESO	Vora el pantà vora la font	49
25-nov	Matí	Institut de l'Arboç	ESO	Vora el pantà vora la font	43*
Total d'alumnes en activitats escolars al Parc del Foix durant el 2020					124
* l'activita del 25 de novembre es va reprogramar pel tercer trimestre del curs 2020/2021					
Degut a les condicions restrictives de la pandèmia, la major part de sortides al Parc del Foix del curs 2020/21 s'han programat durant el segon i tercer trimestre (abril-juny 2021)					

Legal Notice

This document was authored and rendered using the [Enablon Publisher](#)